

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums

(ar 2017.gada 14.novembra **MK noteikumiem Nr. 677** "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi")

Pēdējās izmaiņas ar grozījumiem Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā - 07.12.2023.
likums/LV, 247, 21.12.2023./Stājas spēkā 01.01.2024.

Grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 14. novembra noteikumos Nr. 677 "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi" Ministru kabineta 18.02.2021.
noteikumi Nr. 107/LV, 38, 24.02.2021./Stājas spēkā 25.02.2021.

Likuma teksts – pelēkajos laukos

Saturs

1. pants. Likumā lietotie termini	3
2. pants. Nodokļa maksātāji	8
3. pants. Nodokļa likme un taksācijas periods	10
4. pants. Ar nodokli apliekamā bāze	11
5. pants. Nerezidenta ar nodokli apliekamais objekts, nodokļa likme un nodokļa ieturēšana ..	34
6. pants. Dividendes un dividendēm pielīdzinātās izmaksas	49
6. ¹ pants. Nodoklis no būtiskas līdzdalības ārvalsts sabiedrībā.....	52
7. pants. Ar nodokli apliekamās bāzes palielināšana par nosacītām dividendēm	54
7. ¹ pants. Hibrīdeatbilstības	55
8. pants. Ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi	60
9. pants. Nedrošie debitoru parādi.....	71
10. pants. Nodokļa bāzē iekļaujamie palielinātie procentu maksājumi	74
11. pants. Aizdevumi saistītajām personām	78
12. pants. Nodokļa atvieglojums ziedotājiem	79
13. pants. Akciju atsavināšanas ienākuma neiekļaušana nodokļa bāzē	84
14. pants. Nodokļa atvieglojums nodokļa maksātājiem, kas veic lauksaimniecisko darbību ...	85
15. pants. Nodokļu dubultās uzlikšanas novēršana	86
16. pants. Nodokļa ieturēšana un informācijas sniegšana	88
17. pants. Deklarācijas sagatavošana un nodokļa maksāšana	93
18. pants. Īpaši nosacījumi reorganizācijas gadījumos	97

19. pants. Atbildība	97
20. pants. Atsevišķu likuma normu piemērošanas kārtība	98
Pārejas noteikumi	99
Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām.....	108

1. pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā lietotie termini atbilst likumā "Par nodokļiem un nodevām", Grāmatvedības likumā, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā, Kredītiestāžu likumā, Krājaizdevu sabiedrību likumā, Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likumā, Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā, Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likumā, Kooperatīvo sabiedrību likumā un Patērētāju tiesību aizsardzības likumā lietotajiem terminiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Akcija — akcija, paja, kapitāla daļa vai citas tiesības saņemt dividendes.

(3) Akciju apmaiņa — process, kurā sabiedrība (iegūstošā sabiedrība) iegūst līdzdalību citas sabiedrības (iegūtā sabiedrība) kapitālā apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu iegūtās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā, saņemot iegūtās sabiedrības akcijas, ar nosacījumu, ka iegūstošajai sabiedrībai ir balsu vairākums iegūtajā sabiedrībā.

(4) Aizdevums — darījums, kurā aizdevējs uz rakstveida vienošanās pamata nodod aizņēmējam naudu un kurš aizņēmējam uzliek pienākumu noteiktā laikā un kārtībā atdot aizdevējam naudu.

(5) Apvienošana — process, kas izpaužas vienā no šādiem veidiem:

1) viena sabiedrība vai vairākas sabiedrības (pievienojamā sabiedrība), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus citai jau pastāvošai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība) apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu pievienojamās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā;

2) divas vai vairākas sabiedrības (pievienojamās sabiedrības), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus sabiedrībai, ko tās izveido (iegūstošā sabiedrība), apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu pievienojamo sabiedrību dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā;

3) sabiedrība (pievienojamā sabiedrība), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība), kam pieder visas pievienojamās sabiedrības akcijas.

(6) Atzīstama atlīdzība naudā — atlīdzība naudā, ko papildus izlaisto vai nodoto akciju vērtībai maksā iegūstošā vai pievienojamā, vai sadalāmā sabiedrība un kas nepārsniedz 10 procentus no izlaisto vai nodoto akciju nominālvērtības.

(7) Dalībnieks — akciju īpašnieks vai jebkura cita persona, kam ir citas no parādu saistībām neizrietošas tiesības piedalīties uzņēmuma peļņas sadalē.

(8) Dividendei pielīdzināta izmaksa ir:

1) kooperatīvās sabiedrības peļņas (atbilstīgajā lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajā sabiedrībā un atbilstīgajā mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajā sabiedrībā — pārpalikuma) izmaksa sabiedrības biedriem atbilstoši viņu izmantoto kooperatīvās sabiedrības pakalpojumu apjomam;

2) individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) pārskata gada un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas sadale, kas nav minēta šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punktā;

3) personālsabiedrības peļņas daļas izmaksa, izņemot personālsabiedrības formā nodibināta alternatīvā ieguldījumu fonda peļņas daļas izmaksu;

4) nerezidenta pastāvīgās pārstāvniecības (turpmāk — pastāvīgā pārstāvniecība) maksājumi nerezidentam, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, ja tie nav uzskatāmi par nerezidenta izdevumiem, kas nodrošina pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību.

(9) Dividendes — ienākumi naudā vai citās lietās no akcijām vai citām no parādu saistībām neizrietošām tiesībām piedalīties šīs komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības peļņas sadalē. Šis termins neattiecas uz ienākumu naudā vai citās lietās, ko saņem komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības likvidācijas gadījumā.

(10) Iekšzemes uzņēmums — komercsabiedrība (personālsabiedrība un kapitālsabiedrība), kooperatīvā sabiedrība vai cita privāto tiesību juridiskā persona, ko saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" uzskata par Latvijas rezidentu.

(11) Juridiskās adreses pārcelšana — process, kurā Eiropas komercsabiedrība vai Eiropas kooperatīvā sabiedrība, nebeidzot darbību un neizveidojot jaunu juridisko personu, pārceļ savu juridisko adresi no Latvijas Republikas uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti vai Islandes Republiku, vai Norvēģijas Karalisti, vai Lihtenšteinas Firstisti.

(12) Kuģa izmantošana starptautiskajos pārvadājumos un ar to saistītās darbības ir:

1) tonnāžas nodokļa maksātāja īpašumā, kopīpašumā vai turējumā uz berbouta līguma pamata esoša kuģa, izņemot kuģi, kura neto tonnāžas tilpība ir mazāka par 100 vienībām, izmantošana kravu vai pasažieru pārvadājumos satiksmē ar ārvalstu ostām, starp ārvalstu ostām vai ārvalstu ostās, ja kuģis taksācijas periodā vismaz 75 procentus no ekspluatācijas laika tiek izmantots šādiem mērķiem;

2) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu izmantošana taksācijas periodā kravu vai pasažieru pārvadājumos starp Latvijas vai ārvalstu ostu un vietu ārpus Latvijas teritoriālajiem ūdeņiem, ieskaitot vietu, kur dabas resursi tiek pētīti vai iegūti, ja kuģis taksācijas periodā vismaz 75 procentus no ekspluatācijas laika tiek izmantots šādiem mērķiem;

- 3) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu izmantošana taksācijas periodā vilkšanas, stumšanas vai glābšanas pakalpojumu sniegšanai ārpus Latvijas teritoriālajiem ūdeņiem, ieskaitot vietu, kur dabas resursi tiek pētīti vai iegūti, kuģiem, kas veic starptautiskos pārvadājumus;
- 4) starptautiskajos pārvadājumos citas personas izmantoto kuģu stratēģiskā un komerciālā vadīšana uz savstarpējas rakstveida vienošanās pamata citas personas vietā, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:
- a) vienlaikus tiek veikta stratēģiskā un komerciālā vadīšana,
- b) citas personas vietā vadīto kuģu neto tonnāžas (aprēķināta par katru kalendāra dienu) kopējā summa taksācijas periodā ne vairāk kā 10 reizes pārsniedz tonnāžas nodokļa maksātāja īpašumā, kopīpašumā ar vismaz piecu procentu līdzdalību (aprēķinos ņemot vērā kopīpašumā esošo kuģu kopējo tonnāžu) vai turējumā uz berbouta līguma pamata esošo kuģu neto tonnāžas kopējo summu taksācijas periodā;
- 5) starptautiskajos pārvadājumos citas personas izmantoto kuģu tehniskā vadīšana un apkalpes komplektēšanas vadīšana uz savstarpējas rakstveida vienošanās pamata citas personas vietā, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:
- a) līdztekus kuģu tehniskajai vadīšanai vai apkalpes komplektēšanas vadīšanai, vai abiem minētajiem vadīšanas veidiem tiek veikta arī kuģu stratēģiskā un komerciālā vadīšana,
- b) šīs daļas 4. punkta "b" apakšpunktā minētie nosacījumi;
- 6) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu nodošana citai personai uz kuģa laika fraktēšanas līguma vai cita jūras pārvadājuma līguma (reisa fraktēšanas līguma vai kravas apjoma pārvadāšanas līguma) pamata;
- 7) šīs daļas 1. punktā neminētu kuģu izmantošana starptautiskajos pārvadājumos uz kuģa laika fraktēšanas līguma vai cita jūras pārvadājuma līguma (reisa fraktēšanas līguma vai kravas apjoma pārvadāšanas līguma) pamata, ja tiek izpildīts nosacījums, ka šo kuģu neto tonnāžas (aprēķināta par katru kalendāra dienu) kopējā summa taksācijas periodā ne vairāk kā 10 reizes pārsniedz tonnāžas nodokļa maksātāja īpašumā, kopīpašumā ar vismaz piecu procentu līdzdalību (aprēķinos ņemot vērā kopīpašumā esošo kuģu kopējo tonnāžu) vai turējumā uz berbouta līguma pamata esošo kuģu neto tonnāžas kopējo summu taksācijas periodā;
- 8) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu iekraušana un izkraušana, aģentēšana, apgāde un citu pakalpojumu sniegšana šiem kuģiem;
- 9) viesnīcu, kazino, restorānu (kafejnīcu, bāru), veikalu darbība, sadzīves pakalpojumu sniegšana uz šīs daļas 1. punktā minētajiem kuģiem, ja tiek izpildīts nosacījums, ka to veic tonnāžas nodokļa maksātājs;

10) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu un ar to izmantošanu saistītā aprīkojuma un būvju (ieskaitot ēkas un telpas, kurās tonnāžas nodokļa maksātājs veic savu saimniecisko darbību) atsavināšana.

(13) Kuģa ekspluatācijas laiks — taksācijas periodā ietilpstošs laiks, kurā kuģis tiek izmantots pārvadājumos un ar šo pārvadājumu nodrošināšanu saistītu darbību veikšanai. Kuģa ekspluatācijas laikā netiek ieskaitīts kuģa remonta un kuģa brīvguļas laiks, kā arī laiks, kurā kuģis netiek ekspluatēts tā aresta vai nepārvaramas varas radītu apstākļu dēļ.

(14) Nosacītās dividendes — peļņas daļa (pārskata gada un iepriekšējo pārskata gadu nesadalītās peļņas daļa, tai skaitā, tā daļa par kuru izveidota rezerve), par kuru palielina iekšzemes uzņēmuma vai pastāvīgās pārstāvniecības dalībnieka (akcionāra) pamatkapitāla vai tam pielīdzināta kapitāla ieguldītās daļas apmēru vai daļu skaitu.

(15) Persona — fiziskā vai juridiskā persona vai ar līgumu saistīta šādu personu grupa, vai cits juridisks veidojums, vai šādu personu vai grupas pārstāvji.

(16) Procenti (augļi) — ienākumi no jebkurām parādu saistībām, valsts izlaistiem vērtspapīriem, ienākumi no obligācijām un parādzīmēm, ieskaitot prēmijas, kas ir piederīgas šiem vērtspapīriem, obligācijām vai parādzīmēm.

(17) Reprezentatīvs automobilis — automobilis, kura vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa pārsniedz 75 000 euro un kurš ir:

1) vieglais automobilis, kura sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas vietas, izņemot operatīvo transportlīdzekli vai speciālo vieglo automobili (neatliekamā medicīniskā palīdzība, dzīvojamais automobilis vai katafalks, vieglais automobilis, kas speciāli aprīkots, lai pārvadātu riteņkrēslos sēdošās personas ar invaliditāti), vai jaunu vieglo automobili, ko pilnvarots autobusu tirgotājs izmanto par demonstrācijas automobili;

2) kravas automobilis ar pilnu masu līdz 3000 kilogramiem, kas ir reģistrēts kā kravas furgons un kam ir vairāk nekā trīs sēdvietas (ieskaitot vadītāja sēdvietu), ja tas klasificēts par kravas automobili (N1 kategorija), bet pēc būtības ir vieglais automobilis (M1 kategorija).

(18) Sabiedrība — kapitālsabiedrība, kas ir:

1) Latvijas Republikas rezidents;

2) citas Eiropas Savienības dalībvalsts rezidents, kas vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

a) ir minēta šā likuma 1. pielikumā,

b) saskaņā ar Eiropas Savienības dalībvalsts nodokļu normatīvajiem aktiem ir atzīta par attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts rezidentu nodokļu uzlikšanas nolūkos un, pamatojoties uz līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas noslēgts ar trešo valsti, nodokļu uzlikšanas nolūkos netiek uzskatīta par rezidentu valstī, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts,

c) ir nodokļa maksātājs, kurš maksā vienu no šā likuma 2. pielikumā minētajiem nodokļiem, ja tas nav atbrīvots no attiecīgā nodokļa vai tam nav iespējas izvēlēties nodokļa atbrīvojumu;

3) tādas Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu un kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts, kas rezidences valstī ir pakļauts aplikšanai ar Latvijas Republikas uzņēmumu ienākuma nodoklim pēc būtības līdzīgu nodokli, nav atbrīvots no attiecīgā nodokļa vai tam nav iespējas izvēlēties nodokļa atbrīvojumu un, pamatojoties uz līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas noslēgts ar trešo valsti, nodokļu uzlikšanas nolūkos netiek uzskatīts par rezidentu valstī, kura nav Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts.

(19) Sadalīšana — process, kas izpaužas vienā no šādiem reorganizācijas veidiem:

1) sabiedrība (sadalāmā sabiedrība), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus divām vai vairākām jau pastāvošām vai jaunizveidotām sabiedrībām (iegūstošās sabiedrības) apmaiņā pret proporcionālu skaitu iegūstošo sabiedrību izlaisto akciju vai to nodošanu sadalāmās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā;

2) sabiedrība (sadalāmā sabiedrība), nebeidzot pastāvēt, nodod vienu vai vairākus savas saimnieciskās darbības veidus vienai vai vairākām pastāvošām sabiedrībām vai sabiedrībām, kuras tā izveido (iegūstošās sabiedrības), apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu sadalāmās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā.

(20) Saimnieciskā darbība — darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību, pakalpojumu sniegšanu vai cita veida darbību par atlīdzību.

(21) Saimnieciskās darbības veida nodošana — process, kurā sabiedrība (pārvedošā sabiedrība), nebeidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, reorganizācijas procesā nodod vienu vai vairākas savas darbības nozares citai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība) apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu. Darbības nozare ietver visus tos sabiedrības aktīvus un pasīvus, kas no organizatoriskā viedokļa ir patstāvīgs ekonomiskās darbības veids.

(22) Samaksa par intelektuālo īpašumu — jebkurš maksājums, ko saņem kā kompensāciju par jebkurām autortiesībām (ieskaitot blakustiesības) vai par tiesībām izmantot autortiesības (ieskaitot blakustiesības) uz literāru, zinātnisku vai mākslas darbu, ieskaitot datorprogrammas, filmas, fonogrammas, patentus, preču zīmes, dizainparaugu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu, vai par tiesībām izmantot ražošanas, komerciālās vai zinātniskās iekārtas, vai par to izmantošanu, vai par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbību un pieredzi.

4. Piemērojot likuma 1. panta divdesmit otro daļu, autortiesību un blakustiesību objektus un subjektus nosaka atbilstoši Autortiesību likumam, kā arī ievēro divpusējos starptautiskos līgumus par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem (turpmāk – nodokļu konvencija). Ja saņemts maksājums par paša materializētā darba izmantošanu, kuru aizsargā autortiesības, to neuzskata par maksājumu par autortiesību izmantošanu vai tiesībām izmantot autortiesības uz šo darbu.

(16) Starptautiskā tilpības apliecība (1969) — dokuments, kas izsniegts, pamatojoties uz 1969. gada Starptautisko konvenciju par kuģu tilpības mērīšanu, un kas apliecina kuģa neto tonnāžu.

(24) Tonnāžas nodoklis — uzņēmumu ienākuma nodoklis, kuru, pamatojoties uz kuģa neto tilpību (turpmāk — tonnāža), kas apliecināta ar derīgu Starptautisko tilpības apliecību (1969), aprēķina un maksā tonnāžas nodokļa maksātājs.

(25) Zīmols — nosaukums, simbols, zīme vai dizaina apvienojums, kas identificē konkrētu preci, ražotāju, pārdevēju vai pakalpojumu sniedzēju.

2. pants. Nodokļa maksātāji

(1) Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāji ir:

1) visi šā punkta apakšpunktos minētie saimnieciskās darbības veicēji:

a) iekšzemes uzņēmumi,

b) no valsts budžeta finansētas institūcijas, uz kurām neattiecas šā panta otrās daļas nosacījumi,

c) no pašvaldības budžeta finansētas institūcijas, kuras gūst ienākumus no saimnieciskās darbības un uz kurām neattiecas šā panta otrās daļas nosacījumi;

2) pastāvīgās pārstāvniecības;

3) ārvalstu komercsabiedrības un citas personas, kas gūst ieņēmumus Latvijā (turpmāk — nerezidenti).

(2) Uzņēmumu ienākuma nodokli nemaksā:

1) fiziskās personas;

2) individuālie (ģimenes) uzņēmumi (arī zemnieku un zvejnieku saimniecības), kuri atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam nav izvēlējušies sagatavot gada pārskatu;

3) no valsts budžeta finansētas institūcijas, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības paredzēti valsts budžetā;

4) no pašvaldības budžeta finansētas institūcijas, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības paredzēti pašvaldības budžetā;

5) privātie pensiju fondi;

6) ieguldījumu fondi un alternatīvo ieguldījumu fondi;

7) biedrības, nodibinājumi, ja to dibināšanas atklāts vai slēpts mērķis nav peļņas vai kapitāla pieauguma gūšana to biedriem;

8) reliģiskās organizācijas, arodbiedrības un politiskās partijas;

9) Izslēgts.

(3) Par ienākumu, ko gūst šā panta otrās daļas 5. un 6. punktā minētās personas, attiecīgi iedzīvotāju ienākuma nodokli vai uzņēmumu ienākuma nodokli maksā ieguldījumu fonda vai alternatīvo ieguldījumu fonda ieguldītājs un privātā pensiju fonda pensiju plāna dalībnieks.

(3¹) Neatkarīgi no šā panta otrās daļas 5. un 6. punkta noteikumiem privātie pensiju fondi, ieguldījumu fondi un alternatīvie ieguldījumu fondi maksā uzņēmumu ienākuma nodokli atbilstoši šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "k" apakšpunktam un piektajai daļai, ja attiecībā uz tiem piemērojama šā likuma 7.¹ panta divpadsmitā daļa.

(4) Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, individuālais uzņēmums, kā arī zemnieka vai zvejnieka saimniecība, kas reģistrēta kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, uzņēmumu ienākuma nodokli ietver kopīgajā mikrouzņēmumu nodoklī saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likumu.

(5) Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, kas līdz pārskata gada 15. decembrim iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa izbeigšanu, ar nākamo pārskata gadu sāk maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli saskaņā ar šā likuma prasībām.

(6) Tonnāžas nodokļa maksātājs ir iekšzemes uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), kuram Valsts ieņēmumu dienests piešķīris tonnāžas nodokļa maksātāja statusu un:

1) kurš savus īpašumā, kopīpašumā vai turējumā uz berbouta līguma pamata esošos kuģus izmanto starptautiskajos pārvadājumos un ar to saistītās darbībās un veic Latvijā savai vai atbilstoši šā likuma 1. panta divpadsmitās daļas 4. un 5. punkta nosacījumiem citas personas saimnieciskajai darbībai nepieciešamās kuģu stratēģiskās, komerciālās, tehniskās un apkalpes komplektēšanas vadīšanas funkcijas;

2) kurš Valsts ieņēmumu dienesta piešķirto tonnāžas nodokļa maksātāja statusu ir tiesīgs mainīt ne agrāk kā 10 taksācijas periodus pēc minētā statusa iegūšanas.

3. pants. Nodokļa likme un taksācijas periods

(1) Nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta saskaņā ar šā likuma 4. panta devīto daļu.

(2) Taksācijas periods ir kalendāra mēnesis.

(2¹) Šā likuma 4.¹ panta piemērošanai taksācijas periods ir taksācijas gads.

(3) Ja nodokļa maksātājs saskaņā ar Grāmatvedības likuma 13. pantu ir tiesīgs ieģrāmatot attaisnojuma dokumentus vienu reizi ceturksnī, nodokļa maksātāja taksācijas periods ir ceturksnis.

(4) Nodokļa likme no nerezidenta gūtā ienākuma tiek noteikta saskaņā ar šā likuma 5. pantu.

6. Likuma 3. pantā noteikto nodokļa likmi piemēro ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajai bāzei (bruto vērtībā), kuru nosaka, taksācijas periodā summējot ar nodokli apliekamos objektus (piemēram – izmaksātās dividendes) un kopsummu (neto vērtībā) dalot ar koeficientu 0,8 (saskaņā ar likuma 4. panta devīto daļu) (nodokļa bāzes noteikšanas piemērs – šo noteikumu 1. pielikuma 1. punktā).

1.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

1. Nodokļa bāzes noteikšana

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likme tiek noteikta 20 % apmērā no ar nodokli apliekamās bāzes, kura tiek dalīta ar koeficientu 0,8. Savukārt nodokļa bāze veidojas no nodokļa objektiem. Koeficientu 0,8 piemēro, lai no izmaksātā (neto) dividenžu apmēra aprēķinātu bruto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi.

Nodokļa maksātāja nesadalītā peļņa uz 2017. gada 31. decembri ir 300 euro, bet 2018. gadā ir gūta peļņa 2000 euro apmērā. Saskaņā ar dalībnieku lēmumu peļņa 400 euro apmērā tiek novirzīta dividendēm.

Peļņas daļa 300 euro apmērā, kura tiek sadalīta dividendēs, ir uzskatāma par peļņas daļu, kurai jau piemērots uzņēmumu ienākuma nodoklis līdz 2017. gada 31. decembrim, un tā nav iekļaujama ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē.

Savukārt uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes elements ir 100 euro (neto), t. i., summa, kuru izmaksās kapitāla daļu turētājiem.

Tātad uzņēmumu ienākuma nodoklis ir 25 euro ($100 \text{ euro} : 0,8 \times 20 \%$).

4. pants. Ar nodokli apliekamā bāze

(1) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze veidojas, summējot taksācijas periodā Latvijā un ārvalstīs aprēķinātos objektus, kas minēti šā panta otrajā daļā.

(2) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver šādus ar nodokli apliekamus objektus:

1) sadalīto peļņu, kas ietver:

a) aprēķinātās dividendes, tai skaitā ārkārtas dividendes,

b) dividendēm pielīdzinātas izmaksas,

c) nosacītās dividendes, kas aprēķinātas saskaņā ar šā likuma 7. pantu;

2) nosacīti sadalīto peļņu, kas ietver:

a) ar saimniecisko darbību nesaistītos izdevumus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 8. pantu,

b) nedrošos debitoru parādus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 9. pantu,

c) palielinātus procentu maksājumus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 10. pantu,

d) aizdevumu saistītai personai, kas aprēķināts saskaņā ar šā likuma 11. pantu,

e) ienākumus, kurus nodokļu maksātājs būtu saņēmis, vai izdevumus, kuri nodokļu maksātājam nebūtu radušies, ja komerciālās un finanšu attiecības būtu veidotas vai nodibinātas pēc noteikumiem, kas būtu spēkā starp divām neatkarīgām personām, un ja šo starp saistītām personām (no kurām viena ir nodokļa maksātājs) slēgto darījumu vērtība būtu atbilstoša tirgus cenai (vērtībai), kuras aprēķināšanas metodes nosaka Ministru kabinets,

7. Likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "e" apakšpunktā noteikto ar nodokli apliekamo objektu, kuru veido darījuma cenas un tirgus vērtības starpība, aprēķina:

7.1. veicot šo noteikumu 10. punktā minēto funkcionālo analīzi;

7.2. piemērojot šo noteikumu 13., 14., 15., 16. un 17. punktā minētās metodes;

7.3. veicot šo noteikumu 11. un 12. punktā minēto salīdzināmības analīzi.

7.¹ Šo noteikumu 7. punktu nepiemēro zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, ja nodokļu maksātājs izvēlas ar nodokli apliekamo objektu noteikt saskaņā ar šo noteikumu 18.¹, 18.², 18.³, 18.⁴, 18.⁵, 18.⁶, 18.⁷, 18.⁸ un 18.⁹ punktā paredzēto vienkāršoto kārtību.

8. Šo noteikumu 13., 14., 15., 16. un 17. punktā minēto darījuma tirgus vērtības vai preces (produkta, pakalpojuma, nemateriālā īpašuma un cita darījuma objekta) tirgus cenas noteikšanas metodi izvēlas atkarībā no:

8.1. kontrolētā darījuma ekonomiskās būtības, kas tiek noteikta, veicot funkcionālo analīzi atbilstoši šo noteikumu 10. punktam;

8.2. ticamas informācijas pieejamības (sevišķi attiecībā uz nesaistītu pušu darījumiem vai nesaistītu personu finanšu rādītājiem), kas ir nepieciešama, piemērojot izvēlēto metodi;

8.3. salīdzināmības pakāpes starp kontrolēto darījumu un nekontrolēto darījumu vai nesaistītu personu finanšu rādītājiem, iekļaujot izdarīto salīdzināmības korekciju būtisku atšķirību (ja tādas ir) izslēgšanai starp tiem.

9. Darījumu cenu (vērtību), kāda būtu, ja darījums notiktu starp nesaistītām personām, nosaka, piemērojot vienu no šo noteikumu 13., 14., 15., 16. un 17. punktā minētajām metodēm vai šo noteikumu 13., 14., 15., 16. un 17. punktā minēto metožu ietvaros piemērojot darījuma ekonomiskās analīzes tehniku (piemēram, diskontētās naudas plūsmas tehniku salīdzināmo nekontrolēto cenu metodes ietvaros), ja to var piemērot saskaņā ar saistītas personas rezidences valsts ārējiem normatīvajiem aktiem.

10. Funkcionālās analīzes ietvaros nosaka saistīto personu darījumā vai komerciālajās vai finanšu attiecībās pastāvošās izpildītās funkcijas, uzņemtos un kontrolētos riskus, izmantotos aktīvus un citus darījumu vai komerciālās vai finanšu attiecības ietekmējošus faktorus.

11. Piemērojot preču (produktu, pakalpojumu) tirgus cenas vai darījuma vērtības noteikšanas metodes, lai noteiktu salīdzināmus darījumus vai salīdzināmus saimnieciskās darbības veicējus un lai noteiktu ienākumus, kurus nodokļa maksātājs būtu saņēmis, vai izdevumus, kuri nodokļa maksātājam nebūtu radušies, nosaka:

11.1. saistītas personas darījumā vai darījumu virknē, komerciālajās vai finanšu attiecībās veikto funkciju un ar tām saistīto uzņemto un kontrolēto risku un izmantoto aktīvu salīdzināmību ar attiecīgajā komercdarbības nozarē un līdzīgā ģeogrāfiskajā tirgū esošā neatkarīgā saimnieciskās darbības veicēja līdzīgos darījumos veiktajām funkcijām un ar tām saistītajiem riskiem un izmantotajiem aktīviem, kā arī nosaka citu darījumu cenu (vērtību) ietekmējošu faktoru salīdzināmību;

11.2. darījuma priekšmeta salīdzināmību, tas ir, saistītas personas pirktu vai pārdoto preču (produktu) vai sniegto vai saņemto pakalpojumu salīdzināmību ar nesaistītu komersantu attiecīgo

darījumu priekšmetu (pirkto vai pārdoto preču (produktu) vai sniegto vai saņemto pakalpojumu), kā arī citu darījuma cenu (vērtību) ietekmējošu faktoru salīdzināmību.

12. Piemērojot kādu no šo noteikumu 13., 14., 15., 16. vai 17. punktā minētajām darījuma tirgus vērtības vai preces (produkta, pakalpojuma) tirgus cenas noteikšanas metodēm:

12.1. salīdzināmās pamatfunkcijas ir produkta ražošana, izpēte un attīstība, preču tirdzniecība un izplatīšana, reklāma, mārketinga un finansēšanas nodrošināšana, kā arī citas funkcijas;

12.2. salīdzināmie riski atkarībā no veiktajām funkcijām var būt tirgus riski, kreditoru un debitoru riski, zaudējumu riski, kas saistīti ar preču krājumu uzglabāšanu, valūtas svārstību riski un zaudējumu riski, kas saistīti ar ražošanas iekārtu nolietošanos vai neveiksmīgu ieguldījumu konkrētā produkta pētniecības un attīstības projektā, apdrošināšanas un garantiju riski, kā arī citi riski;

12.3. par salīdzināmu nekontrolētu darījumu vai par salīdzināmu nesaistītu personu izvēlas, ja ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

12.3.1. salīdzinātais darījums vai salīdzinātā nesaistītā persona ir salīdzināma ar kontrolēto darījumu vai saistīto personu, un atšķirības (ja tādas ir) starp salīdzinātajiem darījumiem vai starp salīdzinātajiem komersantiem būtiski neietekmē cenu neierobežotas konkurences apstākļos;

12.3.2. var veikt matemātiskus aprēķinus un pieņemami precīzas finanšu datu korekcijas, lai izslēgtu šādu salīdzinātajos darījumos vai salīdzinātajās personās konstatēto atšķirību būtisku ietekmi uz salīdzināmību.

13. Salīdzināmo nekontrolēto cenu metode:

13.1. metodes būtība – metode, kuras ietvaros salīdzina saistītu personu savstarpēji veiktajā darījumā piemēroto cenu ar saistītas personas un ar to nesaistītas personas veikta salīdzināma darījuma cenu vai ar citu nesaistītu personu veikta salīdzināma darījuma cenu, vai, ja tas ir pietiekami salīdzināmi, ar apkopotu publiski pieejamu informāciju par salīdzināmu nesaistītu personu veiktu darījumu cenām un citiem cenu ietekmējošiem faktoriem salīdzināmos apstākļos (salīdzināmo nekontrolēto cenu metodes piemērs – šo noteikumu 2. pielikuma 1. punktā);

2. pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Preču (produkcijas, pakalpojumu) tirgus cenas vai darījuma tirgus vērtības noteikšanas piemēri

1. Salīdzināmo nekontrolēto cenu metode

SIA "A" piegādā vienādas izejvielas līdzīgos apjomos un ar līdzīgiem piegādes noteikumiem par vienādām cenām gan saistītai personai SIA "B", gan neatkarīgai personai SIA "C". SIA "B" par preču piegādi jānorēķinās 90 dienu laikā, bet SIA "C" – 30 dienu laikā. Ir aprēķināts, ka maksājumu saņemšanas aizkavēšana 60 dienu periodā saistītam uzņēmumam izmaksā 1,5 % no aizkavētās summas. Tādēļ, ņemot vērā, ka darījumos starp saistītām personām jāpiemēro tādi paši noteikumi kā darījumos starp personām, kuras nav saistītas, ir jāveic darījumu vērtības korekcija, palielinot SIA "B" piegādāto preču cenu par attiecīgu summu.

13.2. metodi piemēro, ja tiek veikti darījumi ar precēm vai pakalpojumiem, kuru cenas ir salīdzināmas ar nesaistītu personu veiktu darījumu cenām, vai ja ir iespējams veikt pietiekami precīzas korekcijas, lai izslēgtu darījumu atšķirību būtisku ietekmi uz darījuma vērtību vai preces, produkta vai pakalpojuma cenu.

14. Tālākpārdošanas cenu metode:

14.1. metodes būtība – metode pamatojas uz cenu, par kādu preces (produktus), kas iegādātas no saistītas personas (uzņēmuma), tiek pārdotas tālāk nesaistītai personai. Minēto cenu samazina par bruto peļņu, no kuras tālākpārdevējam būtu jāsedz pārdošanas un administrācijas izmaksas, gūstot atbilstošu peļņu vai peļņas normu, ņemot vērā darījuma nodrošināšanai veiktās funkcijas, ar tām saistītos riskus, izmantotos aktīvus un citus darījuma vērtību ietekmējošus faktorus. Tas, kas paliek pāri pēc bruto peļņas atņemšanas un citām nepieciešamajām izmaksu korekcijām, kas izdarītas atbilstoši šo noteikumu 12.3.1. un 12.3.2. apakšpunktam, ir uzskatāms par darījuma tirgus vērtību (vai preces, produkta tirgus cenu) (tālākpārdošanas cenu metodes piemērs – šo noteikumu 2. pielikuma 2. punktā);

2. pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Preču (produkcijas, pakalpojumu) tirgus cenas vai darījuma tirgus vērtības noteikšanas piemēri

2. Tālākpārdošanas cenu metode

Ražotājs "A" no valsts B pārdod savu ražoto preci Latvijā saistītai personai SIA "S" un neatkarīgai personai A/S "N" – personai, kas nav saistīta ar ražotāju "A". Abas Latvijas komercsabiedrības iepērk no ražotāja preci par vienādu cenu – 5 euro par vienību. Veicot rūpīgu līgumu nosacījumu analīzi, atklāts, ka A/S "N" piegādātajā preces cenā jau ir iekļautas transporta izmaksas, bet SIA "S" papildus jāmaksā par piegādi 1,5 euro. Transporta izmaksas palielina saistītā uzņēmuma preces iegādes izmaksas par 1,5 euro par vienību. Abas Latvijas komercsabiedrības pārdod preci par vienādu cenu – 12,5 euro.

Lai noteiktu darījuma preces tirgus cenu (X) starp ražotāju "A" un SIA "S", no preces tālākpārdošanas cenas 12,5 euro atņem bruto peļņu, ko veido A/S "N" kā tālākpārdevēja izdevumi un atbilstošā peļņa (12,5 – 5 = 7,5 euro), ņemot vērā nepieciešamās atšķirību korekcijas par transportēšanas izmaksām (1,5 euro):

$$X = 12,5 - (7,5 + 1,5)$$

Tātad ražotāja "A" un SIA "S" darījuma preces tirgus cena ir 3,5 euro.

14.2. metodi piemēro tālākpārdevēja preču iegādes darījumiem, ja tālākpārdevējs pārdod preci tālāk nesaistītai personai, ievērojami nepalielinot preces vērtību un saglabājot tās identitāti.

15. Izmaksu pieskaitīšanas metode:

15.1. metodes būtība – metode, ar kuru darījuma tirgus cena tiek noteikta pārdevēja pārdotās produkcijas vai pakalpojuma sniedzēja sniegto pakalpojumu tiešajām un netiešajām izmaksām, kas saistītas ar produkta pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu saistītai personai, pieskaitot atbilstošu izmaksu uzcenojumu, kādu pārdevējs piemērotu salīdzināmā darījumā ar nesaistītu personu, ņemot vērā darījuma nodrošināšanai veiktās funkcijas, ar tām saistītos riskus, izmantotos aktīvus un citus darījuma cenu ietekmējošus faktoros (izmaksu pieskaitīšanas metodes piemērs šo noteikumu 2. pielikuma 3. punktā);

2. pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Preču (produkcijas, pakalpojumu) tirgus cenas vai darījuma tirgus vērtības noteikšanas piemēri

3. Izmaksu pieskaitīšanas metode

SIA "A" izgatavo dažādus izstrādājumus no koka un šo produkciju pārdod saistītai personai ārvalstīs – komercsabiedrībai "B". Noteiktā darījuma vērtība starp saistītām personām ir 1050 euro. Savukārt SIA "X", SIA "Y" un A/S "Z" ir personas, kas nav saistītas ar SIA "A" un ražo līdzīgas preces, bet atšķirībā no SIA "A" koka izstrādājumus pārdod personām, kas nav saistītas. SIA "A" koka izstrādājumu ražošanas izmaksas ir 1000 euro (t. sk. netiešās izmaksas, kas saistītas ar iekārtu labošanu, kuras izmantotas dažādo koka izstrādājumu ražošanai). Ņemot vērā salīdzināmo kapitālsabiedrību izmaksu uzcenojumu (8 %, 9 %, 10 %) vidējo vērtību un tās raksturojošos lielumus, tiek noteikts nodokļu maksātāja nesaistītam komersantam atbilstošs izmaksu uzcenojums – 9 %. Lai noteiktu SIA "A" un ar to saistītās personas "B" darījuma tirgus vērtību, SIA "A" ražošanas izmaksām 1000 euro pieskaita salīdzināmo kapitālsabiedrību (nesaistītu komersantu) izmaksu uzcenojumu vidējo vērtību 9 % un iegūst 1090 euro.

Kapitālsabiedrības	SIA "A"	SIA "X"	SIA "Y"	AS "Z"
Pārdotās produkcijas tiešās un netiešās izmaksas, euro	1000	900	800	1200
Bruto peļņa, euro	50	72	72	120
Izmaksu uzcenojums (bruto peļņa : pārdotās produkcijas tiešās un netiešās izmaksas x 100)	5 %	8 %	9 %	10 %

15.2. metodi piemēro preču (produktu) pārdevēja (ražotāja) vai pakalpojumu sniedzēja darījumiem, ja attiecīgajos darījumu priekšmetos nav ieguldīts nozīmīgs un unikāls nemateriālais īpašums.

16. Darījumu tīrās peļņas metode:

16.1. metodes būtība – metode, kurā darījumu vērtība (preces, produkta vai pakalpojuma cena) tiek noteikta, izvērtējot tīro peļņu pret atbilstošu bāzi (piemēram, izmaksām, ieņēmumiem, aktīviem vai citu atbilstošu bāzi), ņemot vērā darījuma nodrošināšanai veiktās funkcijas, ar tām saistītos riskus, izmantotos aktīvus un citus darījumu vērtību vai preces cenu ietekmējošus faktorus (darījumu tīrās peļņas metodes piemērs – šo noteikumu 2. pielikuma 4. punktā);

2. pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Preču (produkcijas, pakalpojumu) tirgus cenas vai darījuma tirgus vērtības noteikšanas piemēri

4. Darījumu tīrās peļņas metode

SIA "A" izgatavo un pārdod koka mēbeles. Tā kā SIA "A" ir liekas administratīvās telpas, tās tiek iznomātas personām, kas nav saistītas, un gūtie ieņēmumi un attiecīgi izmaksas peļņas un zaudējumu aprēķinā tiek norādītas kā pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi un izmaksas. Lai finansētu ražošanas iekārtu modernizāciju, SIA "A" radās nepieciešamība aizņemties bankā naudas līdzekļus, par ko bankai tika noteikti maksājamie procenti. Koka mēbeles SIA "A" pārdod saistītai personai ārvalstīs – komercsabiedrībai "B". SIA "A" un komercsabiedrības "B" noteiktā darījuma vērtība ir 1050 euro. Savukārt SIA "X", SIA "Y" un A/S "Z" ir personas, kas nav saistītas un ražo līdzīgas preces, bet atšķirībā no SIA "A" mēbeles pārdod personām, kuras nav saistītas. SIA "A" pārdodamā produkta tiešās un netiešās izmaksas ir 1020 euro. Ņemot vērā salīdzināmo kapitālsabiedrību tīrās peļņas uzcenojumu (5,4 %, 6,3 %, 7,3 %) vidējo vērtību, tiek noteikts nodokļu maksātāja atbilstošs tīrās peļņas uzcenojums – 6,3 %. Lai noteiktu SIA "A" un ārvalstu komercsabiedrības "B" darījuma tirgus vērtību, SIA "A" operatīvajām izmaksām 1020 euro pieskaita tīrās peļņas uzcenojumu 6,3 % (64,26 euro) un iegūst 1084,26 euro.

Pārdevējs	SIA "A"	SIA "X"	SIA "Y"	AS "Z"
Neto apgrozījums, <i>euro</i>	1050	972	872	1320
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas, <i>euro</i>	1000	900	800	1200
Bruto peļņa, <i>euro</i>	50	72	72	120
Pārdošanas izmaksas, <i>euro</i>	10	9	8	13
Administrācijas izmaksas, <i>euro</i>	7	11	11	14
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi, <i>euro</i>	2			
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, <i>euro</i>	1			
Procentu maksājumi, <i>euro</i>	3	2	1	3
Produkta pārdošanas rezultāts – peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem (ņemot vērā pārējās saimnieciskās darbības rezultātu), <i>euro</i>	30	50	52	90
Pārdodamā produkta kopējās izmaksas (operatīvās darbības izmaksas), <i>euro</i>	1020	922	820	1230
Tīrās peļņas uzcenojums (peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem: kopējās izmaksas x 100)	2,9 %	5,4 %	6,3 %	7,3 %

16.2. metodi piemēro līdzīgi kā tālākpārdošanas cenu metodi vai izmaksu pieskaitīšanas metodi (šo noteikumu 14. un 15. punktā minētajos gadījumos), ja kontrolētā darījuma tiešo un netiešo izmaksu uzcenojumu vai bruto peļņas normas salīdzināšana ar nesaistītu personu attiecīgajiem finanšu rādītājiem nesniedz pietiekami ticamu un ar darījuma cenu (vērtību) ietekmējošiem faktoriem (šo noteikumu 11. un 12. punkts) pamatotu rezultātu.

17. Peļņas sadalīšanas metode - tirgus cenas noteikšanas metode, kuru izmantojot vispirms nosaka starp saistītajām personām sadalāmo kontrolētā darījuma peļņu un tad to sadala starp saistītajām personām, balstoties uz ekonomiski pamatotu faktoru, kas tuvina peļņas sadali tādai peļņas sadalei, kāda notiktu starp neatkarīgām personām (peļņas sadalīšanas metodes piemēru skatīt šo noteikumu 2. pielikuma 5. punktā).

17.¹ Piemērojot peļņas sadalīšanas metodi, šajos noteikumos ietvertās atsauces uz peļņu ir vienlīdz attiecināmas arī uz zaudējumiem (peļņas sadalīšanas metode tiek piemērota vienādi neatkarīgi no tā, vai no attiecīgajiem darījumiem veidojas peļņa vai zaudējumi);

2. pielikums

Ministru kabineta

2017.gada 14.novembra

noteikumiem Nr.677

Preču (produkcijas, pakalpojumu) tirgus cenas vai darījuma tirgus vērtības noteikšanas piemēri

5. Peļņas sadalīšanas metode

Elektronikas produkta panākumi tirgū ir saistīti ar inovatīvo tehnoloģiju izveidi gan tā elektroniskajos procesos, gan tā galvenajā komponentē. Šo komponenti izveido un ražo saistītā persona A, tālāk to nododot saistītai personai B, kura izveido un ražo atlikušās attiecīgā produkta daļas. Gala produktu izplata saistītā persona C. Ņemot vērā pieejamo informāciju par salīdzināmiem nekontrolētiem darījumiem, saistītās personas C atlīdzība par izplatīšanas funkcijām, aktīviem un riskiem tiek noteikta atbilstoši šo noteikumu 14. punktā minētajai tālākpārdošanas cenu metodei, minēto atlīdzību ietverot darījumā, kura ietvaros gala produktu saistītā persona B pārdod saistītai personai C.

Darījuma cenas noteikšanai par komponentes nodošanu no saistītās personas A saistītai personai B būtu izmantojama šo noteikumu 14. punktā minētā salīdzināmo nekontrolēto cenu metode, ja būtu pieejama informācija par attiecīgiem salīdzināmiem nekontrolētiem darījumiem. Taču, ņemot vērā, ka komponente, kuru A nodod B, sevī ietver inovatīvu tehnoloģisku sasniegumu, ko attiecīgajā tirgū panāca A, šajā piemērā saistītās personas pēc funkcionālās un salīdzināmības analīzes veikšanas konstatē, ka šajā gadījumā nav iespējams atrast informāciju par salīdzināmiem nekontrolētiem darījumiem, kas būtu

izmantojami salīdzināmo nekontrolēto cenu metodei. Aprēķinot saistītās personas A ražošanas izmaksu uzcenojumu, ir iespējams veikt aplēsi peļņas elementam, ar kuru tiks atlīdzinātas saistītās personas A ražošanas funkcijas, bet neņemot vērā peļņas elementu, kas atlīdzinās tās veikto unikālo un vērtīgo ieguldījumu. Veicot līdzīgus aprēķinus attiecībā uz saistīto personu B, var veikt aplēsi par peļņu, kas pienāksies B saistībā ar tās ražošanas funkciju, bet neņemot vērā peļņas elementu, kas tai radīsies par tās veikto unikālo un vērtīgo ieguldījumu. Tā kā darījuma cena, par kuru saistītā persona B pārdod gala produktu saistītai personai C, ir zināma un ir atzīta par atbilstošu tirgus cenai, var noteikt arī atlikušo peļņu, kas tiks attiecināta uz saistītajām personām A un B kopā saistībā ar to unikālo un vērtīgo nemateriālo īpašumu. Taču atlikušās peļņas proporcija, t. i., cik no atlikušās peļņas pienāksies saistītai personai A, bet cik saistītai personai B, šajā posmā vēl nav noteikta.

Atlikusī peļņa var tikt sadalīta, analizējot faktus un apstākļus, kādi varētu norādīt, kā papildu atlīdzība līdzīgā situācijā tiktu sadalīta starp nesaistītām personām. Katras saistītās personas veiktā izpēte un attīstība ir vērsta uz viena un tā paša veida tehnoloģiju attīstību, un tiek pieņemts, ka, ņemot vērā konkrētās situācijas faktus un apstākļus, katras (A un B) saistītās personas izpētes un attīstības izdevumu relatīvā daļa ļauj ticami noteikt katras personas veikto ieguldījumu relatīvo vērtību. Tas nozīmē, ka katras saistītās personas veikto unikālo un vērtīgo ieguldījumu elektronikas produktā var ticami novērtēt, ņemot vērā katras personas relatīvo izdevumu summu izpētei un attīstībai. Ja A izdevumi izpētei un attīstībai ir 15, bet B izdevumi izpētei un attīstībai ir 10, tad kopējie izpētes un attīstības izdevumi veido 25, tādējādi atlikusī peļņa būtu jāsadala, 15/25 daļas attiecinot saistītajai personai A, bet 10/25 - saistītajai personai B.

Skaitļi ilustratīvam aprēķinam, ņemot vērā piemērā aprakstīto situāciju:

a) Saistīto personu A un B peļņa un zaudējumi

	A		B	
Ieņēmumi		50		100
Mīnus:				
Iegādes izmaksas		(10)		(50)
Ražošanas izmaksas		(15)		(20)
Bruto peļņa		25		30
Mīnus:				
Izpēte un attīstība	15		10	

operatīvās izmaksas	10	(25)	10	(20)
Neto peļņa		0		10

b) Saistīto personu A un B rutīnas peļņas noteikšana no ražošanas, kā arī kopējās atlikušās vērtības aprēķins

Analizējot salīdzināmus nekontrolētus darījumus, tiek konstatēts, ka salīdzināmos apstākļos ražotāji, kuru rīcībā nav unikāla un vērtīga nemateriālā īpašuma, piemēro ražošanas izmaksu uzcenojumu (neņemot vērā iegādes izmaksas) 10 % apmērā (neto peļņas attiecība pret tiešajām un netiešajām ražošanas izmaksām). Saistītās personas A ražošanas izmaksas ir 15, tādējādi uz A attiecināmais ražošanas uzcenojums no izmaksām ir 1,5. Saistītās personas B ražošanas izmaksas ir 20, tādējādi uz B attiecināmais ražošanas uzcenojums no izmaksām ir 2,0. Ņemot vērā minēto, atlikusī peļņa ir 6,5, kas veidojas, no abu saistīto personu kopējās neto peļņas 10 atņemot uz abām saistītajām personām attiecināmo peļņu no ražošanas funkcijām 3,5.

c) Atlikušās peļņas attiecināšana

Ar sākotnējās peļņas attiecināšanu (1,5 uz A, bet 2,0 uz B) tiek atlīdzinātas saistīto personu A un B ražošanas funkcijas, bet netiek ņemts vērā šo personu attiecīgais unikālais un vērtīgais ieguldījums augsto tehnoloģiju produktā. Tā kā šajā gadījumā ir konstatēts, ka relatīvā daļa no kopējām saistīto personu (A un B) uz produktu attiecināmajām izpētes un attīstības izmaksām ir uzskatāma par pamatotu rādītāju, lai noteiktu katras personas relatīvo unikālo un vērtīgo ieguldījumu, atlikusī peļņa var tikt sadalīta A un B starpā, balstoties uz šo rādītāju. Atlikusī peļņa ir 6,5, un 15/25 daļas no tās var attiecināt uz A, bet 10/25 - uz B, attiecīgi sadalot atlikušo peļņu šādā veidā:

uz saistīto personu A attiecināmā peļņas daļa = $6,5 \times 15/25 = 3,9$;

uz saistīto personu B attiecināmā peļņas daļa = $6,5 \times 10/25 = 2,6$.

d) Peļņas pārrēķins

Ņemot vērā minēto:

saistītās personas A peļņa būs $1,5 + 3,9 = 5,4$;

saistītās personas B peļņa būs $2,0 + 2,6 = 4,6$.

	A		B	
Ieņēmumi		55,4		100
Mīnus:				
iegādes izmaksas		(10)		(55,4)
ražošanas izmaksas		(15)		(20)
Bruto peļņa		30,4		24,6
Mīnus:				
izpēte un attīstība	15		10	
operatīvās izmaksas	10	(25)	10	(20)
Neto peļņa		5,4		4,6

17.² Izvēloties peļņas sadalīšanas metodi saskaņā ar šo noteikumu 8. punktu, ņem vērā, ka tā var tikt piemērota, ja:

17.² 1. abas kontrolēta darījuma puses saistībā ar šo darījumu veic unikālu un vērtīgu ieguldījumu (piemēram, unikāla un vērtīga nemateriāla īpašuma formā). Ar unikālu un vērtīgu ieguldījumu šajā gadījumā saprot ieguldījumu, kas nav salīdzināms ar neatkarīgu personu veikto ieguldījumu salīdzināmos apstākļos un kura izmantošana saimnieciskajā darbībā rada galveno avotu faktiskajam vai potenciālajam ekonomiskajam labumam, kas rada peļņu;

17.² 2. saistītās personas īsteno savstarpēji augsti integrētu saimnieciskās darbības modeli (piemēram, globālās vērtību ķēdes ietvaros), kurā dalībnieku ieguldījumu nevar ticami novērtēt, to nošķirot no citu dalībnieku ieguldījuma;

17.² 3. abas kontrolēta darījuma puses saistībā ar šo darījumu kopīgi uzņemas vienu vai vairākus būtiskus ekonomiskus riskus vai arī katra darījuma puse patstāvīgi uzņemas ekonomiski nozīmīgu risku, bet darījuma pušu uzņemtie būtiskie ekonomiskie riski ir savstarpēji cieši saistīti.

17.³ Piemērojot peļņas sadalīšanas metodi, ievēro šādus nosacījumus:

17.³ 1. peļņas sadalīšanai un peļņas sadalīšanas faktoru izvēlei jābūt konsekventai ar attiecīgā kontrolētā darījuma funkcionālo analīzi, it īpaši ar pieņēmumiem par ekonomiski būtiskajiem riskiem, kurus uzņemas saistītās personas;

17.³ 2. sadalāmās peļņas noteikšanas procesam un izvēlētajiem peļņas sadalīšanas faktoriem jābūt kvantitatīvi izmērāmiem;

17.³ 3. peļņas sadalīšanas metode tiek izmantota, nosakot tirgus cenu (vērtību) pirms kontrolētā darījuma uzsākšanas;

17.³ 4. peļņas sadalīšanai un peļņas sadalīšanas faktoru izvēlei jābūt konsekventai visā kontrolētā darījuma darbības laikā, izņemot gadījumu, ja atšķirības ir ekonomiski pamatotas un atbilstoši dokumentētas;

17.³ 5. piemērojot peļņas sadalīšanas metodi, tiek sadalīta peļņa pirms procentu maksājumiem un nodokļiem (EBIT), taču, ņemot vērā attiecīgos faktus un apstākļus, var tikt sadalīta bruto peļņa.

17.⁴ Tiek izmantotas šādas peļņas sadalīšanas pieejas:

17.⁴ 1. ieguldījumu analīze. Atbilstoši šai pieejai peļņa starp saistītajām personām tiek sadalīta, pamatojoties uz katras saistītās personas ieguldījuma relatīvo vērtību kontrolētajā darījumā, ja iespējams, analīzi pamatojot ar ārējiem tirgus datiem, kuri liecina, kā līdzīgos apstākļos peļņu būtu sadalījušas neatkarīgas personas;

17.⁴ 2. atlikušās peļņas analīze. Atbilstoši šai pieejai starp saistītajām personām sadalāmo peļņu secīgi sadala divās kategorijās:

17.⁴ 2.1. pirmajā kategorijā iekļauj peļņu, kas attiecināma uz ieguldījumu, par kuru ir pieejami uzticami salīdzināmi dati par neatkarīgu personu rīcību līdzīgā situācijā (parasti peļņa, kas attiecināma uz kontrolēta darījuma ietvaros veicamo mazāk sarežģītu ieguldījumu). Minēto pirmajā kategorijā iekļauto ieguldījumu vērtību parasti nosaka, izmantojot kādu no šo noteikumu 13., 14., 15. vai 16. punktā minētajām darījuma tirgus cenas noteikšanas metodēm;

17.⁴ 2.2. otrajā kategorijā iekļauto peļņu nosaka, no visas starp saistītajām personām sadalāmās peļņas atņemot atbilstoši šo noteikumu 17.4 2.1. apakšpunktam noteikto peļņu, pieņemot, ka otrajā kategorijā iekļautā (atlikusī) peļņa sevī ietver peļņu no abu kontrolētā darījuma pušu ieguldījumiem, kas ir unikāli un vērtīgi vai attiecināmi uz augsti integrētu saimnieciskās darbības modeli, tādēļ nav atsevišķi novērtējami, vai attiecināmi uz ekonomiski nozīmīgu risku, kuru kopīgi uzņemas abas kontrolētā darījuma puses. Minēto otrajā kategorijā iekļauto peļņu attiecina uz abām kontrolētā darījuma pusēm, ievērojot katras kontrolētā darījuma puses relatīvo lomu otrās kategorijas ieguldījuma veikšanā, ja iespējams, analīzi pamatojot ar ārējiem tirgus datiem, kuri liecina, kā līdzīgos apstākļos peļņu būtu sadalījušas neatkarīgas personas.

17.⁵ Ekonomiski pamatoti faktori, atbilstoši kuriem peļņas sadalīšanas metodes ietvaros saistītu personu starpā tiek sadalīta peļņa, ir:

17.⁵ 1. neatkarīgi no transfertcenu politikas un balstīti uz objektīviem datiem (piemēram, pārdošanas apjoms līdzīgos apstākļos neatkarīgām personām), nevis uz datiem, kas attiecas uz saistītu personu atlīdzību saistībā ar kontrolētiem darījumiem (piemēram, pārdošanas apjoms saistītām personām);

17.⁵ 2. pārbaudāmi;

17.⁵ 3. pamatoti ar iekšējiem vai ārējiem salīdzināmiem datiem.

17.⁶ Neierobežojot ar šajā punktā ietverto uzskaitījumu, atkarībā no galvenā faktora, kurš konkrētajā gadījumā rada vērtību, peļņas sadalīšanas metodes piemērošanas mērķiem ekonomiski pamatoti peļņas sadalīšanas faktori ir:

17.⁶ 1. aktīvu vai kapitāla vērtība;

17.⁶ 2. pamatdarbības izdevumi;

17.⁶ 3. pārdoto preču izmaksas;

17.⁶ 4. izpētes un attīstības izmaksas;

17.⁶ 5. pārdošanas apjoms;

17.⁶ 6. to darbinieku atalgojums, kas veic galvenās funkcijas, kas rada vērtību.

18. Lai precīzāk noteiktu preces (produkcijas, pakalpojuma) tirgus cenu (vērtību) vai darījuma tirgus cenu (vērtību), šajos noteikumos minētās darījuma tirgus cenas (vērtības) (preces (produkta), pakalpojuma, nemateriālā īpašuma un cita darījuma priekšmeta tirgus cenas (vērtības)) noteikšanas metodes var kombinēt.

18.¹ Ja nodokļa maksātājs sniedz vai saņem šajos noteikumos minētos zemas pievienotās vērtības pakalpojumus, tas ir tiesīgs likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "e" apakšpunktā minēto apliekamo objektu noteikt atbilstoši šajos noteikumos paredzētajai vienkāršotajai kārtībai. Šādā gadījumā apliekamais objekts veidojas kā starpība starp darījuma cenu un atbilstoši šo noteikumu 18.⁷, 18.⁸ un 18.⁹ punktā minētajai kārtībai aprēķināto tirgus vērtību.

18.² Šo noteikumu izpratnē ar zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem saprot kontrolēta darījuma ietvaros sniegtus pakalpojumus, kuri atbilst šādiem kritērijiem:

18.² 1. tiem ir atbalsta raksturs;

18.² 2. tie neveido daļu no starptautiskās uzņēmumu grupas pamatdarbības. Minētais neizslēdz situāciju, kad zemas pievienotās vērtības pakalpojumi veido tādas starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrības pamatdarbību, kura attiecīgos pakalpojumus sniedz citām tās pašas starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrībām;

18.² 3. pakalpojumu nodrošināšanai nav nepieciešams izmantot unikālu un vērtīgu nemateriālo īpašumu, kā arī šāds nemateriālais īpašums nerodas pakalpojumu sniegšanas rezultātā;

18.² 4. nodokļu maksātājs, kurš sniedz pakalpojumu, neuzņemas un nekontrolē būtiskus riskus saistībā ar pakalpojumu, un šī pakalpojuma sniegšanas rezultātā nodokļu maksātājam šādi riski nerodas.

18.³ Šo noteikumu izpratnē par zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem netiek uzskatīti:

- 18.³ 1. pakalpojumi, kuri neatbilst kādam no šo noteikumu 18.² punktā minētajiem kritērijiem;
- 18.³ 2. pētniecības un attīstības pakalpojumi;
- 18.³ 3. ražošanas pakalpojumi;
- 18.³ 4. iepirkuma pakalpojumi, ja tiek iepirkta izejvielas vai citi materiāli, kurus izmanto ražošanas procesā;
- 18.³ 5. pārdošanas, mārketinga vai preces izplatīšanas pakalpojumi;
- 18.³ 6. finanšu pakalpojumi;
- 18.³ 7. dabas resursu ieguve, izpēte vai pārstrāde;
- 18.³ 8. apdrošināšanas un pārapdrošināšanas pakalpojumi;
- 18.³ 9. augstākās korporatīvās vadības pakalpojumi (izņemot pakalpojumus, kuri attiecas uz šajos noteikumos minēto zemas pievienotās vērtības pakalpojumu vadību un pārraudzību).
- 18.⁴ Neierobežojot ar šajā punktā ietvertu uzskaitījumu un ievērojot katra atsevišķa gadījuma atbilstību šajos noteikumos ietvertajiem kritērijiem un zemas pievienotās vērtības pakalpojumu būtībai, par zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, kuriem var noteikt tirgus vērtībai atbilstošu transfertcenu vienkāršotā kārtībā, var būt:
- 18.⁴ 1. grāmatvedības un revīzijas pakalpojumi;
- 18.⁴ 2. ar personālvadību saistīti pakalpojumi, piemēram, personāla atlase, jaunu darbinieku ievadīšana darbā, darbinieku vērtēšana, darba drošības prasību nodrošināšana;
- 18.⁴ 3. ar informācijas tehnoloģijām un telekomunikāciju pakalpojumiem saistītās funkcijas, kuras nav daļa no starptautiskās uzņēmumu grupas pamatdarbības, piemēram, saimnieciskās darbības nodrošināšanai nepieciešamo informācijas sistēmu uzstādīšana, uzturēšana un atjaunošana, informācijas sistēmu atbalsts, informācijas sistēmu lietošanas apmācība, informācijas tehnoloģiju vadlīniju izstrāde un citi tamlīdzīgi pakalpojumi;
- 18.⁴ 4. juridiskais nodrošinājums, kādu sniedz komercsabiedrību iekšējais juridiskais dienests, piemēram, līgumu projektu sagatavošana un izvērtēšana, juridisko atzinumu un citu juridisku dokumentu sagatavošana, juridisku konsultāciju sniegšana, komercsabiedrības pārstāvēšana tiesvedības procesā un attiecībās ar valsts iestādēm, juridisku pētījumu veikšana, administratīvās funkcijas intelektuālā īpašuma tiesību objektu reģistrēšanai un aizsardzībai;
- 18.⁴ 5. iekšējās un ārējās komunikācijas pakalpojumi un publisko attiecību atbalsta pakalpojumi (izņemot specifiskas reklāmas un mārketinga darbības, kā arī ar tām saistīto stratēģiju izstrādi);
- 18.⁴ 6. vispārēji administratīvie un atbalsta pakalpojumi.

18.⁵ Šajos noteikumos paredzētā vienkāršotā tirgus vērtībai atbilstošas transfertcenas noteikšana nav piemērojama zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, kuri tiek sniegti arī neatkarīgām personām, kā rezultātā tirgus vērtībai atbilstošas transfertcenas noteikšanai ir pieejama informācija par salīdzināmiem nekontrolētiem darījumiem.

18.⁶ Nodokļu maksātājam ir tiesības izvēlēties zemas pievienotās vērtības pakalpojumu vērtības aprēķināšanai piemērot šajos noteikumos paredzēto vienkāršoto tirgus vērtībai atbilstošas transfertcenas noteikšanu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

18.⁶ 1. saistībā ar attiecīgajiem zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem nodokļu maksātājs nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sagatavo vienkāršoto transfertcenu dokumentāciju;

18.⁶ 2. attiecībā uz konkrētiem zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, ciktāl to atļauj attiecīgo valstu tiesiskais regulējums, vienkāršota tirgus vērtībai atbilstoša transfertcenu noteikšana zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem tiek piemērota konsekventi visiem konkrētā kontrolētā darījuma vai tā veida darījuma dalībniekiem;

18.⁶ 3. zemas pievienotās vērtības pakalpojumi ir uzskatāmi par sniegtiem, ja:

18.⁶ 3.1. tie dod nodokļu maksātājam, kurš tos saņem, ekonomisko vai komerciālo labumu, uzlabojot minētā nodokļu maksātāja komerciālās pozīcijas. To konstatē, izvērtējot, vai neatkarīga persona salīdzināmā situācijā būtu gatava maksāt par šādiem pakalpojumiem citai neatkarīgai personai, vai arī būtu attiecīgo funkciju nodrošinājusi pati;

18.⁶ 3.2. tie nav darbības, kuras (parasti mātes komercsabiedrība) veic tikai saistībā ar interesēm, kas izriet no līdzdalības (parasti meitas komercsabiedrības) pamatkapitālā (piemēram, starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrību gada pārskatu konsolidēšanas izdevumi tiek attiecināti uz mātes komercsabiedrību, izdevumi, kas saistīti ar mātes komercsabiedrības interesēs veikto meitas komercsabiedrības pārskatu revīziju (pārbaudi), ir attiecināmi uz mātes komercsabiedrību);

18.⁶ 3.3. tie nav darbības, kas vienīgi dublē darbības, kuras starptautiskās grupas uzņēmums ir veicis pats savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai vai saņēmis tās kā pakalpojumu no trešās personas.

18.⁷ Aprēķinot tirgus vērtību zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, nodokļu maksātājs vispirms aprēķina attiecināmos izdevumus, veicot šādas secīgas darbības:

18.⁷ 1. pirmā darbība - aprēķina un norāda pārskata gada tiešo un netiešo izmaksu kopumu, kas radušies katrai starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrībai saistībā ar katra zemas pievienotās vērtības pakalpojuma veida sniegšanu. Minētajā izmaksu kopumā norāda caurplūstošās izmaksas, taču, aprēķinot zemas pievienotās vērtības pakalpojumu vērtību, tās netiek ņemtas vērā;

18.⁷ 2. otrā darbība - no pārskata gada izmaksu kopuma atskaita izmaksas, kuras attiecināmas uz vienu starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrību saistībā ar zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, ko tā tieši sniegusi otrai starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrībai. Rezultātā izmaksu kopumā paliek tās izmaksas, kuras radušās, sniedzot zemas pievienotās vērtības pakalpojumus vairākām starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrībām;

18.⁷ 3. trešā darbība - katram zemas pievienotās vērtības pakalpojumu veidam izvēlas atbilstošus izmaksu sadales kritērijus, lai sadalītu šo noteikumu 18.⁷ 2. apakšpunktā minētās darbības rezultātā aprēķināto pārskata gada izmaksu kopumu starp nodokļu maksātājiem, kuri saņem attiecīgos zemas pievienotās vērtības pakalpojumus. Izmaksu sadales kritērijus izvēlas atkarībā no pakalpojumu būtības - tiem jāatspoguļo labums, ko no attiecīgā pakalpojuma veida gūst vai paredz gūt nodokļu maksātāji, kuri saņem zemas pievienotās vērtības pakalpojumus. Izmaksu sadales kritērijus lieto konsekventi visām viena un tā paša pakalpojumu veida izmaksām. Atkarībā no pakalpojumu būtības par izmaksu sadales kritērijiem var kalpot, piemēram, pakalpojumu lietotāju skaits, aktīvi, apgrozījums, noteikto izmaksu īpatsvars, darījumu skaits.

18.⁸ Uz pakalpojumu saņēmušo nodokļu maksātāju attiecināmā zemas pievienotās vērtības pakalpojumu tirgus vērtība tiek aprēķināta šādi:

18.⁸ 1. šo noteikumu 18.⁷ 2. apakšpunktā minētajām izmaksām, kuras attiecināmas uz vienu starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrību saistībā ar zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, ko tā tieši sniegusi otrai starptautiskās uzņēmumu grupas komercsabiedrībai, pieskaita uzcenojumu 5 procentu apmērā;

18.⁸ 2. šo noteikumu 18.⁷ 3. apakšpunktā paredzētās darbības rezultātā noteiktā gada izmaksu kopuma daļai, kura, piemērojot izmaksu sadales kritēriju, ir attiecināma uz pakalpojumu saņēmušo nodokļu maksātāju, pieskaita uzcenojumu 5 procentu apmērā.

18.⁹ Uz pakalpojumu sniegušo nodokļu maksātāju attiecināmā zemas pievienotās vērtības pakalpojumu tirgus vērtība atbilst tirgus vērtībai, kāda tam pienākas atbilstoši šo noteikumu.

18.⁸ punktam kā samaksa par pakalpojumiem no nodokļu maksātāja, kurš saņem zemas pievienotās vērtības pakalpojumu.

19. Ja tas nav pretrunā ar normatīvajos aktos noteiktajām nodokļa maksātāja un nodokļu administrācijas tiesībām un pienākumiem, kā palīgavotu var izmantot Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dokumentu "Transfertcenu noteikšanas vadlīnijas daudznacionāliem komersantiem un nodokļu administrācijām", lai:

19.1. piemērotu šajos noteikumos minētās darījuma tirgus cenas (vērtības) (preces (produkta), pakalpojuma, nemateriālā īpašuma un cita darījuma priekšmeta tirgus cenas (vērtības)) noteikšanas un ekonomiskās analīzes tehnikas, veiktu šo noteikumu 18. punktā minētās darbības un izprastu minēto metožu un tehnikas piemērus;

19.2. veiktu funkcionālo analīzi un salīdzināmības analīzi saskaņā ar šo noteikumu 8., 9., 10., 11. un 12. punktu;

19.3. veicinātu sadarbību starp nodokļa maksātāju un nodokļu administrāciju un novērstu nodokļu dubulto uzlikšanu;

19.4. pamatotu specifisku kontrolēto darījumu (pakalpojumi, izmaksu ieguldījumu vienošanās, nemateriālā īpašuma darījumi, restrukturizācija, zemas pievienotās vērtības pakalpojumi, finanšu darījumi) vai komerciālo vai finanšu attiecību ekonomisko būtību un to dokumentēšanu.

f) labumus, kurus nerezidents piešķir saviem darbiniekiem vai valdes (padomes) locekļiem, neatkarīgi no tā, vai saņēmējs ir rezidents vai nerezidents, ja tie tiek attiecināti uz pastāvīgās pārstāvniecības darbību Latvijā,

g) likvidācijas kvotu;

h) reorganizācijas procesā citai personai nodoto aktīvu vērtību saskaņā ar šā likuma 18. pantu,

i) tā aktīva vērtību, kuru Latvijas nodokļa maksātājs nodod tā pastāvīgajai pārstāvniecībai ārvalstī saimnieciskās darbības veikšanai, ja aktīva nodošanas rezultātā Latvija zaudē tiesības uzlikt nodokli nodotajam aktīvam,

j) tā aktīva vērtību, kuru ārvalsts nodokļa maksātāja pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā nodod tā galvenajam uzņēmumam vai citai pastāvīgajai pārstāvniecībai ārvalstī saimnieciskās darbības veikšanai, ja aktīva nodošanas rezultātā Latvija zaudē tiesības uzlikt nodokli nodotajam aktīvam,

k) hibrīdneatbilstības rezultātu saskaņā ar šā likuma 7.¹ pantu.

20. Piemērojot likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunktu un astoto daļu, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība, kura izbeidz savu darbību Latvijā, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver visu aktīvu vērtību, no kuras atskaita to aktīvu atlikušo uzskaites vērtību, kuru pastāvīgajai pārstāvniecībai tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai bija nodevis galvenais uzņēmums. Minētā norma nav piemērojama, ja nerezidents, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, veicis reorganizāciju un ir izpildīti likuma 18. pantā noteiktie nosacījumi. pamatotu specifisku kontrolēto darījumu (pakalpojumi, izmaksu ieguldījumu vienošanās, nemateriālā īpašuma darījumi, restrukturizācija) vai komerciālo vai finanšu attiecību ekonomisko būtību un to dokumentēšanu.

(3) Šā panta otrās daļas 2. punkta "a" un "f" apakšpunktu nepiemēro izdevumiem, no kuriem ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

(4) Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi darījumiem nosaka, ievērojot Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā vai starptautiskajos finanšu pārskatos noteiktos ieņēmumu un izdevumu atzīšanas principus. Aprēķinot ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi šā

panta otrās daļas 2. punkta "a" un "f" apakšpunktā minētajiem objektiem, ja darījuma brīdī atsavinātā aktīva vērtība neatbilst tirgus cenai (vērtībai), neņem vērā ar nodokli apliekamā objekta vērtības samazinājumu, kas radies, to pārvērtējot vai novērtējot patiesajā vērtībā.

27. Atbilstoši likuma 4. panta ceturtajai daļai izdevumus, kas saskaņā ar likuma normām veido ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamu objektu, iekļauj ar nodokli apliekamajā bāzē tad, kad šim izdevumu objektam tiek izveidotas saistības, neatkarīgi no maksājuma veikšanas brīža.

(5) Šā panta otrās daļas 2. punkta "b", "c", "d", "e", "f", "i", "j" un "k" apakšpunktā minētos objektus iekļauj pārskata gada pēdējā taksācijas perioda ar nodokli apliekamajā bāzē.

(6) Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē, kas noteikta šā panta piektajā daļā, neietver šā panta otrās daļas 2. punkta "b" apakšpunktā minēto debitora parādu summu, ja tā pārskata gadā ir atgūta.

(7) Piemērojot šā panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktu un 2. punkta "f" apakšpunktu, lai noteiktu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, neņem vērā to aktīvu vērtību, kuri pirmstaksācijas periodā ir iekļauti ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē.

(8) Piemērojot šā panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunktu, likvidācijas kvota veidojas kā pozitīva starpība starp likvidējamā nodokļu maksātāja pašu kapitāla vērtību un dalībnieka ieguldīto summu.

(8¹) Šā panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunkts tiek piemērots arī tiem nodokļa maksātājiem, kuri beidz maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli, izņemot gadījumu, kad notikusi reorganizācija, kuras rezultātā atbilstoši šā likuma 18. pantam iegūstošā sabiedrība saņemtos aktīvus saimnieciskās darbības nodrošināšanai turpina lietot Latvijā. Ja nodokļa maksātājs beidz maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli, neveicot likvidāciju, tā likvidācijas kvotai tiek pielīdzināta arī uzkrājumiem novirzītā peļņas daļa, kā arī grāmatvedības uzskaitē ārpusbilances posteņos uzskaitītā peļņas daļa un šī summa veido ar nodokli apliekamo bāzi.

(8²) Piemērojot šā panta otrās daļas 2. punkta "i" apakšpunktu gadījumā, kad nodotā aktīva uzskaites vērtība neatbilst tā tirgus vērtībai, apliekamajā bāzē iekļauj aktīva tirgus vērtību. Ja nodokļa maksātājs nodod aktīvu, kurš grāmatvedības uzskaitē ir uzskaitīts kā pamatlīdzeklis, un nodokļa maksātāja un tā pastāvīgās pārstāvniecības darījumu uzskaitē tiek veikta dalīti, šā aktīva vērtību ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pakāpeniski tādā apmērā, kādā laikposmā pēc aktīva nodošanas tā vērtības samazinājums ir attiecināts uz pastāvīgo pārstāvniecību. Minēto aktīvu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē saskaņā ar šā panta otrās daļas 1. punkta "a" vai "b" apakšpunktu iekļauj tajā taksācijas periodā, kurā nodokļa maksātājs veic peļņas sadali."

(9) Nosakot taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā objekta vērtību dala ar koeficientu 0,8.

(10) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem, aprēķinot nosacīti sadalīto peļņu, darījums ar personu, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā, tiek uzskatīts par darījumu ar saistītu personu. Minēto valstu vai teritoriju sarakstu nosaka Ministru kabinets.

(11) Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, individuālajam uzņēmumam, kā arī zemnieka vai zvejnieka saimniecībai, kas reģistrēta kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, ar nodokli apliekamais objekts un nodokļa likme ir noteikta Mikrouzņēmumu nodokļa likumā.

11¹) Šā panta otrās daļas 2. punkta "i" apakšpunktu un trīspadsmito daļu neattiecinā uz aktīviem, kuri nodoti uz laiku, kas nepārsniedz 12 mēnešu periodu, ja tie tiek nodoti:

- 1) vērtspapīru finansēšanai;
- 2) kā nodrošinājums;
- 3) lai izpildītu kapitāla pietiekamības (prudenciālais kapitāls) prasības;
- 4) likviditātes pārvaldībai.

(11²) Šā panta otrās daļas 2. punkts neietver nodokļa maksātāja ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības nosacīti sadalīto peļņu, ja nodokļa maksātāja un tā pastāvīgās pārstāvniecības darījumu uzskaitē tiek veikta dalīti un pastāvīgā pārstāvniecība ārvalstī maksā nodokli par gūto ienākumu vai ja no tās ienākuma ārvalstī ir ieturēts nodoklis.

(12) Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai pastāvīgā pārstāvniecība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veic grāmatvedības uzskaiti, sagatavo bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu. Grāmatvedības uzskaitē ietver Latvijā un ārvalstīs šīs pastāvīgās pārstāvniecības patstāvīgi gūtos ieņēmumus.

21. Piemērojot likuma 4. panta divpadsmito daļu, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība ar tās darbību saistītos ieņēmumus un izdevumus un attiecīgi aktīvus un pasīvus uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām uzskaita nodalīti no nerezidenta, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir.

22. Sagatavojot peļņas vai zaudējumu aprēķinu uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām, pastāvīgās pārstāvniecības peļņu samazina arī par nerezidenta, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, darījumos ar citām personām, rezidentiem vai nerezidentiem faktiski izmaksāto izdevumu vai izdevumu daļas summu, kas ir tieši saistīta ar pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību. Peļņu var samazināt tikai tad, ja minētie izdevumi ir apstiprināti ar attaisnojuma dokumentiem rakstiskā (papīra vai elektroniskā) formā, un tikai tādā apmērā, kādā minētie izdevumi ir attiecināmi uz pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību.

26. Šo noteikumu 22. punkts attiecas arī uz darījumiem ar citām galvenā uzņēmuma struktūrvienībām (pastāvīgajām pārstāvniecībām) ārpus Latvijas.

23. Par ienākumiem, kas taksācijas periodā izņemti no nerezidenta pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā, uzskatāmi:

23.1. jebkuri pastāvīgās pārstāvniecības maksājumi nerezidentam, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, kuri nav šo noteikumu 22. punktā minētie ar pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību saistītie nerezidenta izdevumi vai šo noteikumu 25. punktā minētā atlīdzība par piegādātajām precēm;

23.2. nerezidenta, kurš Latvijā izmanto pastāvīgo pārstāvniecību, tieši gūtie ienākumi, kas attiecināmi uz šā nerezidenta pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā.

24. Par ienākumu, kas taksācijas periodā izņemts no pastāvīgās pārstāvniecības, nav uzskatāma summa, kas nepārsniedz 10 procentus no šo noteikumu 22. punktā minētajiem nerezidenta izdevumiem, kas saistīti ar pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību, un šo noteikumu 25. punktā minētās atlīdzības par piegādātajām precēm, ja pastāvīgās pārstāvniecības rīcībā ir nerezidenta izsniegts rakstisks (papīra vai elektroniskā formā) apstiprinājums, ka šie maksājumi ir nepieciešami tādu nerezidenta vispārējo administratīvo un operatīvo izdevumu segšanai, kas ir tieši saistīti ar pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību un nav iekļauti šo noteikumu 25. punktā minēto preču pašizmaksā.

(13) Pastāvīgās pārstāvniecības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze un ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamais objekts tiek noteikts saskaņā ar šā panta otro daļu, summējot taksācijas periodā Latvijā un ārvalstīs aprēķinātos objektus no peļņas, kuru attiecina uz pastāvīgo pārstāvniecību un kura taksācijas periodā naudas vai citā veidā ir izņemta no pastāvīgās pārstāvniecības, ietverot sadalīto peļņu un nosacīti sadalīto peļņu.

(13¹) Piemērojot šā panta otrās daļas 2. punkta "j" apakšpunktu gadījumā, kad pastāvīgā pārstāvniecība pārceļ saimnieciskās darbības veidu uz galveno uzņēmumu vai uz citu galvenā uzņēmuma pastāvīgo pārstāvniecību ārpus Latvijas, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtību to nodošanas brīdī, no kuras atņemta uz šiem aktīviem attiecināmo kopā ar aktīviem nodoto saistību (izņemot uzkrātās saistības, kas attiecināmas uz nākotnes izdevumiem) summa.

(14) Ja nerezidents, izmantojot savu pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā vai attiecinot uz pastāvīgās pārstāvniecības izdevumiem, veic tādus izdevumus, kas saskaņā ar šā panta otro daļu veido ar nodokli apliekamu objektu, tad šā nerezidenta izdevumi ir iekļaujami pastāvīgās pārstāvniecības ar nodokli apliekamajā bāzē.

25. Piemērojot likuma 4. panta četrpadsmito daļu, ja nerezidents piegādā (nodod) tā pastāvīgajai pārstāvniecībai preces tālākpārdošanai Latvijā, pastāvīgā pārstāvniecība peļņas vai zaudējumu aprēķina izdevumos norāda summu, kādu par piegādātajām precēm maksātu neatkarīgs komersants starpniekam (nevis galējam preces tirgotājam), kas darbojas neatkarīgi no nerezidenta un iepērk minētās preces par tirgus cenām. Atlīdzība, ko pastāvīgā pārstāvniecība

maksā nerezidentam, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, par piegādātajām precēm, ir uzskatāma par izdevumiem, kas saistīti ar saimnieciskās darbības nodrošināšanu, un netiek ietverta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē kā peļņas sadale (pastāvīgās pārstāvniecības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu izvērtēšanas piemēri – šo noteikumu 1. pielikuma 2. punktā).

1.pielikums

Ministru kabineta

2017.gada 14.novembra

noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

2. Pastāvīgās pārstāvniecības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu izvērtēšana

Ārvalsts komercsabiedrība (nerezidents) "XCO" izmanto fizisku personu J. Bērziņu (Latvijas rezidentu) par "XCO" tirdzniecības aģentu Latvijā. J. Bērziņam ir piešķirtas pilnvaras slēgt līgumus "XCO" vārdā, un J. Bērziņš tās regulāri izmanto. Tātad "XCO" Latvijā ir pastāvīgā pārstāvniecība. No pastāvīgās pārstāvniecības darbības gadā peļņa ir 10 000 euro. Pastāvīgajai pārstāvniecībai neveidojas ar nodokli apliekamais objekts līdz brīdim, kad pastāvīgā pārstāvniecība sadala peļņu. Ja klienti, izmantojot J. Bērziņa kā "XCO" pārstāvja darbību, iegādājas preces un naudu pārskaita "XCO", kurš nav nodalījis atsevišķu grāmatvedības uzskaiti pastāvīgajai pārstāvniecībai (tai skaitā, piemēram, izveidojot pastāvīgajai pārstāvniecībai atsevišķu kontu Latvijā), vai ja J. Bērziņš no klienta saņemto naudu pārskaita "XCO", nevis pastāvīgajai pārstāvniecībai nodalītā kontā, tad pastāvīgās pārstāvniecības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē jāiekļauj visa ieņēmumu summa. Ja ir pamatoti un nodalītā grāmatvedībā uzskaitīti izdevumi, bet samaksu par precēm ir saņēmis "XCO", pastāvīgās pārstāvniecības apliekamajā bāzē iekļaujama dividendei pielīdzināmā izmaksa peļņas apmērā, t. i., 10 000 euro. Nodoklis maksājams taksācijas periodā, kurā veikts maksājums ("XCO" saņēmis ieņēmumus). Jāņem vērā, ka, iekļaujot pastāvīgās pārstāvniecības apliekamajā objektā nerezidenta "XCO" tieši gūto ienākumu, apliekamā objekta vērtību daļa ar koeficientu 0,8. Pastāvīgā pārstāvniecība saglabā tiesības veikt apliekamā objekta korekciju saistībā ar izdevumiem, kas saistīti ar pastāvīgās pārstāvniecības darbību, vai vispārējiem administratīvās un operatīvās vadības izdevumiem 10 % apmērā no maksājumiem nerezidentam.

(15) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 3. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem (nerezidentiem) ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi un likmes par gūto ienākumu Latvijā nosaka saskaņā ar šā likuma 5. pantu.

(16) Iekšzemes uzņēmumam, kuram Valsts ieņēmumu dienests piešķīris tonnāžas nodokļa maksātāja statusu, ar nodokli apliekamo bāzi veido divas daļas:

1) šā panta otrajā daļā noteiktie objekti, kuriem piemēro šā likuma 3. pantā noteikto nodokļa likmi, piemērojot šā panta devītajā daļā noteikto koeficientu;

2) ar tonnāžas nodokli apliekamā bāze, kurai piemēro šā panta divdesmit pirmajā daļā noteikto koeficientu.

(17) Ja tonnāžas nodokļa maksātājs papildus šā likuma 1. panta divpadsmitajā daļā minētajai darbībai veic arī citus darījumus, tas veic dalītu ieņēmumu un izdevumu uzskaiti attiecībā uz šiem darījumiem un par tiem maksā uzņēmumu ienākuma nodokli vispārējā kārtībā.

(18) Ja ar nodokļa maksātāju saistītai personai, kura izmanto nodokļu atlaides saskaņā ar likumu "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās", tiek izdarīti maksājumi, kas minēti šā likuma 5. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā, nodoklis tiek ieturēts kā no nerezidenta, piemērojot minētajos punktos noteiktās likmes.

(19) Ar tonnāžas nodokli apliekamo bāzi aprēķina, summējot aprēķinātos ar tonnāžas nodokli apliekamos objektus par katru kuģi, kurš izmantots starptautiskajos pārvadājumos un ar to saistītās darbībās.

(20) Ar tonnāžas nodokli apliekamo objektu par katru kuģi, kurš izmantots starptautiskajos pārvadājumos un ar to saistītās darbībās, aprēķina euro, reizinot kuģa neto tonnāžu (tilpību, kas izteikta tilpības vienībās) ar koeficientu (katru atsevišķo tonnāžas daļu reizina ar attiecīgajai daļai noteikto koeficientu, iegūtos rezultātus saskaita un summu reizina ar to taksācijas periodā ietilpstošo kalendāra dienu skaitu, kurās minētais kuģis bijis ekspluatācijā).

(21) Koeficients (izteikts euro uz tilpības vienību) piemērojams šādā apmērā:

1) 0,0022 — tonnāžai līdz 1000 tilpības vienībām;

2) 0,0019 — tonnāžai no 1001 līdz 10 000 tilpības vienībām par tonnāžu, kas pārsniedz 1000 tilpības vienības;

3) 0,0016 — tonnāžai no 10 001 līdz 25 000 tilpības vienībām par tonnāžu, kas pārsniedz 10 000 tilpības vienības;

4) 0,0007 — tonnāžai virs 25 000 tilpības vienībām par tonnāžu, kas pārsniedz 25 000 tilpības vienības.

4.¹ pants. Nodokļa piemaksa kredītiestādēm un patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzējiem

(1) Neatkarīgi no šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta noteikumiem kredītiestādes vai patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, kuri ir šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunktā minētie iekšzemes uzņēmumi un 2. panta pirmās daļas 2. punktā minētās pastāvīgās pārstāvniecības, taksācijas gadā veic nodokļa piemaksu.

(2) Šā panta piemērošanai taksācijas gads ir pārskata gads, kurā šā panta pirmajā daļā minētie iekšzemes uzņēmumi Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz pirmstaksācijas gada uzņēmuma gada pārskatu vai šā panta pirmajā daļā minētās pastāvīgās pārstāvniecības iesniedz pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinu, kas sagatavots atbilstoši šā likuma 4. panta divpadsmitajai daļai.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētais nodokļa maksātājs četru mēnešu laikā pēc pirmstaksācijas gada uzņēmuma gada pārskata iesniegšanas termiņa iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķinu.

(4) Taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķinā iekļauj šādu informāciju:

1) taksācijas gads, par kuru tiek veikts nodokļa piemaksas aprēķins;

2) pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķina summa pēc nodokļiem;

3) pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītā ienākuma daļa, par kuru nodokļa maksātājs turpmāk ir tiesīgs samazināt ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividendu vai dividendēm pielīdzināto izmaksu apmēru;

4) ar nodokli apliekamā summa, kas aprēķināta, no šīs daļas 2. punktā minētās summas atņemot šīs daļas 3. punktā minēto summu;

5) nodokļa piemaksas summa, kas aprēķināta, šīs daļas 4. punktā minētajai summai piemērojot 20 procentu likmi;

6) samaksātā nodokļa summa par taksācijas gadā aprēķināto šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punktā minēto ar nodokli apliekamo objektu (izņemot ārkārtas dividendes);

7) budžetā maksājamā nodokļa piemaksas summa, kas aprēķināta, no šīs daļas 5. punktā minētās aprēķinātās summas atņemot šīs daļas 6. punktā minēto aprēķināto summu.

(5) Šā panta ceturtās daļas 7. punktā minēto maksājamo nodokļa piemaksu iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz tā mēneša 23. datumam, kas seko mēnesim, kurā iesniegts taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķins.

(6) Piemērojot šā panta ceturto daļu, nodokļa piemaksas aprēķinā neietver nodokļa maksātāja ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības finanšu datus, ja tās ieņēmumi un izdevumi tiek uzskaitīti dalīti un pastāvīgā pārstāvniecība ārvalstī maksā nodokli par tās gūto ienākumu."

5. pants. Nerezidenta ar nodokli apliekamais objekts, nodokļa likme un nodokļa ieturēšana

(1) Nerezidentiem ar nodokli apliekamais objekts ir Latvijā gūtie ieņēmumi no saimnieciskās darbības vai ar to saistītām darbībām. Nodoklis tiek ieturēts no tādiem maksājumiem, kurus rezidenti (izņemot fiziskās personas) un pastāvīgās pārstāvniecības izmaksā nerezidentiem, ja no šiem maksājumiem nav ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek ieturēts no:

- 1) atlīdzības par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem — 20 procenti no atlīdzības summas;
- 2) atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu — trīs procenti no atlīdzības summas;
- 3) nerezidentam veiktajiem maksājumiem atbilstoši šā panta sestajai un astotajai daļai.
- 4) atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma izīrēšanu vai iznomāšanu — pieci procenti no atlīdzības summas.

28. Likuma 5. panta pirmo daļu piemēro, ja nerezidents gūst ieņēmumus Latvijā, neizmantojot pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā. Likuma 5. panta pirmajā daļā minētie rezidenta vai pastāvīgās pārstāvniecības maksājumi nerezidentam neatkarīgi no minēto maksājumu veikšanas vietas ir uzskatāmi par nerezidenta Latvijā gūtajiem ieņēmumiem. Atkarībā no tā, vai nerezidentam ir pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā vai nav, vienus un tos pašus maksājumus var aplikēt ar nodokļiem atšķirīgos veidos. No nerezidentam izmaksātā ienākuma nodokli ietur izmaksātājs, savukārt nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja. Nodokļa ieturēšana no nerezidenta ienākuma neatbrīvo nerezidentu no tiesībām un pienākumiem, kas rodas sakarā ar pastāvīgās pārstāvniecības esību atbilstoši likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajiem kritērijiem (likuma 5. panta pirmās daļas piemērošanas piemēri – šo noteikumu 1. pielikuma 3. punktā).

1.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

3. Likuma 5. panta pirmās daļas piemērošana

3.1. X valsts (kas nav zemu nodokļu vai beznodokļu valsts) rezidents kapitālsabiedrība "XCo", sniedz konsultācijas un vadības pakalpojumus Latvijā reģistrētai

kapitālsabiedrībai "LCo". Konsultācijas tiek sniegtas X valstī, kur regulāri ierodas "LCo" pārstāvji. Attiecīgi "LCo" veic maksājumus "XCo" par sniegtajiem pakalpojumiem. Tā kā "XCo" darbība neveido Latvijā pastāvīgo pārstāvniecību, no maksājumiem par sniegtajiem pakalpojumiem "LCo" ir jāietur nodoklis, piemērojot 20 procentu likmi, saskaņā ar likuma 5. panta pirmās daļas 1. punktu.

3.2. X valsts (kas nav zemu nodokļu vai beznodokļu valsts) rezidents kapitālsabiedrība "XCo" sniedz konsultācijas un citus pakalpojumus Latvijā reģistrētai kapitālsabiedrībai "LCo". Konsultācijas tiek sniegtas Latvijā, kur regulāri ierodas "XCo" pārstāvji. Attiecīgi "LCo" veic maksājumus "XCo" par sniegtajiem pakalpojumiem – gan konsultatīvajiem, gan, piemēram, tehniskajiem pakalpojumiem. "XCo" klātbūtne Latvijā atbilst likuma "Par nodokļiem un nodevām" 14. panta astotās daļas 3. punkta nosacījumiem, kurā noteikts, ka tad, ja nerezidents sniedz pakalpojumus, to skaitā konsultatīvos, vadības un tehniskos pakalpojumus, izmantojot savus darbiniekus vai piesaistīto personālu, uzskata, ka nerezidentam "XCo" ir pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā. Šajā gadījumā pastāvīgās pārstāvniecības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi nosaka saskaņā ar likuma normām, kas regulē ar nodokli apliekamo bāzi. Ja nerezidents nav reģistrējies pastāvīgo pārstāvniecību, kura bija jāreģistrē, tad nodoklis nerezidentam jāmaksā no visa ienākuma, kas būtu attiecināms uz neregistrēto pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā, ņemot vērā ieturēto nodokli atbilstoši likuma 5. panta pirmās daļas 1. punktam.

29. No likuma 5. panta pirmajā daļā minētajiem maksājumiem atbilstoši noteiktajām likmēm nodokli maksā nerezidents, bet rezidents nodokli tikai ietur un iemaksā budžetā. Nodokli ietur un iemaksā budžetā arī tie nodokļa maksātāji (izņemot fiziskās personas) un pastāvīgās pārstāvniecības, kas saskaņā ar likuma 2. panta otro daļu nemaksā uzņēmumu ienākuma nodokli (tai skaitā ieguldījumu fondi, alternatīvo ieguldījumu fondi).

30. Atbilstoši likuma 5. panta pirmās daļas 1. punktam pakalpojumu kvalificē kā konsultatīvo pakalpojumu, ņemot vērā tā ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu, ietverot arī dažādu veidu izstrādņu un materiālu (aprēķinu, projektu, biznesa plānu) sagatavošanu, informācijas sniegšanu par izmaiņām grāmatvedības programmās, tirgus izpētē un reklāmā, iekārtu un ražošanas tehnoloģiju tirgū un citos jautājumos, kas saistīti ar saimnieciskās darbības veicēja stratēģisko attīstību, produkcijas ražošanu un realizāciju, saimnieciskās darbības veicēja ekonomiskās darbības izpēti.

31. Ja nerezidentam izmaksā likuma 5. panta pirmās daļas 1., 2. un 4. punktā noteiktos maksājumus, bet nodokļu konvencijā ir noteikta šo maksājumu aplikšana atbilstoši samazinātai likmei vai ir noteikts atbrīvojums no aplikšanas ar nodokli Latvijā, maksājuma saņēmējs ne vēlāk kā līdz pārskata gada pēdējā mēneša uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijas iesniegšanas dienai iesniedz izmaksātājam aizpildītu noteikta parauga rezidenta apliecību–iesniegumu nodokļu atvieglojumu piemērošanai vai attiecīgu dokumentu atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā piemērojami nodokļu konvencijās noteiktie nodokļu atvieglojumi.

32. Piemērojot likuma 5. panta pirmās daļas 2. punktu, ar Latvijā esoša īpašuma atsavināšanu saprot arī nekustamā īpašuma ieguldīšanu pamatkapitālā.

(2) Šā panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē atlīdzība par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu ietver arī ienākumu no akciju vai citu veidu līdzdalības atsavināšanas Latvijā vai ārvalstī izveidotā komercsabiedrībā vai citā personā, ja pārskata gadā, kurā notiek atsavināšana (izņemot līdzdalības atsavināšanu šā likuma 18. pantā minētā reorganizācijas procesa ietvaros), vai iepriekšējā pārskata gadā vairāk nekā 50 procentus no šādas personas aktīvu vērtības tieši vai netieši (caur līdzdalību vienā vai vairākās citās Latvijā vai ārvalstī izveidotās personās) veido vai ir veidojis Latvijā esošs nekustamais īpašums. Nekustamā īpašuma īpatsvaru personas aktīvu vērtībā nosaka, pamatojoties uz personas bilances datiem pēc stāvokļa attiecīgā pārskata gada sākumā. Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas publiskās apgrozības vērtspapīru atsavināšanas ienākumam šo daļu nepiemēro.

(3) Ja nerezidents Latvijā esošu nekustamo īpašumu atsavina citai personai, kurai nav pienākuma saskaņā ar šā panta pirmo daļu ieturēt nodokli izmaksas brīdī, nerezidents 30 dienu laikā no nekustamā īpašuma atsavināšanas dienas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par gūto ienākumu un nomaksā uzņēmumu ienākuma nodokli, piemērojot triju procentu likmi no darījuma vērtības.

33. Nerezidents, kurš atsavina Latvijā esošu nekustamo īpašumu citai personai, kurai nav pienākuma ieturēt uzņēmumu ienākuma nodokli, ir tiesīgs nepiemērot likuma 5. panta trešo daļu, ja nerezidents atbilstoši šo noteikumu 35. punktam 30 dienu laikā no nekustamā īpašuma atsavināšanas dienas iesniedz dienestā aizpildītu šo noteikumu 34. punktā minēto pārskatu par uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu nerezidentam un veic nodokļa samaksu par gūto ienākumu, piemērojot 20 procentu likmi.

(4) Nodokļa maksātājs, kas ir Eiropas Savienības dalībvalsts rezidents vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, un kas guvis šā panta pirmās daļas 1., 2. un 4. punktā minēto ienākumu, ir tiesīgs iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam pārskatu, kā arī dokumentus, kas pierāda ar gūto ienākumu saistīto izdevumu apmēru, aprēķinātajam ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajam ienākumam piemērojot 20 procentu nodokļa likmi. Minētā pārskata aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

34. Piemērojot likuma 5. panta ceturto daļu, nodokļa maksātājs, kas ir Eiropas Savienības dalībvalsts rezidents vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā nodokļu konvencija, un kas guvis likuma 5. panta pirmās daļas 1., 2. un 4. punktā minēto ienākumu (tai skaitā ienākumu no likuma 5. panta otrās daļas nosacījumiem atbilstošas kapitāla daļu atsavināšanas, akciju atsavināšanas vai cita veida līdzdalības atsavināšanas, no kura izmaksas brīdī ir ieturēts uzņēmumu ienākuma nodoklis 3 procentu apmērā un ieskaitīts budžetā likumā noteiktajā kārtībā vai par kuru minēto nodokli valsts budžetā iemaksājis pats nerezidents

vai tā pilnvarotā persona), ir tiesīgs iesniegt dienestā pārskatu par uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu nerezidentam, ņemot vērā ar gūto ieņēmumu saistīto izdevumu apmēru (3. pielikums).

35. Kārtība, kādā aizpildāms pārskats par uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu nerezidentam:

35.1. I nodaļas 1. tabulas "Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķins ienākumam, kas gūts no nekustamā īpašuma atsavināšanas" aizpildīšanas kārtība (aizpilda, ja gūts ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas vai no likuma 5. panta otrās daļas nosacījumiem atbilstošas kapitāla daļu atsavināšanas, akciju atsavināšanas vai cita veida līdzdalības atsavināšanas):

35.1.1. 1. ailē "Nekustamā īpašuma kadastra numurs vai apzīmējums" norāda atsavinātā nekustamā īpašuma zemesgrāmatā norādīto kadastra numuru vai kadastra apzīmējumu. Ja kapitāla daļas, akcijas vai cita veida līdzdalība tiek atsavināta saskaņā ar likuma 5. panta otro daļu, norāda datus, kas ļauj identificēt minēto līdzdalību;

35.1.2. 2. ailē "Ieņēmumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas vai līdzdalības atsavināšanas" norāda līgumā noteikto atlīdzības summu par atsavināto nekustamo īpašumu vai par kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības atsavināšanu;

35.1.3. 3. ailē "Atlikusī nekustamā īpašuma vērtība finanšu grāmatvedībā vai līdzdalības daļas iegādes vērtība" norāda atlikušo nekustamā īpašuma vērtību finanšu grāmatvedībā vai līdzdalības daļas iegādes vērtību taksācijas perioda sākumā, kurā nekustamais īpašums tika atsavināts. Ja nekustamais īpašums, skaitot no tā iegādes dienas, ir uzskaitīts kā ieguldījumu īpašums un finanšu grāmatvedībā tam netika rēķināts nolietojums, 3. ailē norāda šā īpašuma iegādes vērtību. Ja ienākums gūts no kapitāla daļu, akciju, cita veida līdzdalības vai zemes atsavināšanas, 3. ailē norāda kapitāla daļu, akciju, cita veida līdzdalības vai zemes iegādes vērtību;

35.1.4. 4. ailē "Citi ar nekustamā īpašuma vai līdzdalības atsavināšanu tieši saistītie izdevumi" norāda ar nekustamā īpašuma atsavināšanu tieši saistītus ar attaisnojuma dokumentiem pamatotus izdevumus, piemēram, par zvērināta notāra pakalpojumiem, ja nodokļa maksātājam ir bijuši šādi izdevumi. Nekustamā īpašuma atsavināšanu vērtē kā atsevišķa ilgtermiņa ieguldījuma atsavināšanu, un izdevumos, par kuriem tiek samazināti ieņēmumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas, netiek iekļauti kārtējie izdevumi, kas saistīti ar šā nekustamā īpašuma uzturēšanu un ekspluatāciju, piemēram, telpu kosmētiskais remonts, komunālie maksājumi, apsaimniekošanas izdevumi, nekustamā īpašuma nodokļa maksājumi;

35.1.5. 5. ailē "Ar nodokli apliekamais objekts" norāda ar nodokli apliekamo ienākumu, kas gūts no nekustamā īpašuma vai no kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības atsavināšanas, pielīdzinot to sadalītajai peļņai (bruto), piemērojot šādu formulu: 2. aile – 3. aile – 4. aile;

35.1.6. 6. ailē "Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 20 % likmi" norāda no nekustamā īpašuma vai no kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības atsavināšanas ienākuma aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, piemērojot 20 procentu likmi;

35.1.7. 7. ailē "Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 3 % likmi" norāda no nekustamā īpašuma vai no kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības atsavināšanas ieņēmumiem aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, piemērojot 3 procentu likmi;

35.1.8. 8. ailē "Samaksātais nodoklis saskaņā ar likuma 5. panta pirmās daļas 2. punktu" norāda ieturēto un valsts budžetā ieskaitīto uzņēmumu ienākuma nodokli no atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma vai no kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības atsavināšanas, piemērojot uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi 3 procentu apmērā no nerezidentam izmaksātās summas;

35.1.9. 9. ailē "Pārmaksa" norāda nerezidentam atmaksājamo uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, kas veidojas kā starpība starp ieturēto uzņēmumu ienākuma nodokli no bruto ieņēmumiem un aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli no gūtā ienākuma, piemērojot šādu formulu: 8. aile – 6. aile;

35.2. II nodaļas 2. tabulas "Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķins ienākumam, kas gūts no vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem" aizpildīšanas kārtība:

35.2.1. 1. ailē "Gūtie ieņēmumi" norāda līgumā noteikto atlīdzības summu par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem;

35.2.2. 2. ailē "Tieši saistītie izdevumi" norāda ar ieņēmumu gūšanu tieši saistītos un ar attaisnojuma dokumentiem pamatotos izdevumus. Ja izdevumi attiecināmi gan uz Latvijā sniegtajiem vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem, gan uz citiem darījumiem, tad ar nodokli apliekamo ienākumu samazina par to izdevumu daļu, kas attiecas uz minētajiem ieņēmumiem, ja tos var pamatoti nodalīt (ar konsultatīvajiem pakalpojumiem tieši saistīto izdevumu attiecināšanas piemērs – šo noteikumu 1. pielikuma 4. punktā);

1.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

4. Ar konsultatīvajiem pakalpojumiem tieši saistīto izdevumu attiecināšana

Komerksabiedrība "A" (nerezidents), nosūtot darbinieku uz Latviju, sniedz konsultatīvos pakalpojumus komerksabiedrībai "B" (Latvijas rezidents), nosūtot darbinieku uz Latviju. Komerksabiedrības "A" tieši ar pakalpojumu saistītajos izdevumos iekļauj konsultāciju sniegušās personas darba algas daļu, kas attiecas uz sniegto vadības un konsultatīvo pakalpojumu Latvijā, komandējuma dienas naudu, kas aprēķināta saskaņā ar attiecīgās valsts normatīvajos aktos noteiktajām normām, kā arī ceļa izdevumus no

komercsabiedrības "A" rezidences valsts uz Latviju un atpakaļ un viesnīcas izdevumus. Visas minētās izmaksas jāpamato ar attaisnojuma dokumentiem.

Izdevumos, kuri uzskatāmi par tieši saistītiem ar ieņēmumiem no konsultatīvo pakalpojumu sniegšanas, iekļauj tikai to darbinieka darba algas daļu, no kuras ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normām, vai to darba algas daļu, no kuras iedzīvotāju ienākuma nodoklis nav ieturēts, ja darbinieks ir tādas valsts rezidents, ar kuru noslēgta un stājusies spēkā nodokļu konvencija. Izdevumus, kurus apmaksājis pakalpojuma saņēmējs, kā arī administrācijas izdevumus un citus izdevumus, kas nodrošina komercsabiedrības patstāvīgu darbību, nevar attiecināt uz izdevumiem, kuri uzskatāmi par tieši saistītiem ar ieņēmumiem no konsultatīvo pakalpojumu sniegšanas.

35.2.3. 3. ailē "Ar nodokli apliekamais objekts" norāda ar nodokli apliekamo ienākumu, kas gūts no vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem, pielīdzinot to sadalītajai peļņai (bruto), ko aprēķina, piemērojot šādu formulu: 1. aile – 2. aile;

35.2.4. 4. ailē "Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 20 % likmi" norāda uzņēmumu ienākuma nodokļa summu (piemērojot 20 procentu likmi), kura aprēķināta ienākumam, kas gūts no vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem;

35.2.5. 5. ailē "Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 20 procentu likmi" norāda uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, kura aprēķināta ieņēmumiem, kas gūti no vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem;

35.2.6. 6. ailē "Samaksātais nodoklis saskaņā ar likuma 5. panta pirmās daļas 1. punktu vai 5. punktu" norāda ieturēto un valsts budžetā ieskaitīto uzņēmumu ienākuma nodokli no vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem;

35.2.7. 7. ailē "Pārmaksa" norāda nerezidentam atmaksājamo uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, kas veidojas kā starpība starp ieturēto un valsts budžetā ieskaitīto uzņēmumu ienākuma nodokli no bruto ieņēmumiem un aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli no gūtā ienākuma, pielīdzinot to sadalītajai peļņai, piemērojot šādu formulu: 4. aile – 6. aile.

3.pielikums

Ministru kabineta

2017.gada 14.novembra

noteikumiem Nr.677

Maksājuma saņēmēja nosaukums _____

Juridiskā adrese _____

Reģistrācijas apliecības numurs _____

un izdošanas datums _____

Pārskats par uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu nerezidentam

I. Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķins ienākumam, kas gūts no nekustamā īpašuma atsavināšanas

1. tabula

Nekustamā īpašuma* kadastra numurs vai apzīmējums	Ieņēmumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas vai no līdzdalības** atsavināšanas	Atlikusī nekustamā īpašuma vērtība finanšu grāmatvedībā vai līdzdalības** daļas iegādes vērtība	Citi ar nekustamā īpašuma vai līdzdalības** atsavināšanu tieši saistītie izdevumi	Ar nodokli apliekamais objekts (2. – 3. – 4. aile)	Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 20 % likmi (5. aile x 0,20)	Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 3 % likmi (2. aile x 0,03)	Samaksātais nodoklis saskaņā ar likuma 5. panta pirmās daļas 2. punktu	Pārmaksa (8. – 6. aile)
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Piezīmes.

1. * Ja kapitāla daļas, akcijas vai cita veida līdzdalība tiek atsavināta saskaņā ar likuma 5. panta otro daļu, norāda datus, kas ļauj identificēt minēto līdzdalību.

2. ** Kapitāla daļas, akcijas vai cita veida līdzdalība.

II. Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķins ienākumam, kas gūts no vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem

2. tabula

Gūtie ieņēmumi	Tieši saistītie izdevumi	Ar nodokli apliekamais objekts	Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 20 % likmi	Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 20 % likmi	Samaksātais nodoklis saskaņā ar likuma 5. panta pirmās daļas 1. punktu	Pārmaksa
		(1. – 2. aile)	(3. aile x 0,2)	(1. aile x 0,2)		(4. – 6. aile)
1	2	3	4	5	6	7

Lūdzu pārskaitīt pārmaksas summu uz šādu kontu

Bankas SWIFT/BIT kods _____

Nodokļa maksātājs – nerezidents (pilnvarotā persona) _____

(paraksts)

III. Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķins ienākumam, kas gūts no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas

3. tabula

Nekustamā īpašuma kadastra numurs vai apzīmējums	Ieņēmumi no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas	Ar ienākuma gūšanu tieši saistītie izdevumi	Ar nodokli apliekamais objekts (2. – 3. aile)	Aprēķinātais nodoklis		Samaksātais nodoklis saskaņā ar likuma 5. panta pirmās daļas 4. punktu	Pārmaksa (5. – 7. aile)
				piemērojot 20 % likmi (4. aile x 0,20)	piemērojot 5 % likmi (2. aile x 0,05)		
1	2	3	4	5	6	7	8

Lūdzu pārskaitīt pārmaksas summu uz šādu kontu

Bankas SWIFT/BIT kods _____

Nodokļa maksātājs – nerezidents (pilnvarotā persona) _____

(paraksts)

35.3. III nodaļas 3. tabulas "Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķins ienākumam, kas gūts no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas" aizpildīšanas kārtība:

35.3.1. 1. ailē "Nekustamā īpašuma kadastra numurs vai apzīmējums" norāda izīrētā vai iznomātā nekustamā īpašuma zemesgrāmatā norādīto kadastra numuru vai kadastra apzīmējumu;

35.3.2. 2. ailē "Ieņēmumi no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas" norāda līgumā noteikto atlīdzības summu par izīrētu vai iznomātu nekustamo īpašumu;

35.3.3. 3. ailē "Ar ienākuma gūšanu tieši saistītie izdevumi" norāda ar nekustamā īpašuma izīrēšanu vai iznomāšanu tieši saistītus ar attaisnojuma dokumentiem pamatotus izdevumus;

35.3.4. 4. ailē "Ar nodokli apliekamais objekts" norāda ar nodokli apliekamo ienākumu, kas gūts no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas, pielīdzinot to sadalītajai peļņai (bruto), piemērojot šādu formulu: 2. aile – 3. aile;

35.3.5. 5. ailē "Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 20 % likmi" norāda no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas ienākuma aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, piemērojot 20 procentu likmi;

35.3.6. 6. ailē "Aprēķinātais nodoklis, piemērojot 5 % likmi" norāda no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas ieņēmumiem aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, piemērojot 5 procentu likmi;

35.3.7. 7. ailē "Samaksātais nodoklis saskaņā ar likuma 5. panta pirmās daļas 4. punktu" norāda ieturēto un valsts budžetā ieskaitīto uzņēmumu ienākuma nodokli no atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma izīrēšanu vai iznomāšanu, piemērojot uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi 5 procentu apmērā no nerezidentam izmaksātās summas;

35.3.8. 8. ailē "Pārmaksa" norāda nerezidentam atmaksājamo uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, kas veidojas kā starpība starp ieturēto uzņēmumu ienākuma nodokli no bruto ieņēmumiem un aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli no gūtā ienākuma, piemērojot šādu formulu: 8. aile – 6. aile.

36. Vienlaikus ar šo noteikumu 34. punktā minēto pārskatu nerezidents iesniedz:

36.1. attiecīgās valsts uzņēmumu reģistra izsniegtu dokumentu, kas pamato nodokļa maksātāja paraksta tiesības;

36.2. pilnvaras oriģinālu, kas atbilst šo noteikumu 37. punktā minētajiem nosacījumiem, ja pārskatu par nodokļa aprēķinu iesniedz pilnvarotā persona;

36.3. ja nodokļa maksātājs aizpilda šo noteikumu 3. pielikuma I nodaļu:

36.3.1. dokumentus, kas apliecina nekustamā īpašuma vai kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības iegādi un atsavināšanu, kā arī apliecina iegādes un atsavināšanas vērtību;

36.3.2. dokumentus, kas apliecina ar atsavināšanu tieši saistītos izdevumus;

36.3.3. dokumentus, kas apliecina veikto un apmaksāto kapitālo ieguldījumu vērtību attiecīgajā nekustamajā īpašumā (ja tādi ir veikti);

36.3.4. nerezidenta apliecinājumu, ka nekustamais īpašums no tā iegādes brīža nav uzskaitīts kā pamatlīdzeklis (izņemot zemi) un ka sniegtā informācija ir patiesa. Papildus tam nerezidents iesniedz informāciju par to, kur ir publiski pieejams nerezidenta attiecīgā gada pārskats, kurā minētā uzskaitē ir atspoguļota;

36.3.5. attiecīgās valsts nodokļu administrācijas izsniegtu izziņu nerezidentam, kas apstiprina rezidences statusu, skaitot no dienas, kurā saņemts maksājums par nekustamo īpašumu, līdz izziņas izsniegšanas dienai;

36.3.6. citu informāciju, kas ietekmē nekustamā īpašuma vai kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības vērtību nodokļa aprēķināšanai;

36.3.7. apliecinājumu, ka sniegtā informācija ir patiesa;

36.4. ja nodokļa maksātājs aizpilda šo noteikumu 3. pielikuma II nodaļu:

36.4.1. noslēgto līgumu, kas pamato veikto darījumu un samaksas kārtību;

36.4.2. dokumentus un citu informāciju, kas apliecina ar ienākuma gūšanu tieši saistītos izdevumus;

36.4.3. attiecīgās valsts nodokļu administrācijas izsniegtu izziņu nerezidentam, kas apstiprina rezidences statusu, skaitot no dienas, kurā saņemts maksājums, līdz izziņas izsniegšanas dienai;

36.4.4. apliecinājumu, ka sniegtā informācija ir patiesa.

36.5. ja nodokļa maksātājs aizpilda šo noteikumu 3. pielikuma III nodaļu:

36.5.1. noslēgto līgumu, kas pamato nekustamā īpašuma izīrēšanu vai iznomāšanu un samaksas kārtību;

36.5.2. dokumentus un citu informāciju, kas apliecina ar ienākuma gūšanu tieši saistītos izdevumus;

36.5.3. attiecīgās valsts nodokļu administrācijas izsniegtu izziņu nerezidentam, kas apstiprina rezidences statusu, skaitot no dienas, kurā saņemts maksājums, līdz izziņas izsniegšanas dienai;

36.5.4. apliecinājumu, ka sniegtā informācija ir patiesa.

37. Nodokļa maksātāja – nerezidenta pilnvarotā persona var būt fiziska vai juridiska persona, kas darbojas saskaņā ar kādu no šādām pilnvarām:

37.1. pilnvaras izdevēja valstī izsniegtu un legalizētu pilnvaru, ja Dokumentu legalizācijas likums nenosaka citādi;

37.2. Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā izsniegtu notariāli apliecinātu pilnvaru;

37.3. pilnvaras izdevēja valstī izsniegtu notariāli apliecinātu pilnvaru atbilstoši līguma nosacījumiem, ja Latvijas Republika ar šo valsti ir noslēgusi divpusēju vai daudzpusēju līgumu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām.

(5) Šā panta izpratnē vadības un konsultatīvie pakalpojumi ir darbību kopums, ko nerezidents veic tieši vai izmantojot pieaicināto personālu, lai nodrošinātu iekšzemes uzņēmuma (rezidenta) vai cita nerezidenta pastāvīgās pārstāvniecības vadību vai sniegtu iekšzemes uzņēmumam (rezidentam) vai pastāvīgajai pārstāvniecībai nepieciešamās konsultācijas.

(6) Neatkarīgi no jebkuriem šā likuma noteikumiem uzņēmumu ienākuma nodokli, piemērojot 20 procentu likmi, ietur no visiem maksājumiem un dividendēm (izņemot šā panta astotajā daļā minētos maksājumus), ko Latvijas rezidenti vai nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības izmaksā juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, ieskaitot maksājumus šo personu pārstāvjiem vai maksājumus trešo personu banku kontos un maksājumus, kas veikti savstarpēja norēķinu ieskaita veidā, izņemot maksājumus par preču piegādēm un iegādātajiem Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas publiskās apgrozības vērtspapīriem, ja šīs preces un vērtspapīri tiek iegādāti par tirgus cenām (vērtību).

38. Ja dienests ir atļāvis nepiemērot likuma 5. panta sesto daļu, no maksājumiem nerezidentam attiecīgi ieturams nodoklis atbilstoši likuma 5. panta pirmās daļas 1., 2. vai 4. punktam.

39. Likuma 5. panta sestās daļas piemērošanai jēdziens "maksājumi" nozīmē jebkurus maksājumus, kas rada vai radīs nodokļa maksātāja finanšu rādītāju izmaiņas, izņemot aprēķinātās dividendes. Jēdzienā "maksājumi" ietilpst arī procenti, autoratlīdzība, maksājumi par pakalpojumiem, maksājumi faktisko izdevumu atlīdzināšanai, apdrošināšanas prēmiju maksājumi, galvojuma nauda un rokasnauda, kā arī jebkuri avansa maksājumi. Ja personai, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta beznodokļu vai zemu nodokļu valstī vai teritorijā, ir atvērts konts Latvijas Republikā reģistrētā kredītiestādē un attiecīgā persona no minētā konta veic maksājumus, kuru saņēmējs ir cita persona, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta beznodokļu vai zemu nodokļu valstī vai teritorijā, tad uzskata, ka minētos maksājumus veic nodokļa maksātājs un attiecībā uz tiem ir piemērojama likuma 5. panta sestā un astotā daļa.

40. Ja Latvijas nodokļa maksātāja maksājumi personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas beznodokļu vai zemu nodokļu valstī vai teritorijā, nav atbrīvoti no nodokļa ieturēšanas saskaņā ar likuma 5. panta sesto daļu, bet nodokļa maksātājs uzskata, ka maksājumu mērķis nav mākslīgi samazināt uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi Latvijā, un attiecībā uz šiem maksājumiem minētajām personām ir piemērojama likuma 5. panta devītā daļa, nodokļa maksātājs pirms maksājumu veikšanas iesniedz dienestā iesniegumu–pieprasījumu (4. pielikums) par likuma 5. panta sestās daļas nepiemērošanu attiecībā uz viņa maksājumiem minētajām personām.

4.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Iesniegums – pieprasījums par Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 5.panta sestās daļas nepiemērošanu

I. Nodokļa maksātājs

[illegible]

Iela, numurs	Pilsēta, apdzīvota vieta	Pasta indekss

I. Maksājuma veids un saņēmējs

Maksājuma veids	Maksājuma saņēmējs (nosaukums, vārds, uzvārds, adrese, reģistrācijas numurs, konta numurs kreditīestādē)	Piemērojamās cenas (euro)	Ar nodokļa maksātāju saistītās personas vai uzņēmumi

III. Pamatojums (apstākli, kas noteikuši nepieciešamību veikt maksājumu (darījumu))

--

IV. Nodokļa maksātāja apliecinājums

Apliecinu, ka maksājuma (darījuma) mērķis nav nodokļa maksātāja apliekamā ienākuma samazināšana vai nodokļa nemaksāšana Latvijas Republikā.

Apliciecinu, ka nodokļa maksātājs vai ar to saistītās personas vai uzņēmumi nav tieši vai netieši līdzdalībnieki personā – maksājuma saņēmējā.

V. Cita informācija

--

Apstiprinu, ka iesniegumā–pieprasījumā sniegtā informācija ir pilnīga un pareiza.	VID apstiprinājums. Iesniegums–pieprasījums saņemts.
(atbildīgās amatpersonas vārds, uzvārds, paraksts)	(nodokļu inspektora vārds, uzvārds, paraksts)
(datums)	(datums)

41. Šo noteikumu 40. punkts neattiecas uz šādiem maksājumiem:

41.1. maksājumiem par konsultatīvajiem pakalpojumiem (likuma 5. panta pirmās daļas 1. punkts);

41.2. dividendēm (likuma 5. panta sestā daļa);

41.3. procentu maksājumiem (likuma 5. panta astotās daļas 1. punkts);

41.4. maksājumiem par intelektuālo īpašumu (likuma 5. panta astotās daļas 2. punkts).

42. Neatkarīgi no šo noteikumu 41.2. apakšpunktā minētā dividendes tiek iekļautas arī nodokļa maksātāja – maksājuma veicēja ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē saskaņā ar likuma 4. panta otras daļas 1. punktu taksācijas periodā, kurā tās aprēķinātas.

43. Šo noteikumu 40. punktā minētajā iesniegumā–pieprasījumā nodokļa maksātājs norāda darījuma raksturu, būtību un piemērojamās cenas, paskaidro, kādi apstākļi ir noteikuši nepieciešamību veikt darījumu ar personu vienā no minētajām valstīm vai teritorijām, apliecina, ka minētais darījums nenotiek, lai samazinātu nodokļa maksātāja ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi vai nemaksātu nodokļus Latvijā, un ka nodokļa maksātājs vai ar nodokļa maksātāju saistītas personas vai komersants (vai pastāvīgā pārstāvniecība) nav tiešs vai netiešs līdzdalībnieks personā – maksājumu saņēmējā, dokumentāri identificē personas, kuras tieši vai netieši (izmantojot līdzdalību citā personā, vairākās citās personās vai citā veidā) ir personas – maksājumu saņēmējas faktiskie īpašnieki, kā arī sniedz jebkuru citu būtisku informāciju, kas dienestam atvieglo lēmuma pieņemšanu. Ja dienests pieprasa, nodokļa maksātājs pēc darījuma

veikšanas iesniedz dokumentus (piemēram, līgumus, muitas deklarācijas, preču transporta pavadzīmes) vai to kopijas, kas apstiprina darījuma faktisko izpildi.

44. Dienests izskata šo noteikumu 40. punktā minēto iesniegumu—pieprasījumu un ne vēlāk kā mēneša laikā pēc tā saņemšanas izsniedz nodokļa maksātājam rakstisku (papīra vai elektroniskā formā) atļauju neieturēt nodokli vai atteikumu izsniegt minēto atļauju.

45. Šo noteikumu 44. punktā minētajā atļaujā dienests norāda konkrētus darījumus un to dalībniekus (maksājumu saņēmējus), kā arī atļaujas derīguma termiņu.

46. Nodokļa maksātājs tikai pēc dienesta rakstiskas (papīra vai elektroniskā formā) atļaujas saņemšanas ir tiesīgs neieturēt nodokli no atļaujā norādītajiem maksājumiem vai no maksājumiem par atļaujā minēto darījumu izpildi.

(7) Pienākums ieturēt un ieskaitīt valsts budžetā nodokli no dividendēm, ko nerezidentam (akciju turētājam vai starpniekam), kas atrodas, ir izveidots vai nodibināts zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā, izmaksājušas akciju sabiedrības, kuru akcijas atrodas publiskajā apgrozībā, ir vērtspapīru konta turētājam, kas veic norēķinu ar nerezidentu.

(7¹) Pienākums ieturēt un ieskaitīt valsts budžetā nodokli no šā panta pirmās daļas 2. un 4. punktā, kā arī sestajā daļā minētajām izmaksām, kuras saņem nerezidents kā ieguldījumu fonda vai alternatīvo ieguldījumu fonda dalībnieks, ir ieguldījumu pārvaldes sabiedrībai vai alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldniekam, kas veic norēķinu ar nerezidentu.

(7²) Šā panta pirmās daļas 2. un 4. punkts nav piemērojams maksājumiem, ko veic ieguldījumu fonds vai alternatīvo ieguldījumu fonds tā dalībniekam — ieguldījumu fondam vai alternatīvajam ieguldījumu fondam —, kas reģistrēts un tiek uzraudzīts saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts vai valsts, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, normatīvajiem aktiem.

(7³) Šā panta pirmās daļas 2. un 4. punkts nav piemērojams maksājumiem, ko veic privātajam pensiju fondam, kas reģistrēts un tiek uzraudzīts saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts vai valsts, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, normatīvajiem aktiem.

(8) Neatkarīgi no jebkuriem šā likuma noteikumiem, ja vien nav pienākuma ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli, uzņēmumu ienākuma nodokli ietur no šādiem maksājumiem juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, ieskaitot maksājumus šo personu pārstāvjiem vai maksājumus trešo personu banku kontos un maksājumus, kas veikti savstarpēja norēķinu ieskaista veidā:

1) no procentu maksājumiem — 20 procenti;

2) no maksājumiem par intelektuālo īpašumu — 20 procenti.

(9) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības atļaut neieturēt nodokli no tiem maksājumiem, no kuriem saskaņā ar šā panta sesto daļu ir ieturams nodoklis, ja to izmaksātājs pamatoti pierāda, ka minētie maksājumi netiek izdarīti, lai samazinātu maksātāja apliekamo ienākumu un nemaksātu vai samazinātu Latvijā maksājamās nodokļus. Valsts ieņēmumu dienests anulē piešķirto atļauju, ja nodokļu administrēšanas procesā tas ieguvis informāciju, kas liecina par darījuma patieso apstākļu slēpšanu. Ja piešķirtā atļauja tiek anulēta, maksātājam piemēro šā panta pirmās daļas normu un nodokļa summas, uz kurām attiecas anulētā atļauja, uzskatāmas par nokavēto nodokļa maksājumu.

38. Ja dienests ir atļāvis nepiemērot likuma 5. panta sesto daļu, no maksājumiem nerezidentam attiecīgi ieturams nodoklis atbilstoši likuma 5. panta pirmās daļas 1. vai 2. punktam.

47. Piemērojot likuma 5. panta devīto daļu un nosakot, vai šajā panta daļā minētie maksājumi netiek veikti, lai samazinātu nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo bāzi un nemaksātu vai samazinātu Latvijā maksājamās nodokļus, dienests ņem vērā:

47.1. vai maksājumu veikšana pamatojas uz reālu ekonomisko darbību;

47.2. vai nodokļa maksātājam nepieciešamība veidot ekonomiskus sakarus ar personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas beznodokļu vai zemu nodokļu valstīs vai teritorijās, izriet no viņa veicamās saimnieciskās darbības specifikas;

47.3. vai darījuma vērtība būtu līdzvērtīga vērtībai, ja maksājumu saņēmējs būtu nodokļa maksātājs – rezidents vai pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā;

47.4. vai nodokļa maksātājs vai ar to saistītas personas nav tieši vai netieši līdzdalībnieki juridiskā personā, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta beznodokļu vai zemu nodokļu valstī vai teritorijā;

47.5. vai nodokļa maksātājs un persona, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta beznodokļu vai zemu nodokļu valstī vai teritorijā, nav uzskatāmi par saistītām personām;

47.6. citus faktiskos apstākļus, kādos notiek attiecīgie darījumi, vai nosacījumus, kuri tos ietekmē un uz kuriem pamatojoties var tikt pieņemts lēmums par nodokļa neieturēšanu saskaņā ar likuma 5. panta devīto daļu.

48. Ja, piemērojot likuma 5. panta devīto daļu, dienests ir veicis šo noteikumu 47. punktā minēto pārbaudi attiecībā uz nodokļa maksātāja veiktajiem maksājumiem nerezidentiem un ir paredzams, ka nodokļa maksātāja veiktie darījumi nākotnē būs vienvērtīgi un darījumā iesaistītie dalībnieki taksācijas perioda laikā būs vienas un tās pašas personas, dienests ir tiesīgs izsniegt atļauju neieturēt nodokli no maksājumiem konkrētam nerezidentam, nosakot atļaujai derīguma termiņu, kas nepārsniedz 12 mēnešus.

49. Ja dienests, piemērojot likuma 5. panta devīto daļu, anulē izsniegto atļauju neieturēt nodokli, nokavētajam nodokļa maksājumam nokavējuma naudu aprēķina, sākot ar dienu, kurā veikts maksājums, no kura bija jāietur nodoklis.

(10) Šā panta sestajā daļā minētajiem maksājumiem, no kuriem nodoklis izmaksas vietā nav ieturams 20 procentu apmērā, piemērojami šā panta pirmās daļas noteikumi.

(11) Nodokļa maksātājs, kuram saskaņā ar šo pantu bija jāietur nodoklis no nerezidenta ienākuma, bet tas netika ieturēts un iemaksāts budžetā, palielina savu Latvijā maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli par nodokli no nerezidenta ienākuma. Lai aprēķinātu maksājamo nodokli, šajā pantā noteikto nodokļa bāzi dala ar koeficientu 0,8 un reizina ar attiecīgo šajā pantā noteikto nodokļa likmi.

50. Piemērojot likuma 5. panta vienpadsmito daļu, ja izmaksātājs no maksājumiem nerezidentam nav ieturējis nodokli noteiktajā apmērā vai nevarēja to ieturēt, izmaksātājs aprēķina maksājamo nodokļa summu saskaņā ar šo noteikumu 51. punktu un veic samaksu līdz tā mēneša divdesmitajam datumam, kurš seko pārskata gada pēdējam mēnesim.

51. Šo noteikumu 50. punktā minēto budžetā maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli aprēķina, nerezidentam izmaksāto summu dalot ar koeficientu 0,8 un reizinot ar nodokļa likmi 20 procentu apmērā (nodokļa bāzes noteikšanas piemērs, ja veikts maksājums nerezidentam, – šo noteikumu 5. pielikuma 1. punktā).

5.pielikums

Ministru kabineta

2017.gada 14.novembra

noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

1. Nodokļa bāzes noteikšana, ja veikts maksājums nerezidentam

Ieguldījumu fonds veic maksājumu nerezidentam 10 000 euro apmērā. No minētā maksājuma uzņēmumu ienākuma nodoklis netika ieturēts, bet tas bija jāietur.

Tātad ieguldījumu fondam valsts budžetā jāiemaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis 2500 euro apmērā (10 000 euro : 0,8 x 20 %).

6. pants. Dividendes un dividendēm pielīdzinātās izmaksas

(1) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā nodokļa maksātājs taksācijas periodā ir saņēmis dividendes no dividenžu izmaksātāja, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa

maksātājs, vai tādas dividendes, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis, izņemot dividendes, kas saņemtas no personas, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās.

52. Piemērojot likuma 6. panta pirmo daļu, nodokļa maksātāja rīcībā jābūt dividenžu izmaksātāja rezidences valsts nodokļu administrācijas apliecinājumam (rezidences apliecība) vai citam dokumentam (piemēram, dividenžu izmaksātāja uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija un maksājuma uzdevums par nodokļa samaksu), kas pamato, ka dividenžu izmaksātājs ir otras valsts rezidents, kas tā rezidences valstī maksā uzņēmumu ienākuma nodokli, vai dokumentam, kas apliecina, ka no dividendēm ir ieturēts nodoklis.

53. Piemērojot likuma 6. panta pirmo daļu, nodokļa maksātājs nav tiesīgs samazināt ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi par dividendēm, kuras saņemtas no uzņēmuma, kurš tā rezidences valstī nemaksā uzņēmumu ienākuma nodokli, piemēram, attiecīgajā rezidences valstī ir reģistrēts kā starptautiskās uzņēmējdarbības sabiedrība, kurai nav tiesību veikt uzņēmējdarbību tās rezidences valstī.

(2) Ja taksācijas periodā saņemto šā panta pirmajā daļā minēto dividenžu apjoms ir lielāks par aprēķināto dividenžu apmēru, starpību var attiecināt uz nākamajiem taksācijas periodiem (hronoloģiskā secībā), samazinot apliekamajā bāzē iekļaujamo dividenžu apmēru.

(3) Piemērojot šā panta pirmo daļu, nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto aprēķināto dividenžu apmēru tikai par tām dividendēm, par kurām to izmaksātāja rezidences valstī nav ticis samazināts ar nodokli apliekamais ienākums.

54. Likuma 6. panta trešā daļa nodrošina, lai likuma 6. panta pirmā daļa netiktu piemērota, ja saņemamās dividendes to izmaksas valstī tiek kvalificētas kā izdevumu veids, par kuru to maksātājs ir tiesīgs samazināt apliekamo ienākumu, piemēram, tiek uzskatītas par procentiem par aizdevumu.

(4) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama dividendēm, kuras saņemtas no kapitālsabiedrības, kura peļņas gūšanas periodā bija reģistrējusies kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.

(5) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama, ja nodokļa maksātāja vai citas ar nodokļa maksātāju saistītas personas izveidošanas, pastāvēšanas vai veiktā darījuma galvenais nolūks ir bijis izmantot šajā pantā vai likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" dividendēm noteikto atbrīvojumu no iekļaušanas ar nodokli apliekamajā bāzē.

55. Piemērojot likuma 6. panta piekto daļu, nodokļa maksātājam nav tiesību piemērot likuma 6. panta pirmajā daļā noteikto atbrīvojumu, ja kāda no iesaistītajām personām ir uzskatāma par mākslīgi izveidotu struktūru (mākslīgi izveidotas struktūras izmantošanas piemērs – šo noteikumu 5. pielikuma 2. punktā).

5.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

2. Mākslīgi izveidotas struktūras izmantošana

Latvijas kosmētikas ražošanas uzņēmums A, kurš veiksmīgi ir attīstījis zīmolu, plāno, ka peļņa turpmākajos gados varētu būtiski pieaugt. Uzņēmuma īpašnieks – fiziskā persona – Latvijas rezidents, lai izvairītos no uzņēmumu ienākuma nodokļa, veic uzņēmuma pārstrukturizāciju, sadalot peļņu dividendēs. Tiek plānots, ka uzņēmums A nodos autortiesības (preču zīmi) ārvalstīs dibinātam saistītam uzņēmumam B, kurš pieder uzņēmumam C (Eiropas Savienības dalībvalsts rezidents). Uzņēmums C ir uzņēmuma A meitas uzņēmums. Turpmāk uzņēmums A maksās samaksu par autortiesību izmantošanu uzņēmumam B, kurš, ņemot vērā tā rezidences valsts labvēlīgo nodokļu režīmu, atbrīvo autoratlīdzības ienākumu no nodokļiem. Uzņēmums C saņem dividendes no uzņēmuma B un atbrīvo tās no nodokļiem atbilstoši uzņēmuma C rezidences valsts nodokļu normām. Tā kā uzņēmums C ir uzņēmumu ienākuma nodokļu maksātājs un izmaksā dividendes no peļņas, kura ir atbrīvota no nodokļa, dividenžu saņēmējs – uzņēmums A plāno saņemt dividendes un piemērot likuma 6. panta pirmo daļu: uzņēmums A, izmaksājot dividendes, samazinātu ar nodokli apliekamo bāzi par dividendēm, kas saņemtas no uzņēmuma C. Uzņēmumu B un C vienīgā funkcija ir kapitāldaļu un autortiesību (preču zīmes) turēšana, un uzņēmumu juridisko klātbūtni un ar to saistītās prasības (finanšu pārskati, juridiskā adrese, paraksta tiesības) nodrošina, izmantojot ārvalstu pakalpojumus.

Tā kā minētā uzņēmuma restrukturizācijas un attiecīgas struktūras izveides galvenais nolūks ir bijis izmantot likuma 6. panta pirmajā daļā noteikto atbrīvojumu un likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" dividendēm noteikto atbrīvojumu no iekļaušanas ar nodokli apliekamajā bāzē, un struktūras izveidei nav cita pamatota ekonomiskā mērķa, ir piemērojama likuma 6. panta ceturtā daļa.

(6) Dividendēm, kuras saņemtas no ieguldījumu fonda vai alternatīvā ieguldījumu fonda, šā panta pirmo daļu piemēro tikai tādā apmērā, kādā ieguldījumu fonds vai alternatīvo ieguldījumu fonds ir saņēmis dividendes no dividenžu izmaksātāja, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, vai saņēmis tādas dividendes, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis, izņemot dividendes, kas saņemtas no personas, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās.

(7) Piemērojot šā panta sesto daļu, ieguldījumu pārvaldes sabiedrība un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieks, izmaksājot pārvaldē esoša Latvijā reģistrēta ieguldījumu fonda vai

alternatīvo ieguldījumu fonda dividendes fonda ieguldītājam (nodokļa maksātājam), vienlaikus sniedz informāciju par tā saņemtajām dividendēm Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

109. Piemērojot likuma 6. panta septīto daļu un 16. panta trešo daļu, Latvijā reģistrēts ieguldījumu fonds (tai skaitā citas valsts ieguldījumu fonds, kas reģistrējis pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā), kā arī alternatīvais ieguldījumu fonds (tai skaitā citas valsts alternatīvais ieguldījumu fonds, kas reģistrējis pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā) iesniedz dienestā šādu informāciju par ieguldītāju:

109.1. nosaukums;

109.2. nodokļa maksātāja reģistrācijas kods vai personas kods;

109.3. rezidences valsts;

109.4. adrese rezidences valstī (iela, numurs, pilsēta, apdzīvota vieta, pasta indekss);

109.5. ieguldītāja izmaksātā maksājuma veids:

109.5.1. procentu ienākumi;

109.5.2. dividendes;

109.5.3. ienākumi no nekustamā īpašuma izīrēšanas un iznomāšanas;

109.5.4. pārējie maksājumi, tai skaitā ieguldījumu fonda apliecību atpirkšana;

109.5.5. izmaksas datums;

109.5.6. maksājuma summa (euro).

(8) Šā panta pirmā, otrā, trešā, piektā, sestā un septītā daļa ir piemērojama arī dividendēm pielīdzinātām izmaksām, ja tās saņemtas no dividenžu izmaksātāja, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, vai tādām dividendēm, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis.

6.¹ pants. Nodoklis no būtiskas līdzdalības ārvalsts sabiedrībā

(1) Neatkarīgi no šā likuma 4. panta otrajā daļā minētajiem nosacījumiem nodokļu maksātājs ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu), kas ārvalsts sabiedrībā, kurā nodokļu maksātājam pašam vai kopā ar saistītajām personām pieder būtiska līdzdalība, iegūta no mākslīgi veidotiem darījumiem.

(2) Šā panta pirmā daļa piemērojama arī attiecībā uz nodokļu maksātāja pastāvīgo pārstāvniecību ārvalstī.

(3) Šā panta izpratnē nodokļu maksātājam pašam vai kopā ar saistītajām personām pieder būtiska līdzdalība ārvalsts sabiedrībā, ja ir spēkā viens no šādiem kritērijiem:

1) nodokļu maksātājam pašam vai kopā ar saistītajām personām tieši vai netieši pieder vairāk nekā 50 procentu ārvalsts sabiedrības akciju vai balsstiesību;

2) nodokļu maksātājs pats vai kopā ar saistītajām personām ir tiesīgs saņemt vairāk nekā 50 procentu no ārvalsts sabiedrības peļņas.

(4) Par ārvalsts sabiedrību šā panta izpratnē uzskata:

1) ikvienu ārvalsts juridisku veidojumu, kas attiecīgajā valstī ir patstāvīgs nodokļu maksātājs;

2) jebkuru ārvalsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izveidotu ar līgumu saistītu personu grupu;

3) aktīvus, kas ārvalsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saskaņā ar līgumu ir nodoti citas personas pārvaldībā.

(5) Ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gada peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu) ietver nodokļu maksātāja tā pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarācijā, kurā beidzas ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gads. Ja nodokļu maksātājam beidz pastāvēt līdzdalība ārvalsts sabiedrībā, ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gada peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu) ietver nodokļu maksātāja pēdējā taksācijas perioda deklarācijā attiecībā uz to pārskata gadu, kurā nodokļu maksātājam beidz pastāvēt līdzdalība ārvalsts sabiedrībā vai kurā beidz pastāvēt pastāvīgā pārstāvniecība.

(6) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ārvalsts sabiedrības pārskata gada peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu) aprēķina proporcionāli nodokļu maksātāja līdzdalībai ārvalsts sabiedrības pamatkapitālā, balsstiesībās vai citās tiesībās, kas nodrošina būtisku līdzdalību vai tiesības piedalīties peļņas (aktīvu vērtības pieauguma) sadalē.

(7) Šā panta izpratnē par mākslīgi veidotu darījumu uzskatāms darījums (arī darījumu kopums), kura veikšanas galvenais iemesls ir nodokļu priekšrocību gūšana, proti, darījums (arī darījumu kopums) tādā apmērā, kādā ārvalsts sabiedrība vai pastāvīgā pārstāvniecība neuzņemtos riskus vai neiegādātos aktīvus, ja ārvalsts sabiedrību vai pastāvīgo pārstāvniecību nekontrolētu sabiedrība, kurā attiecībā uz šiem riskiem un aktīviem tiek veiktas būtiskās administratīvās vadības funkcijas minētā ienākuma gūšanai.

(8) Šā panta pirmo daļu nepiemēro, ja ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gada:

1) peļņa nepārsniedz 750 000 euro;

2) ienākumi, kas nav gūti no preču un pakalpojumu realizācijas, nepārsniedz 75 000 euro.

(9) Šā panta astotajā daļā minētais izņēmums nav attiecināms uz ārvalsts sabiedrību, kura izveidota vai nodibināta normatīvajos aktos minētajās zemu nodokļu un beznodokļu valstīs vai teritorijās, vai uz tur esošu pastāvīgo pārstāvniecību vai arī uz ārvalstu sabiedrību, kuras mākslīgi veidotos darījumus audita laikā ir konstatējusi nodokļu administrācija

(10) Nodokļu maksātājs ir tiesīgs samazināt pārskata gadā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividendu apmēru tādā apjomā, kādā tas pārskata gadā ir saņēmis dividendes no ārvalsts sabiedrības ienākuma, vai pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu, kas saskaņā ar šā panta pirmo daļu kādā no pirmstaksācijas periodiem tika iekļauts ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē.

(13.12.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

7. pants. Ar nodokli apliekamās bāzes palielināšana par nosacītām dividendēm

(1) Nosacītās dividendes iekļauj ar nodokli apliekamajā bāzē tajā taksācijas periodā, kurā nodokļa maksātājs:

1) samazina pamatkapitāla lielumu;

2) pabeidz likvidāciju;

3) reģistrējas par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju.

(2) Neatkarīgi no šā panta pirmajā daļā noteiktā nosacītās dividendes iekļauj kooperatīvās sabiedrības vai personālsabiedrības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē tad, kad sabiedrības biedrs samazina ieguldījuma daļas vērtību vai izstājas no kooperatīvās sabiedrības vai personālsabiedrības.

(3) Piemērojot šā panta pirmās daļas 1. punktu uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai, pieņem, ka vispirms pamatkapitālu samazina par to pamatkapitāla daļu, kura tika palielināta, veicot peļņas sadali.

(4) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajā gadījumā nosacītās dividendes ņem vērā, aprēķinot likvidācijas kvotu, kas veidojas kā pozitīva starpība starp likvidējamā nodokļu maksātāja pašu kapitāla vērtību (ieskaitot vērtību, kas radusies, kreditoram atsakoties no savām prasībām) un dalībnieka ieguldīto summu.

(5) Nosacītās dividendes apmērs kooperatīvajai sabiedrībai vai personālsabiedrībai tiek noteikts kā starpība starp kooperatīvās sabiedrības vai personālsabiedrības ieguldījuma (kapitāla) daļas apmēru taksācijas periodā, kurā tiek veiktas izmaiņas, un biedra ieguldīto summu.

56. Piemērojot likuma 7. pantu, palielinot kapitālsabiedrības pamatkapitālu no nesadalītās peļņas (vai rezerves, kura izveidota no nesadalītās peļņas), uzņēmumu ienākuma nodokļa samaksu atliek līdz brīdim, kad tiek samazināts pamatkapitāls vai notiek likvidācija, vai kapitālsabiedrība ar nākamo pārskata gadu izvēlas kļūt par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju. Likuma 7. pantu piemēro arī attiecībā uz nosacītajām dividendēm, kuras reorganizācijas rezultātā ieguldītas iegūstošās sabiedrības pamatkapitālā reorganizētās sabiedrības aktīvu veidā.

57. Piemērojot likuma 7. pantu, kapitālsabiedrība, kura izvēlas kļūt par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pašu kapitāla vērtību, no kuras atskaitīta tās biedru faktiski ieguldītā vērtība pamatkapitālā. Minēto ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi norāda tā pārskata gada pēdējā mēneša deklarācijā, kurā kapitālsabiedrība beidz maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli saskaņā ar likumu.

58. Kapitālsabiedrībām, kurām saskaņā ar Komerclikumu ir noteikts pienākums veidot pamatkapitālu, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze neveidojas, ja mainās kapitāla daļu turētāji, neveicot izmaiņas pamatkapitāla apmērā vai daļu vērtībā. Savukārt pārējiem nodokļa maksātājiem uzņēmumu ienākuma nodokļa samaksu par nesadalītās peļņas daļu, par kuru tika palielināta ieguldītā daļa, atliek līdz brīdim, kad šo daļu īpašnieks izstājas no sabiedrības vai tam rodas tiesības uz pienākošos ieguldījuma daļu.

7.¹ pants. Hibrīdeatbilstības

(1) Piemērojot šo pantu, ar hibrīdneatbilstību saprot situāciju, kad rezultāts nodokļa maksātāja darbībām ar saistītu uzņēmumu, darbībām starp saistītiem uzņēmumiem, uzņēmuma darbībām attiecībā uz pastāvīgo pārstāvniecību ārpus Latvijas, darbībām starp divām vai vairākām viena un tā paša uzņēmuma pastāvīgajām pārstāvniecībām vai rezultāts dalībai strukturētā pasākumā ir atskaitījums bez iekļaušanas vai dubults atskaitījums.

(2) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ar atskaitījumu bez iekļaušanas saprot maksājuma (arī domājamā maksājuma starp galveno uzņēmumu un pastāvīgo pārstāvniecību vai starp divām vai vairākām pastāvīgajām pārstāvniecībām) atskaitīšanu jebkurā jurisdikcijā, kas minēto maksājumu uzskata par veiktu (maksātāja jurisdikcija), neveicot tā iekļaušanu ar nodokli apliekamajā ienākumā saņēmēja jurisdikcijā (jurisdikcija, kurā minētais maksājums ir saņemts vai tiek uzskatīts par saņemtu).

(3) Atskaitījums bez iekļaušanas rodas šādās situācijās:

- 1) no finanšu instrumenta izrietošs maksājums maksātāja jurisdikcijā, aprēķinot ar nodokli apliekamo ienākumu, ir atskaitīts, bet nav ietverts apliekamajā ienākumā saņēmēja jurisdikcijā un netiek ietverts 12 mēnešu laikā pēc maksātāja jurisdikcijas taksācijas perioda (Latvijā — pārskata perioda) beigām, un finanšu instruments šajās jurisdikcijās tiek definēts atšķirīgi;
 - 2) maksājums hibrīdajai vienībai tiek atšķirīgi attiecināts saņēmēja jurisdikcijā, kurā hibrīdā vienība ir izveidota vai reģistrēta, un jebkuras tādas personas jurisdikcijā, kurai ir dalība minētajā hibrīdajā vienībā;
 - 3) maksājums vienībai, kurai ir viena vai vairākas pastāvīgās pārstāvniecības, tiek atšķirīgi attiecināts uz galveno uzņēmumu un pastāvīgo pārstāvniecību vai uz šīs vienības divām vai vairākām pastāvīgajām pārstāvniecībām saskaņā ar to jurisdikciju tiesību aktiem, kurās vienība (pastāvīgā pārstāvniecība) darbojas;
 - 4) maksājums tiek veikts neatzītai pastāvīgajai pārstāvniecībai;
 - 5) no hibrīdās vienības saņemts maksājums netiek uzskatīts par tās veiktu maksājumu saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem, bet maksātāja jurisdikcija atļauj to atskaitīt no cita ienākuma, kas nav dubultas iekļaušanas ienākums;
 - 6) domājamais maksājums starp galveno uzņēmumu un pastāvīgo pārstāvniecību vai starp divām vai vairākām pastāvīgajām pārstāvniecībām netiek par tādu atzīts saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem, bet maksātāja jurisdikcija atļauj to atskaitīt no cita ienākuma, kas nav dubultas iekļaušanas ienākums.
- (4) Piemērojot šā panta trešās daļas 1. punktu, no finanšu instrumenta izrietošs maksājums neradīs atskaitījumu bez iekļaušanas, ja maksājumu ir veicis finanšu tirgotājs saskaņā ar tirgus hibrīdo pārvešanu, ar nosacījumu, ka maksātāja jurisdikcijā finanšu tirgotājam apliekamajā ienākumā ir jāietver visi ienākumi, kas saņemti saistībā ar pārvesto finanšu instrumentu.
- (5) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ar dubultu atskaitījumu, kas rada hibrīdneatbilstību, saprot viena un tā paša maksājuma, izdevumu vai zaudējumu atskaitīšanu to izcelsmes jurisdikcijā (maksātāja jurisdikcija) un citā jurisdikcijā (investora jurisdikcija). Ja maksājumu veikusi hibrīdā vienība vai pastāvīgā pārstāvniecība, par maksātāja jurisdikciju uzskatāma jurisdikcija, kurā ir izveidota vai atrodas hibrīdā vienība vai pastāvīgā pārstāvniecība.
- (6) Šā panta piemērošanai:
- 1) atskaitījums ir summa, kuru uzskata par atskaitāmu no apliekamā ienākuma saskaņā ar maksātāja vai investora jurisdikcijas tiesību aktiem;
 - 2) iekļaušana ir summa, ko ņem vērā, nosakot apliekamo ienākumu saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem. No finanšu instrumenta izrietošs maksājums netiks uzskatīts par

iekļautu, ciktāl šis maksājums kvalificējas jebkāda nodokļu atlaidei vienīgi atkarībā no veida, kā minētais maksājums raksturots saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem;

3) nodokļa atlaide ir atbrīvojums no nodokļa, nodokļa likmes samazinājums vai jebkāda nodokļu atmaksa vai ieskaits (izņemot ieskaitu par nodokļiem, ko ietur ienākuma izmaksas brīdī);

4) dubultas iekļaušanas ienākums ir jebkura ienākuma daļa, kas ir iekļauta apliekamajā ienākumā saskaņā ar abu to jurisdikciju tiesību aktiem, kurās radusies hibrīdneatbilstība;

5) persona ir fiziskā persona vai vienība;

6) hibrīdā vienība ir jebkura vienība vai pasākums, kuru uzskata par ar nodokļiem apliekamu vienību saskaņā ar vienas jurisdikcijas tiesību aktiem un kuras ienākumu vai izdevumus uzskata par vienas vai vairāku citu personu ienākumu vai izdevumiem saskaņā ar citas jurisdikcijas tiesību aktiem;

7) finanšu instruments ir:

a) jebkurš instruments, ciktāl tas rada finansējuma vai pašu kapitāla atdevi, kam uzliek nodokli saskaņā ar noteikumiem par nodokļu uzlikšanu aizņēmumam, pašu kapitālam vai atvasinātajiem finanšu instrumentiem saskaņā ar saņēmēja vai maksātāja jurisdikcijas tiesību aktiem,

b) hibrīdā pārvešana ir jebkurš pasākums finanšu instrumenta pārvešanai, ja ar pārvesto finanšu instrumentu saistītā peļņa nodokļu vajadzībām tiek uzskatīta par tādu peļņu, ko vienlaikus gūst vairāk nekā viena no minētā pasākuma pusēm;

8) finanšu tirgotājs ir persona, kas iesaistīta finanšu instrumentu regulāras pirkšanas un pārdošanas uzņēmējdarbības darījumos savā labā peļņas gūšanas nolūkos;

9) tirgus hibrīdā pārvešana ir jebkura hibrīdā pārvešana, kurā iesaistījies finanšu tirgotājs, veicot savu parasto uzņēmējdarbību, kas nav strukturēta pasākuma daļa;

10) neatzīta pastāvīgā pārstāvniecība ir jebkurš pasākums, ko saskaņā ar galvenā uzņēmuma jurisdikcijas tiesību aktiem uzskata par tādu, kas rada pastāvīgo pārstāvniecību, un ko neuzskata par pastāvīgo pārstāvniecību saskaņā ar otras jurisdikcijas tiesību aktiem;

11) strukturēts pasākums ir pasākums, kas saistīts ar hibrīdneatbilstību, ja hibrīdneatbilstības sekas ir paredzētas pasākuma noteikumos, vai pasākums, kas domāts, lai radītu hibrīdneatbilstību, ja vien nodokļa maksātājs vai ar to saistīts uzņēmums pamatoti nav varējis paredzēt hibrīdneatbilstības rašanos un nav izmantojis nodokļu priekšrocību, kas izriet no hibrīdneatbilstības;

12) saistīti uzņēmumi ir:

a) vienība, kurā nodokļa maksātājam ir tieša vai netieša līdzdalība vai pieder vismaz 50 procentu no kapitāla vai balsstiesībām, vai ir tiesības saņemt vismaz 50 procentus no vienības peļņas,

b) persona, kurai ir tieša vai netieša līdzdalība vai pieder vismaz 50 procentu no nodokļa maksātāja kapitāla vai balsstiesībām, vai ir tiesības saņemt vismaz 50 procentus no nodokļa maksātāja peļņas,

c) vienība, kas grāmatvedības uzskaites vajadzībām ir daļa no tā paša koncerna, kurā ietilpst nodokļa maksātājs, uzņēmums, kura pārvaldībā nodokļa maksātājam ir būtiska ietekme, vai uzņēmums, kuram ir būtiska ietekme nodokļa maksātāja pārvaldībā,

d) nodokļa maksātājs un vienība, ja personas tieša vai netieša līdzdalība nodokļa maksātājā un vienas vai vairāku vienību kapitālā vai balsstiesībās ir vismaz 50 procentu,

e) piemērojot šā punkta "a", "b", "c" un "d" apakšpunktu, tiek uzskatīts, ka personai, kas veic kopīgu (saskaņotu) darbību ar citu personu attiecībā uz vienības balsstiesībām vai īpašuma tiesībām tās kapitālā, pieder visas tās pašas balsstiesības vai īpašuma tiesības šajā vienībā, kas tajā pieder šai otrai personai;

13) vienība atkarībā no apstākļiem ietver nodokļa maksātāju un ārvalsts sabiedrību saskaņā ar šā likuma 6.¹ panta ceturto daļu.

(7) Ja hibrīdneatbilstības sekas ir dubults atskaitījums, tad:

1) ja Latvijas Republika ir investora jurisdikcija, nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par atskaitījuma summu, kas arī ārvalstī ir atskaitīta no apliekamā ienākuma;

2) ja Latvijas Republika ir izmaksātāja jurisdikcija, bet nodokļa uzlikšanas vajadzībām investora jurisdikcijā par atskaitījuma summu nav palielināta ar nodokli apliekamā bāze, nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par atskaitījuma summu;

3) nodokļa maksātājam ir tiesības par jebkuru šādu atskaitījumu samazināt dubultās iekļaušanas ienākumu, kas rodas taksācijas vai pēctaksācijas periodā.

(8) Ja hibrīdneatbilstības sekas ir atskaitījums bez iekļaušanas:

1) un ja Latvijas Republika ir izmaksātāja jurisdikcija, tad nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par atskaitījuma summu, kas ārvalstī nodokļa uzlikšanas vajadzībām nav atbilstoši ņemta vērā apliekamā ienākuma noteikšanai;

2) un ja Latvijas Republika ir saņēmēja jurisdikcija un ārvalstī par atskaitījuma summu nav palielināta ar nodokli apliekamā bāze, tad nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par ienākuma summu, kas netika ņemta vērā, aprēķinot ar nodokli apliekamo ienākumu;

3) tad nodokļa maksātājam ir tiesības nepiemērot šīs daļas 2. punktu attiecībā uz hibrīdneatbilstībām, kas rada atskaitījumu bez iekļaušanas atbilstoši šā panta trešās daļas 2., 3., 4. un 6. punktam.

(9) Nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo bāzi palielina par jebkuru maksājumu, ja tas tieši vai netieši rada citas personas ieņēmumus, no kuriem tiek veikti atskaitāmi izdevumi, radot hibrīdneatbilstību, — veicot darījumu vai darījumu sēriju starp saistītiem uzņēmumiem vai tam daļēji iesaistoties strukturētā pasākumā, izņemot gadījumu, kad viena no darījumā vai darījumu sērijā iesaistītajām jurisdikcijām ir veikusi līdzvērtīgu korekciju, novēršot šo hibrīdneatbilstību.

(10) Ja hibrīdneatbilstība ietver neatzītas ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu, kas vispārējā gadījumā netiek iekļauts nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamajā bāzē, tad nodokļa maksātājs iekļauj apliekamajā bāzē ienākumu, kas vispārējā gadījumā tiktu attiecināts uz šo pastāvīgo pārstāvniecību. Šī norma nav piemērojama, ja starp Latviju un ārvalsti, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, kurā atrodas pastāvīgā pārstāvniecība, ir stājies spēkā līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, saskaņā ar kuru šis ienākums ir atbrīvots no nodokļa uzlikšanas Latvijā.

(11) Ja hibrīdā pārvešana ir paredzēta, lai attiecībā uz ienākumu, kas izriet no pārvesta finanšu instrumenta, radītu izmaksas brīdī ieturama nodokļa atlaidi vairāk nekā vienai no darījumā iesaistītajām pusēm, nodokļa maksātājs ir tiesīgs piemērot nodokļa atlaidi apjomā, kas ir proporcionāls nodokļa maksātāja neto apliekamajam ienākumam, attiecībā uz šo maksājumu.

(12) Ja viena vai vairākas saistītas nerezidentu vienības, kurām kopumā hibrīdajā vienībā, kas ir izveidota vai atrodas Latvijā, ir iegūta tieša vai netieša līdzdalība vismaz 50 procentu balsstiesību, kapitāla daļu vai tiesību uz peļņas daļu apjomā, atrodas ārvalstī vai ārvalstīs, kuras hibrīdo vienību uzskata par apliekamu personu, šādu hibrīdo vienību uzskata par Latvijas rezidentu un tai uzliek nodokli par tās ienākumu, ciktāl minētajam ienākumam netiek uzlikts nodoklis citādā veidā saskaņā ar Latvijas vai kādas citas jurisdikcijas tiesību aktiem. Šo daļu nepiemēro kolektīvo ieguldījumu uzņēmumam, kas ir ieguldījumu fonds vai instruments, kam ir liels dalībnieku skaits, diversificēts ieguldījumu portfelis un uz ko attiecas investoru aizsardzības regulējums valstī, kurā tas ir izveidots vai atrodas.

(13) Ja nodokļa maksātāja, kurš nodokļu vajadzībām tiek uzskatīts par rezidentu gan Latvijā, gan ārvalstī, maksājumi, izdevumi vai zaudējumi ir atskaitāmi no apliekamā ienākuma arī ārvalstī, tad Latvijas nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā bāze ir palielināma par šo maksājumu, izdevumu vai zaudējumu summu tiktāl, ciktāl ārvalsts atļauj dubulto atskaitījumu kompensēt ar ienākumu, kas nav dubultās iekļaušanas ienākums. Ja abas valstis ir Eiropas Savienības dalībvalstis un atbilstoši starp tām noslēgtajam līgumam par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas ir stājies spēkā, Latvijā nodokļa maksātāju neuzskata par tās rezidentu, tad nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo bāzi palielina par attiecīgajiem maksājumiem, izdevumiem vai zaudējumiem.

8. pants. Ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi

(1) Identificējot ar saimniecisko darbību nesaistītus izdevumus, tos vērtē ne tikai atbilstoši juridiskajai formai, bet arī darījuma ekonomiskajai būtībai.

(2) Pie izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita visus izdevumus, kas tieši nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, tai skaitā:

1) nodokļa maksātāja izdevumus dalībnieku vai darbinieku atpūtai, izklaides pasākumiem un citus labumus dalībniekiem un darbiniekiem, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā, izņemot gadījumu, kad likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums;

2) peļņas, apgrozījuma vai cita bāzes lieluma samazinājumu, kuru nodokļa maksātājs veic pēc savas iniciatīvas vai dalībnieka rīkojuma;

3) nodokļa maksātāja izdevumus dāvinājumiem, dāvinājumos pārvērstiem kredītiem un aizdevumiem (izņemot ienākumam pielīdzinātos aizdevumus, par kuriem aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis);

4) ziedojumus, izņemot šā likuma 12. panta pirmajā daļā minētos gadījumus;

5) to aktīvu iegādes izdevumus, kuri iegādāti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, un tiek izmantoti mērķiem, kas nav saistīti ar saimnieciskās darbības nodrošināšanu, un šo aktīvu uzturēšanas izdevumus;

59. Likuma 8. panta otrās daļas 5. punktu nepiemēro ieguldījumu īpašumiem, kuri tiek turēti pārdošanai un netiek izmantoti nodokļa maksātāja, tā ģimenes locekļu vai darbinieku personīgajām vajadzībām, tai skaitā dzīvesvietas nodrošināšanai bez nomas vai īres maksas atbilstoši tirgus cenām.

60. Piemērojot likuma 8. panta otrās daļas 5. un 6. punktu, ja nodokļa maksātājs veic nomāta pamatlīdzekļa rekonstrukciju, uzlabošanu vai atjaunošanu, kas nav atrunāta nomas līgumā, nodokļa maksātājs minētos izdevumus nomas perioda laikā iekļauj ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē.

6) to aktīvu nolietojuma vērtību, kuri iegādāti līdz 2017. gada 31. decembrim un tiek izmantoti mērķiem, kas nav saistīti ar saimnieciskās darbības nodrošināšanu, vai šo aktīvu vērtības samazinājumu un uzturēšanas izdevumus;

60. Piemērojot likuma 8. panta otrās daļas 5. un 6. punktu, ja nodokļa maksātājs veic nomāta pamatlīdzekļa rekonstrukciju, uzlabošanu vai atjaunošanu, kas nav atrunāta nomas līgumā, nodokļa maksātājs minētos izdevumus nomas perioda laikā iekļauj ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē.

7) reprezentācijas izdevumus un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas kopā pārskata gadā pārsniedz piecus procentus no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;

5. Likuma izpratnē kopējā darba ņēmējiem aprēķinātajā bruto darba samaksā, no kuras veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – bruto darba samaksa), iekļauj pamatalgu, samaksu par nostrādāto laiku (tai skaitā par virsstundām) vai veikto darba apjomu, regulāras un neregulāras piemaksas, prēmijas un citus labumus, samaksu par atvaļinājumu, darbnespējas lapu A apmaksu, samaksu par darbu svētku dienās un citās dienās, kā arī to atlīdzības daļu, par kuru tiek aprēķināts solidaritātes nodoklis. Bruto darba samaksā tiek iekļauta arī atlīdzība darbiniekam, kurš nosūtīts darbā uz citu valsti (izņemot uz nodokļa maksātāja pastāvīgo pārstāvniecību ārvalstīs), ja iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek veiktas Latvijā, kā arī atlīdzība darbiniekam – nerezidentam, arī tad, ja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek veiktas tā rezidences valstī un iedzīvotāju ienākuma nodoklis tiek maksāts Latvijā. Bruto darba samaksā netiek iekļauta darba devēja veiktā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu daļa.

61. Piemērojot likuma 8. panta otrās daļas 7. punktu:

61.1. nodokļa maksātājs, kurš reģistrējies pārskata gadā, ņem vērā pārskata gada kopējo bruto darba samaksu, nosakot bruto darba samaksu par periodu līdz taksācijas periodam, kurā veikti reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi, un veic pārrēķinu, iesniedzot pārskata gada pēdējā mēneša deklarāciju;

61.2. reprezentācijas izdevumu un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumu apmērā iekļauj to pievienotās vērtības nodokļa summas daļu, kura samaksāta par minētajiem izdevumiem un nav iekļauta priekšnodoklī.

8) izdevumus, kas saistīti ar reprezentatīvu automobili (saskaņā ar šā panta astoto daļu);

62. Piemērojot likuma 8. panta otrās daļas 8. punktu, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj reprezentatīvā automobiļa iegādes vērtību. Ja reprezentatīvais automobilis tiek izmantots uz operatīvās nomas līguma pamata, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj izdevumus, kas attiecas uz minēto līgumu, šā nomas perioda laikā.

63. Likuma 8. panta otrās daļas 8. punktu nepiemēro nodokļa maksātājiem, kuru komercdarbība ir vieglā pasažieru autotransporta nomas pakalpojumu sniegšana un kuriem šīs komercdarbības ieņēmumi veido ne mazāk kā 90 procentus no apgrozījuma. Ar ieņēmumiem no vieglā pasažieru autotransporta nomas pakalpojumu sniegšanas šā punkta izpratnē saprot ieņēmumu summu, ko veido ieņēmumi no vieglā pasažieru autotransporta nomas pakalpojumu sniegšanas, ieņēmumi, kas gūti no to papildu pakalpojumu sniegšanas, kuri ir tieši saistīti ar vieglā pasažieru autotransporta nomu, kā arī ieņēmumi no vieglā pasažieru autotransporta kā nomas objekta atsavināšanas.

9) materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumus, kuri izlietoti noziedzīga nodarījuma izdarīšanai, tostarp doti valsts amatpersonai kā kukulis vai valsts vai pašvaldības iestādes darbiniekam, kurš nav valsts amatpersona, vai valsts institūcijas pilnvarotai tādai pašai personai par nelikumīgu darbību izdarīšanu, vai arī privātpersonai komerciālas uzpirkšanas nolūkos;

10) soda naudām, līgumsodiem un naudas sodiem izmantotās summas, ja tās nav samērīgas ar darījuma vērtību vai veiktas saistītai personai vai personai, kas izveidota vai darbojas zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā;

64. Valsts institūciju uzliktās soda naudas, līgumsodi un naudas sodi, kā arī soda sankcijas, kas nepārsniedz Civillikumā noteikto likumisko procentu apmēru, piemērojot likuma 8. panta otrās daļas 10. punktu, ir uzskatāmas par samērīgiem izdevumiem attiecībā pret darījuma vērtību. Minēto normu nepiemēro, ja pārkāpuma izdarīšanā ir vainojama konkrēta privātpersona, kurai netiek prasīts atlīdzināt nodarīto kaitējumu (piemēram, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj soda naudu, kas samaksāta par nodokļa maksātāja darbinieka ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, ja darba devējs nevēršas ar prasījuma tiesībām pret darbinieku, kas izdarījis pārkāpumu).

11) dabas resursu ieguves (lietošanas) virslimita summas;

12) negūtos ienākumus no cesijā nodotām tiesībām, izņemot šā panta vienpadsmitajā daļā minētos gadījumus;

13) kredītiestādē iekļātā īpašuma uzturēšanas izdevumus, kā arī nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus, kurus apmaksājusi kredītiestāde;

14) patērētās degvielas izmaksas, kas pārsniedz šā panta piektās daļas 5. punktā noteiktos limitus.

(2¹) Šā panta otrās daļas 2. punktu piemēro:

1) avansa, galvojuma naudas vai rokasnaudas maksājumiem, ja darījums nav uzsākts 12 mēnešu laikā no mēneša, kurā veikts maksājums, iekļaujot tos pārskata gada pēdējā mēneša ar nodokli apliekamajā bāzē. Ja minētais darījums netiek uzsākts 36 mēnešu laikā no mēneša, kurā veikts avansa, galvojuma naudas vai rokasnaudas maksājums, nodokļa maksātājam nav tiesību samazināt nodokļa bāzē iekļautā maksājuma apmēru, precizējot attiecīgā taksācijas perioda deklarāciju;

2) nodokļu revīzijas (audita) laikā konstatētiem ieņēmumiem, kurus nodokļa maksātājs nebija uzrādījis grāmatvedības uzskaitē, kā arī nodokļu revīzijas (audita) laikā konstatētu nepamatotu ieņēmumu samazinājuma summām.

(2²) Piemērojot šo pantu, šā panta otrās daļas 3. punkts nav attiecināms uz:

1) valstij vai pašvaldībai piederošā publiskajā infrastruktūrā veiktu ieguldījumu, ja vienlaikus ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) ir noslēgts līgums par ieguldījumu veikšanu,

b) nodokļa maksātāja veiktie ieguldījumi tiek uzskaitīti valsts iestādes, valsts kapitālsabiedrības vai pašvaldības grāmatvedības uzskaitē, un ar nodokļa maksātāju parakstīts pieņemšanas un nodošanas akts,

c) ieguldījuma saņēmējam nav noteikts pretpienākums, un tas neveic darbības, kuras uzskatāmas par atlīdzību,

d) ieguldījumi tiek veikti publiskajā infrastruktūrā, kura piesaistīta nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietai un ir nepieciešama šīs saimnieciskās darbības nodrošināšanai;

2) valstij vai pašvaldībai piederoša ceļa uzturēšanas ieguldījumu, ja vienlaikus ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) ir noslēgts līgums par ieguldījumu veikšanu,

b) tiek veikta tāda ceļa uzturēšana, kurš piesaistīts nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietai un ir nepieciešams šīs saimnieciskās darbības nodrošināšanai,

c) ieguldījuma saņēmējam nav noteikts pretpienākums, un tas neveic darbības, kuras uzskatāmas par atlīdzību.

(3) Piemērojot šā panta otrās daļas 7. punktu, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē var neiekļaut tikai tos reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas nepārsniedz šā panta otrās daļas 7. punktā noteikto apmēru, ja minētie izdevumi tiek uzskaitīti dalīti no citiem izdevumiem.

(4) Personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi šā likuma izpratnē ir:

1) izdevumi darbiniekiem paredzētu kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumu nodrošināšanai un citi izdevumi darbinieku kolektīva motivēšanai, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā bāzē vai ja likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums;

2) izslēgts;

3) izdevumi saistībā ar sociālās infrastruktūras objektiem, kas šā likuma izpratnē ir tādi objekti, kuri nav tieši saistīti ar maksātāja saimniecisko darbību un nav paredzēti dzīvesvietas nodrošināšanai darbiniekiem:

a) darbinieku izmitināšanas izdevumi, ja darbs notiek arī nakts maiņās,

- b) izdevumi par sportam, ēdināšanai un darbinieku bērnu pieskatīšanai paredzētajām telpām;
- 4) izslēgts;
- 5) darba koplīgumā paredzēto pasākumu izdevumi, kuri nav personificējami.

65. Piemērojot likuma 8. panta ceturto daļu, personāla ilgtspējas pasākumu izdevumos iekļauj izdevumus, kuri veikti darbinieku kolektīvo pasākumu nodrošināšanai (piemēram, uzņēmums organizē Ziemassvētku balli visiem darbiniekiem).

66. Neatkarīgi no likuma 8. panta ceturtajā daļā minētā ar saimniecisko darbību saistīti izdevumi ietver:

66.1. obligātās izmaksas darbiniekiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem;

66.2. saskaņā ar normatīvajiem aktiem izmaksātās nodokļa maksātāja kompensācijas par darbiniekiem vai darījumu partneriem nodarīto kaitējumu nelaimes gadījumos;

66.3. izdevumu summu, kuru darba devējs ir samaksājis, lai nodrošinātu Darba aizsardzības likumā noteikto pienākumu veikšanu, kā arī par izdevumiem, kas saistīti ar profilaktiskiem veselības aizsardzības pasākumiem nozarēs, kurās darba apstākļi to prasa (piemēram, izdevumi vakcinēšanai pret ērcu encefalītu mežā nodarbinātajiem vai vakcinēšanai pret infekcijas slimībām farmaceitisko un veselības aprūpes iestāžu darbiniekiem);

66.4. izdevumus, kas rodas, nodrošinot dzeramā ūdens iegādi darbiniekiem darba vietā, kā arī aprīkojot un uzturot darbiniekiem paredzētās atpūtas telpas darba vietās (piemēram, lai uzvārītu kafiju vai tēju vai ieturētu maltīti darba vietā), ja šo telpu aprīkojums vērtējams kā atbilstošs vispārējai mūsdienu izpratnei par labiem darba apstākļiem;

66.5. darba devēja apmaksātie darba koplīgumā noteiktie darbinieku ēdināšanas izdevumi, kuri netiek aplikti ar iedzīvotāju ienākuma nodokli saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normām.

(5) Neatkarīgi no šajā pantā minētā ar saimniecisko darbību saistīti izdevumi ir:

1) darba devēja darbinieku labā veiktie maksājumi par dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu, izdarītās iemaksas privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un iemaksātās apdrošināšanas prēmiju summas par darbinieku dzīvības apdrošināšanu (ar līdzekļu uzkrāšanu) saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta piekto daļu;

2) izdevumi darbinieka nogādāšanai no dzīvesvietas uz darbu un no darba uz dzīvesvietu, ja darba specifika dēļ darbiniekam nav iespējams nokļūt darbā vai nokļūt pēc darba dzīvesvietā ar sabiedrisko transportu vai sabiedriskā transporta izmantošana, vērtējot pēc ceļā pavadītā laika un

sabiedriskā transporta kursēšanas grafika, nav lietderīga salīdzinājumā ar darba devēja nodrošināto transporta pakalpojumu

3) izdevumi Darba aizsardzības likuma prasību izpildei, kā arī izdevumi, kas saistīti ar profilaktiskiem veselības aizsardzības pasākumiem nozarēs, kurās darba apstākļi to prasa;

4) kredītiestādes veiktie maksājumi par ķīlas uzturēšanas izdevumiem, kas radušies parāda piedziņas procesa laikā, par ķīlas priekšmeta pārņemšanas izdevumiem un nekustamā īpašuma nodokļa maksājumi (tai skaitā nokavējuma nauda), kurus parādnieks nav veicis par attiecīgo pārņemto nekustamo īpašumu, ja tiek saglabātas tiesības šos maksājumus atprasīt no parādnieka vai parāds netiek atprasīts, jo parāda piedziņa tiesas ceļā nav iespējama lietderības apsvērumu dēļ sakarā ar to, ka parāda summa ir mazāka nekā ar tās atgūšanu saistītie izdevumi, bet par tā norakstīšanu tiek nosūtīta informācija debitoram;

5) izdevumi par transportlīdzekļa degvielu (izņemot degvielas izdevumus, kas radušies, izmantojot reprezentatīvo automobili 60 mēnešu periodā no dienas, kad automobilis reģistrēts nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā) neatkarīgi no tā, vai attiecīgais transportlīdzeklis ir izmantots tikai saimnieciskajā darbībā, pamatojoties uz faktiski nobraukto kilometru skaitu katrā mēnesī saskaņā ar transportlīdzeklim noteikto degvielas patēriņa normu uz 100 kilometriem, kas nepārsniedz izgatavotājrūpnīcas norādīto pilsētas cikla degvielas patēriņa normu vairāk kā par 20 procentiem, ja ir izpildīts viens no šādiem kritērijiem:

a) par transportlīdzekli tiek maksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis,

b) transportlīdzeklis ir atbrīvots no aplikšanas ar uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli saskaņā ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 14. panta pirmās daļas 5. un 6. punktu,

c) nodokļa maksātājs saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu ir atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai atbilstīga mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, vai zvejnieka saimniecība;

6) individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) īpašnieka par sevi kā par pašnodarbinātu personu veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

7) darbinieka vai viņa laulātā, vai ar to radniecībā esošas personas līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē nāves gadījumā piešķirtais bērnu pabalsts;

8) izmaksas papildu balvas nodrošināšanai čeku loterijas izlozēm, kuras nodokļa maksātājs veic saskaņā ar Čeku loterijas likuma 9. pantu.

(6) Reprēzentācijas izdevumi šā likuma izpratnē ir nodokļa maksātāja izdevumi:

1) nodokļa maksātāja prestiža veidošanai un uzturēšanai sabiedrībā pieņemto standartu līmenī;

2) darījumu partneru un sadarbības partneru uzņemšanai un maltīšu rīkošanai;

3) par mazvērtīgiem priekšmetiem, kuri satur komersanta zīmolu un tiek izplatīti, lai popularizētu nodokļa maksātāju.

(7) Šā panta otrā un sestā daļa neattiecas uz izdevumiem par:

1) sava zīmola izveidi un izvietojumu;

2) priekšmetiem, kuri satur komersanta zīmolu, kuri tiek pievienoti precei, lai veicinātu pieprasījumu pēc tās un kuru vērtība:

a) nepārsniedz 70 euro,

b) pārsniedz 70 euro, bet nepārsniedz piecus procentus no reklāmas kampaņas ietvaros reklamētās preces vērtības;

3) nodokļa maksātāja paša izsniegtu dāvanu karti, kura tiek piedāvāta nodokļa maksātāja rīkotā publiskā reklāmas kampaņā un izmantojama tikai nodokļa maksātāja tirdzniecības vai pakalpojuma sniegšanas vietās.

67. Publiskas reklāmas kampaņas izdevumi, ja tie atbilst likuma 8. panta septītās daļas 2. un 3. punktā minētajam prasībām, ir uzskatāmi par saistītiem ar saimniecisko darbību, un precei vai pakalpojumam pievienotie priekšmeti vai dāvanu karte nav uzskatāmi par tādiem, kuru saņēmējs jāidentificē. Par izdevumiem, kas saistīti ar saimniecisko darbību, ir uzskatāmi arī ar reklāmas kampaņu saistītie izdevumi:

67.1. par laimestiem vai balvām (nepārsniedzot mazvērtīga priekšmeta vērtību), kuras tiek laimētas, izlozētas vai dāvinātas, saimnieciskās darbības veicējam reklāmas nolūkā organizējot konkursus, kuru rezultāti tiek atspoguļoti plašsaziņas līdzekļos;

67.2. nodrošinot balvas (nepārsniedzot mazvērtīga priekšmeta vērtību) citu juridisko personu organizētajos publiskos konkursos, ja šo konkursu norises vietā ir attiecīgā saimnieciskās darbības veicēja reklāma un konkursi tiek organizēti, lai paplašinātu savas produkcijas vai pakalpojumu noieta tirgu, un dalībnieku loks šajos konkursos netiek citādi ierobežots, kā vienīgi nosakot, ka dalībniekam jāiegādājas attiecīgā prece vai pakalpojums vai jāatbild uz kādu jautājumu;

67.3. par preču vai pakalpojumu loterijā izsniegtajiem laimestiem, ja tie izsniegti nodokļa maksātāja rīkotajā loterijā, kas veikta atbilstoši Preču un pakalpojumu loteriju likumam.

68. Piemērojot likuma 8. panta sestās daļas 3. punktu un septīto daļu, izmantojot reklāmas vai reprezentācijas mērķiem mazvērtīgus priekšmetus (vai arī paša nodokļa maksātāja dāvanu kartes), kuru vērtība nepārsniedz 20 euro, jāvērtē darījuma ekonomiskā būtība, nodalot reklāmas pasākumu no reprezentācijas pasākuma (piemēri par mazvērtīgu priekšmetu izmantošanu

reprezentācijas un reklāmas pasākumiem – šo noteikumu 5. pielikuma 3. punktā). Ja reklāmas kampaņas ietvaros mazvērtīgo priekšmetu pasniedz pakalpojuma pircējam, nepārkāpjot likuma 8. panta septītajā daļā noteiktos ierobežojumus, mazvērtīgo priekšmetu var atzīt par reklāmas izdevumu. Ja reprezentācijas mērķiem izmanto mazvērtīgu priekšmetu, kura vērtība nepārsniedz 20 euro, nav jāidentificē persona, kura to saņem. Ja reprezentācijas priekšmeta vērtība pārsniedz 20 euro, tas netiek uzskatīts par mazvērtīgu priekšmetu un minētos izdevumus neatzīs par saistītiem ar saimniecisko darbību, ja netiek veikta priekšmetu saņēmēju personas identificēšana un iedzīvotāju ienākuma nodokļa samaksa.

5.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

3. Mazvērtīgu priekšmetu izmantošana reprezentācijas un reklāmas pasākumiem (likuma 8. pants).

3.1. Nodokļa maksātājs iegādājas krūzītes (katras krūzītes vērtība 10 euro) ar savu zīmolu.

Publiskas reklāmas kampaņas ietvaros, lai veicinātu preces noietu un uzņēmuma reklamēšanu, krūzītes tiek pievienotas tirdzniecībai novirzītajām kafijas paciņām, noformējot to kā pārdotās preces komplektu (vai kasē izsniedzot pircējam krūzīti, ja pircējs iegādājies konkrētās kafijas paciņu, pie kuras ir attiecīga norāde (ar vai bez nosacījumiem) par iespēju saņemt krūzīti).

Tāpat mazvērtīgs priekšmets ir piesaistīts precei (vai pirkuma apjomam), līdz ar to precei (vai pirkuma apjomam) pievienotā krūzīte ir uzskatāma par nodokļa maksātāja reklāmas pasākumu (likuma 8. panta septītās daļas 2. punkta "a" apakšpunkts) un krūzītes vērtība pēc ekonomiskās būtības ir līdzvērtīga precei (vai pirkuma apjomam) noteiktajai atlaidei, savukārt kafijas pircējam, par kafijas iegādi saņemot arī krūzīti ar komersanta zīmolu, neveidojas ienākums.

Ja nodokļa maksātājs, lai popularizētu sevi potenciālajiem klientiem vai sadarbības partneriem, reklāmas kampaņas laikā neizmantotās krūzītes izsniedz, neveicot konkrētas preces pārdošanu, tad izsniegtās krūzītes ir uzskatāmas par reprezentācijas izdevumiem un kopējais klientiem izsniegto krūzīšu vērtības apmērs mēnesī (skaitot no pārskata gada sākuma) veido ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamu objektu (izņemot likuma 8. panta otrās daļas 7. punktā minēto apmēru).

Krūzītes vērtība (mazvērtīgs priekšmets līdz 20 euro vērtībā), kuru saņem fiziskā persona reprezentācijas kampaņas ietvaros, nav uzskatāma par fiziskās personas ienākumu.

3.2. Nodokļa maksātājs organizē publisku pasākumu bērniem, par pasākuma norisi un iespēju saņemt balvas sniedzot informāciju savā tīmekļvietnē vai tml. Izsludinātajā pasākumā paredzēts, ka uzvarētājam, kurš pirmais atrod veikala skatlogos noslēptās norādes, pasākuma organizētājs izsniedz dāvanu karti 20 euro apmērā, par kuru iespējams saņemt pasākuma organizētāja sniegtu pakalpojumu vai iegādāties tā realizētās preces. Savukārt otram uzvarētājam tiek izsniegta cita komersanta dāvanu karte 20 euro apmērā.

Ja dāvanu kartes vērtība nepārsniedz 20 euro un ar dāvanu karti var norēķināties par paša nodokļa maksātāja realizētajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, dāvanu kartes vērtība ir uzskatāma par reklāmas pasākumā realizētās preces vai sniegtā pakalpojuma atlaidi (likuma 8. panta septītās daļas 3. punkts) un nav iekļaujama ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē, kā arī nav uzskatāma par klienta ienākumu. Ja dāvanu kartes vērtība pārsniedz 20 euro un dāvanu kartes saņēmējs netiek identificēts, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj dāvanu kartes vērtību saskaņā ar likuma 8. panta otrās daļas 1. punktu.

Savukārt tādas dāvanu kartes vērtību, ar kuru var norēķināties pie cita komersanta par tā realizētajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, nodokļa maksātājs iekļauj ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē tad, ja dāvanu kartes saņēmējs netiek identificēts.

3.3. Uzņēmuma mārketinga politika paredz iespēju uzņēmuma klientiem par katru pirkumu nopelnīt bonusa punktus, par kuriem klientam (ar nodokļa maksātāja izsniegtu lojalitātes karti) ir iespējams iegādāties konkrētā uzņēmuma preces. Papildus tam nodokļa maksātājs atsevišķiem klientiem izsniedz naudu par konkrētu iegādāto preču vai pakalpojumu apjomu vai par sev nepieciešamās informācijas saņemšanu no klienta.

Nemot vērā, ka klientam par nopelnītajiem bonusa punktiem, kuri tika piešķirti, vērtējot iegādāto preču kopējo vērtību, ir jāiegādājas citas preces, tad uzņēmumam neveidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekams objekts, jo pirkuma summas samazinājums par piešķirtajiem bonusa punktiem ir uzskatāms par atlaidi. Klientiem piešķirtie bonusa punkti nerada arī fiziskās personas – klienta – ienākumu, jo klients iegādājies noteiktu preču vai pakalpojumu apjomu.

Savukārt, ja nodokļa maksātājs klientam izsniedz naudu (neatkarīgi no summas), kura netiek personificēta, tad ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē jāiekļauj klienta gūtais, bet ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliktais ienākums, t. i., klienta saņemtā nauda.

69. Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj reklāmas un reprezentācijas kampaņas ietvaros izmantotās naudas balvas, ja nodokļa maksātājs šīs naudas saņēmēju nevar identificēt (piemēram, naudaszīmes ir preces iepakojumā) vai likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktajos gadījumos nevar ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli.

(8) Piemērojot šā panta otrās daļas 8. punktu, izdevumi, kas saistīti ar reprezentatīvo automobili, ir:

- 1) reprezentatīvā automobiļa iegādes izdevumi un nomas maksa;
- 2) reprezentatīvā automobiļa ekspluatācijas izdevumi, kas rodas 60 mēnešu periodā no dienas, kad automobilis reģistrēts nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā.

(8¹) Ja automobilis atbilstoši tā patiesajai vērtībai būtu kvalificējams kā reprezentatīvais automobilis, bet nolūkā izvairīties no nodokļa maksāšanas nomas līgumā norādīta automobiļa vērtība, kas neatbilst tā patiesajai vērtībai, tad šā panta otrās daļas 8. punkta piemērošanai nomas izdevumus kvalificē kā saistītus ar reprezentatīvo automobili.

(9) Kvalificējot automobili kā reprezentatīvu automobili šā likuma izpratnē, tiek vērtēta automobiļa iegādes vērtība un uzskaites vērtība grāmatvedībā visā automobiļa izmantošanas laikā, reprezentatīva automobiļa statusu nosakot atbilstoši lielākajai no vērtībām. Nodokļa aprēķināšanas vajadzībām nosakot reprezentatīva automobiļa iegādes vērtības apmēru, ņem vērā arī 12 mēnešu periodā pēc automobiļa iegādes šim automobilim veikto uzlabojumu izmaksas.

(10) Piemērojot šā panta otrās daļas 8. punktu reprezentatīva automobiļa statusa noteikšanai, ja vieglais automobilis tiek nomāts:

- 1) ar izpirkuma tiesībām, — vieglā automobiļa vērtība ir nomas līgumā ar izpirkuma tiesībām norādītā vērtība;
- 2) bez izpirkuma tiesībām, — vieglā automobiļa vērtība, ja tā nav norādīta nomas līgumā, ir automobiļa apdrošināšanas līgumā norādītā vērtība.

(11) Šā panta otrās daļas 12. punktu nepiemēro, ja ir ievēroti pirmie divi šīs daļas nosacījumi un viens no pārējiem šīs daļas nosacījumiem:

- 1) cesionārs ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs vai uzņēmumu ienākuma nodoklim pielīdzināta nodokļa maksātājs;
- 2) cesionārs ir Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tās valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā;
- 3) cesijas darījums nenotiek ar saistītu personu;

4) cesijas darījuma vērtība atbilst tā tirgus cenai (vērtībai), kuras aprēķināšanas metodes nosaka Ministru kabinets.

(12) Šā panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 5. un 6. punktā minētie izdevumi netiek uzskatīti par izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, ja tie rodas kapitālsabiedrībai, kam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss un normatīvais akts, kas nosaka sociālās uzņēmējdarbības regulējumu, paredz īpašus nosacījumus attiecībā uz šiem izdevumiem.

(13) Ziedojumi sabiedriskā labuma organizācijai netiek uzskatīti par izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, ja tie rodas kapitālsabiedrībai, kam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss un normatīvais akts, kas nosaka sociālās uzņēmējdarbības regulējumu, paredz īpašus nosacījumus attiecībā uz šiem ziedojumiem, un ja ziedojuma saņēmējs līdz pārskata gada beigām ziedotājam ir sniedzis informāciju par ziedojuma izlietojumu labdarības pasākumiem, kuru nodrošināšanai kapitālsabiedrībai ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss.

(14) Piemērojot šā panta ceturtās daļas 3. punktu, personāla ilgtspējas pasākumu izdevumos iekļauj pārskata gadā grāmatvedībā izmaksās iekļauto sociālās infrastruktūras aktīvu vērtības samazinājumu, kā arī šo aktīvu atlikušo vērtību, ja aktīvs tiek norakstīts.

70. Atbilstoši likuma 8. pantam pie izdevumiem, kas nav ekonomiski saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita krājumu (preču) zudumus un norakstīto krājumu (preču) vērtību, kas pārsniedz nodokļa maksātāja plānoto zudumu normatīvus pārskata gadam. Plānoto zudumu normatīvus pārskata gadam aprēķina, pamatojoties uz faktisko krājumu zudumu vērtību iepriekšējos trijos pārskata gados. Nodokļa maksātājiem, kuri reģistrējušies pārskata gadā, kā arī tādiem saimnieciskās darbības veicējiem, kuru darbības veids, izmantotās izejvielas vai pārdodamo krājumu (preču) sortiments ir būtiski mainījies, plānoto zudumu normas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā komersanta pārskata gada prognozi un ievērojot saimnieciskās darbības specifiku. Ja krājumu (preces) zudumu norma ir noteikta normatīvajā aktā, nodokļa maksātājs krājumu (preces) zudumu normu nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

71. Nepārvaramas varas dēļ zaudētos nodokļa maksātāja krājumus un pamatlīdzekļus uzskata par izdevumiem, kas saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību.

72. Nodokļa maksātājam iztrūkumu vai izlaupījumu dēļ radušos zaudējumu summas uzskata par izdevumiem, kas saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, ja nodokļa maksātājs ir veicis visus iespējamus pasākumus, lai atgūtu iztrūkumos un izlaupījumos zaudētās vērtības, bet, ja zaudējumi pārsniedz 50 euro, par notikušo nekavējoties ir paziņojis izmeklēšanas iestādei, un tā ir pieņēmusi lēmumu par kriminālprocesa uzsākšanu vai par atteikumu uzsākt kriminālprocesu.

9. pants. Nedrošie debitoru parādi

(1) Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj debitoru parādu summu, kura atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

1) tās apmērā izveidots uzkrājums nedrošiem parādiem, tā ir iekļauta kā izmaksa peļņas vai zaudējumu aprēķinā un parāds nav atgūts 36 mēnešu laikā (60 mēnešu laikā, ja debitoram uzsākta maksātnespējas procedūra) no uzkrājuma izveidošanas dienas vai tam šajā periodā nav piemērojams šā panta trešajā daļā minētais atbrīvojums;

2) tā ir iekļauta zaudējumos (izdevumos), ja pirms tam attiecīgajam debitora parādam nav izveidots uzkrājums un parādu summai nav piemērojams šā panta trešajā daļā minētais atbrīvojums;

3) par to izveidots uzkrājums nedrošiem parādiem, tā ir iekļauta kā izmaksa peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši šā panta septītās daļas 3. punktam un parāds nav atgūts 60 mēnešu laikā, skaitot no parāda rašanās brīža, kad preču un pakalpojumu saņēmējam bija jānorēķinās ar preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju, bet samaksa netika veikta, un parādu summai nav piemērojams šā panta trešajā daļā minētais atbrīvojums.

73. Likuma 9. panta pirmā daļa attiecināma arī uz parādu daļu, kura pārņemta ar cesijas līgumu vai faktoringā bez regresa prasībām.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais neattiecas uz:

1) kredītiestāžu un krājaizdevu sabiedrību izveidotajiem debitoru uzkrājumiem vai to norakstījumiem tieši zaudējumos;

2) attīstības finanšu institūcijas izveidotajiem debitoru parādiem paredzētajiem uzkrājumiem, tai skaitā uz uzkrājumiem izsniegtajām garantijām (arī eksporta kredītu garantijām), ieguldījumiem riska kapitāla fondos un uzkrājumiem izsniegtajiem kredītiem, īstenojot atbalsta un attīstības programmas.

(3) Šā panta pirmajā daļā noteiktais neattiecas uz parādu summām, ja nodokļa maksātājs veicis visas atbilstošās parādu piedziņas un atgūšanas darbības un ir ievērots šīs daļas 1. punkta nosacījums un vēl viens no citiem šīs daļas nosacījumiem:

1) debitors ir Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tās valsts rezidents, ar kuru Latvija noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā;

2) debitors ir valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrība, kas likvidēta atbilstoši attiecīgas institūcijas lēmumam;

- 3) ir tiesas spriedums par parāda piedziņu no debitora un tiesu izpildītāja akts par piedziņas neiespējamību un komercsabiedrība — debitore — ir izslēgta no uzņēmumu reģistra vai atbilstoša reģistra citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai valstī, ar kuru Latvija noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā;
- 4) ir tiesas spriedums par parāda piedziņu no debitora — fiziskās personas — un tiesu izpildītāja akts par piedziņas neiespējamību;
- 5) debitora parāda summa ir mazāka nekā ar tās atgūšanu saistītie izdevumi, bet nav lielāka kā 20 euro;
- 6) debitora parāda piedziņa tiesas ceļā nav iespējama lietderības apsvērumu dēļ sakarā ar to, ka debitora parāda summa ir mazāka nekā ar tās atgūšanu saistītie izdevumi, ja iepriekš ir veikti pasākumi parāda atgūšanai, ievērojot nosacījumu, ka attiecīgā debitora parāda summa nepārsniedz 0,2 procentus no nodokļa maksātāja pārskata gada neto apgrozījuma, bet nav lielāka kā 500 euro;
- 7) parāda summa nav atgūta no debitora — fiziskās personas, kura nav ar uzņēmumu saistīta persona, dzēšot tam izsniegto aizdevumu un ievērojot nosacījumu, ka attiecīgā dzēstā summa saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. pantu netiek aplikta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli;
- 8) parāda summa ir atzīta saskaņā ar kreditoru prasījumu reģistru, kad tiesa ir apstiprinājusi:
- a) debitora — juridiskās personas, personālsabiedrības vai individuālā komersanta — maksātnespējas procedūras pabeigšanu,
- b) debitora — fiziskās personas — bankrota procedūras pabeigšanu;
- 9) parāda summa saskaņā ar tiesas nolēmumu atbilst parādnieka tiesiskās aizsardzības procesā vai ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības procesā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā noteiktajam proporcionālam pamatparāda, līgumsoda vai procentu dzēšanas vai samazinājuma apmēram;
- 10) parāda summa nav atgūta no debitora, kura darbība ir apturēta, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, un tas ir izslēgts no komercreģistra;
- 11) debitors — fiziskā persona — ir miris.
- 12) debitors ir atbrīvots no parāda samaksas Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likumā noteiktajā kārtībā.
- (4) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama attiecībā uz neatgūto zaudētā parāda pievienotās vērtības nodokļa summu, par kuru nav samazināta valsts budžetā maksājamā pievienotās vērtības

nodokļa summa saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu.

(5) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi (vai pārskata gada pēdējā taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi) par:

1) tādu atgūtā parāda summu, kura ir bijusi iekļauta zaudējumos (izdevumos) vai par kuru izveidots speciālais uzkrājums nedrošiem parādiem, ja šī summa ir iekļauta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē kādā no iepriekšējo pārskata gadu taksācijas periodiem;

2) tādu parāda summu vai par tādu samazinātu speciālo uzkrājumu summu, kurai piemērojams šā panta trešajā daļā noteiktais atbrīvojums, ja šī summa ir iekļauta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē kādā no iepriekšējo pārskata gadu taksācijas periodiem.

(6) Šā panta normas nav piemērojamas aizdevumiem, kuri saskaņā ar šā likuma 11. pantu ir iekļauti ar nodokli apliekamajā bāzē.

(7) Šā panta pirmās daļas 1. punktu nepiemēro debitoru parādu summai, kurai izveidots uzkrājums nedrošiem parādiem atbilstoši starptautiskajam finanšu pārskatu standartam Nr. 9 "Finanšu instrumenti", kas pieņemts ar Komisijas 2008. gada 3. novembra regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002 (turpmāk - starptautiskais finanšu pārskatu standarts Nr. 9 "Finanšu instrumenti"), ja vienlaikus ir ievērotas šādas prasības:

1) zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība ir sniegusi revidenta ziņojumu par:

a) finanšu pārskatu kā vienota kopuma atbilstību starptautisko finanšu pārskatu standartos noteiktajam, vai

b) finanšu pārskatu atbilstību Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā noteiktajam, un nodokļu maksātāja finanšu pārskatos tiek iekļauta norāde, ka, atkāpjoties no Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā noteiktā, debitoru parādi atzīti, novērtēti un norādīti atbilstoši starptautiskajā finanšu pārskatu standartā Nr. 9 "Finanšu instrumenti" noteiktajam;

2) nodokļa maksātājs nodrošina katra uzkrājumos (kredītzaudējumos) iekļautā debitora parāda izsekojamību;

3) nodokļa maksātājam ir izveidota debitoru parādu (finanšu aktīvu) atzīšanas, atgūšanas un aktīva atzīšanas pārtraukšanas (norakstīšanas) grāmatvedības uzskaites kārtība.

(8) Šā panta septīto daļu ir tiesīga piemērot arī Latvijā reģistrēta pastāvīgā pārstāvniecība, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

1) pastāvīgās pārstāvniecības galvenais uzņēmums veic grāmatvedības uzskaiti atbilstoši starptautiskajam finanšu pārskatu standartam Nr. 9 "Finanšu instrumenti", un to apliecina pastāvīgās pārstāvniecības rīcībā esošais galvenā uzņēmuma zvērināta revidenta apstiprināts gada pārskats;

2) pastāvīgās pārstāvniecības grāmatvedības uzskaitē uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai nodrošina šā panta septītās daļas 2. un 3. punktā minēto prasību izpildi.

10. pants. Nodokļa bāzē iekļaujamie palielinātie procentu maksājumi

(1) Ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj procentu maksājumus proporcionāli tam, kādā apmērā pārskata gada parādu saistību (par kurām aprēķināti procentu maksājumi) vidējais apjoms pārsniedz summu, kura vienāda ar četrkārtotu nodokļa maksātāja uzņēmuma gada pārskatā atspoguļoto pašu kapitāla apjomu (pārskata gada sākumā), kas samazināts par ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi un citām rezervēm, kuras nav radušās peļņas sadales rezultātā.

74. Par parādu saistībām likuma 10. panta pirmās daļas izpratnē uzskatāmas tikai tās parādu saistības, par kurām attiecīgajā taksācijas periodā ir aprēķināti procentu maksājumi.

75. Par parādu saistību vidējo apjomu likuma 10. panta pirmās daļas izpratnē ir uzskatāma parādu saistību gada vidējā svērtā vērtība, kura tiek aprēķināta, saskaitot parādu saistību vērtību katra mēneša pēdējā datumā (izņemot pārskata gada pēdējo mēnesi), pieskaitot pusi no parādu saistību vērtības pārskata gada sākumā un pusi no parādu saistību vērtības pārskata gada beigās un iegūto summu dalot ar mēnešu skaitu pārskata gadā. Ja parādu saistību ar konkrēto kreditoru nav visu pārskata gadu, tad parādu saistību vidējo apjomu aprēķina, saskaitot parādu saistību vērtību katra mēneša pēdējā datumā (izņemot pārskata gada pēdējo mēnesi vai mēnesi, kad saistības beidzas (ja tās beidzas pārskata gada vidū)), pieskaitot pusi no parādu saistību vērtības pārskata gada sākumā vai mēnesī, kad saistības rodas (ja tās rodas pārskata gadā), un pusi no parādu saistību vērtības pārskata gada pēdējā mēneša datumā vai tā mēneša pēdējā datumā, kad saistības beidzas (ja tās beidzas pārskata gadā), un iegūto summu dalot ar mēnešu skaitu pārskata gadā, kuros ir konkrētās saistības (vidējās parādu saistības aprēķināšanas piemērs – šo noteikumu 5. pielikuma 4. punktā).

5.pielikums

Ministru kabineta

2017.gada 14.novembra

noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

4. Vidējās parādu saistības aprēķināšana (likuma 10. pants)

SIA "LATCO" pārskata gads sakrīt ar kalendāra gadu. Pārskata gada sākumā (1. janvārī) SIA "LATCO" bija saistības 2200 euro apmērā. Pārskata gada 7. februārī parādu saistības tika segtas par visu summu. Pārskata gada 22. augustā SIA "LATCO" radās jaunas parādu saistības 5000 euro apmērā. Parādu saistību gada vidējā svērtā vērtība attiecīgajā gadā tiek aprēķināta šādā kārtībā:

1. janvāris	$\frac{1}{2} \times 2200 =$	1100 euro
31. janvāris		2200 euro
28. februāris	$\frac{1}{2} \times 2200 =$	1100 euro
31. marts		0 euro
30. aprīlis		0 euro
31. maijs		0 euro
30. jūnijs		0 euro
31. jūlijs		0 euro
1. augusts	$\frac{1}{2} \times 5000 =$	2500 euro
31. augusts		5000 euro
30. septembris		5000 euro
31. oktobris		5000 euro
30. novembris		5000 euro
31. decembris	$\frac{1}{2} \times 5000 =$	2500 euro

Pirmās parādu saistības vidējā svērtā vērtība: $4400 : 2 = 2200$ euro.

Otrās parādu saistības vidējā svērtā vērtība: $25\,000 : 5 = 5000$ euro.

76. Likuma 10. panta pirmā un trešā daļa ir piemērojama visu veidu procentu maksājumiem par jebkāda veida parādu saistībām, arī procentu maksājumiem, kurus maksā par finanšu nomu (līzingu) un faktoringa ar regresa tiesībām darījumiem, un citiem izdevumiem, kas ir ekonomiski līdzvērtīgi procentiem un izmaksām, kas radušās saistībā ar līdzekļu iegūšanu, tostarp arī maksājumiem atbilstoši aizdevumiem saistībā ar līdzdalību peļņā, aprēķinātajiem procentiem par tādiem instrumentiem kā konvertējamās obligācijas, kapitalizētiem procentiem, kas iekļauti attiecīgā aktīva bilances vērtībā, summām, kuras aprēķina, izmantojot finansējuma atdevi saskaņā ar tirgus cenas noteikšanas noteikumiem, finansēšanas mehānismu garantijas maksām, administrēšanas maksām un līdzīgām izmaksām saistībā ar naudas līdzekļu aizņēmumiem.

77. Likuma 10. panta pirmā daļa ir piemērojama arī tādām nodokļa maksātājam, kura gada pārskatā atspoguļotais pašu kapitāla apjoms ir negatīvs. Veicot likuma 10. panta pirmajā daļā noteiktos aprēķinus, nodokļa maksātājam, kura gada pārskatā atspoguļotais pašu kapitāls ir negatīvs, aprēķinos par pašu kapitālu nosacīti pieņem skaitli "0".

(2) Šā panta pirmo daļu nepiemēro procentu maksājumiem par aizņēmumiem, kas saņemti no tādas finanšu iestādes, kura atbilst abiem šajā daļā minētajiem kritērijiem:

1) tā ir Latvijas, citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja attiecīgā konvencija ir stājusies spēkā;

2) tā sniedz kreditēšanas vai finanšu līzingu pakalpojumus, un tās uzraudzību veic attiecīgās valsts kredītiestāžu vai finanšu uzraudzības institūcija.

78. Likuma 10. panta otrās daļas 2. punktā noteikto finanšu uzraudzību un speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu finanšu iestādēm Latvijas Republikā veic saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likumu.

(3) Ja starpība starp procentu maksājumiem un procentu ieņēmumiem izmaksas pārskata gadā pārsniedz trīs miljonus euro, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj procentu maksājumu summu, kas pārsniedz 30 procentus no pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītās peļņas pirms aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa, kura palielināta par procentu maksājumiem un aprēķināto nolietojumu.

76. Likuma 10. panta pirmā un trešā daļa ir piemērojama visu veidu procentu maksājumiem par jebkāda veida parādu saistībām, arī procentu maksājumiem, kurus maksā par finanšu nomu (līzingu) un faktoringa ar regresa tiesībām darījumiem, un citiem izdevumiem, kas ir ekonomiski līdzvērtīgi procentiem un izmaksām, kas radušās saistībā ar līdzekļu iegūšanu, tostarp arī maksājumiem atbilstoši aizdevumiem saistībā ar līdzdalību peļņā, aprēķinātajiem procentiem par tādiem instrumentiem kā konvertējamās obligācijas, kapitalizētiem procentiem, kas iekļauti attiecīgā aktīva bilances vērtībā, summām, kuras aprēķina, izmantojot finansējuma atdevi saskaņā ar tirgus cenas noteikšanas noteikumiem, finansēšanas mehānismu garantijas maksām, administrēšanas maksām un līdzīgām izmaksām saistībā ar naudas līdzekļu aizņēmumiem.

(4) Ja nodokļa bāze vienlaikus jāpalielina par procentu maksājumiem atbilstoši šā panta pirmajai un trešajai daļai, to palielina par lielāko no summām, kas noteikta saskaņā ar šā panta pirmo vai trešo daļu.

(5) Šā panta pirmo, trešo un ceturto daļu nepiemēro procentu maksājumiem par:

1) aizņēmumiem, kas saņemti no kredītiestādes, kura ir Latvijas, citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tādas valsts rezidents, ar kuru

Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja attiecīgā konvencija ir stājusies spēkā;

2) aizņēmumiem, kas saņemti no Latvijas Republikas Valsts kases;

3) aizņēmumiem, kas saņemti no attīstības finanšu institūcijas;

4) aizņēmumiem, kas saņemti no Ziemeļu Investīciju bankas, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, Eiropas Investīciju bankas, Eiropas Padomes un attīstības bankas un Pasaules Bankas grupas;

5) Latvijas un citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu publiskās apgrozības parāda vērtspapīriem;

6) aizņēmumiem, kuri tieši vai netieši saņemti no valsts finansēšanas, ārējās tirdzniecības kreditēšanas vai garantēšanas organizācijas, kas ir tādas valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja attiecīgā konvencija ir stājusies spēkā, vai kas ir īpaši norādīta konkrētajā konvencijā par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu.

7) aizņēmumiem, kas saņemti nacionālās nozīmes ilgtermiņa publiskās infrastruktūras projekta finansēšanai Latvijā.

(6) Šā panta piektās daļas 1. punktā noteikto ir tiesības piemērot arī attiecībā uz procentu maksājumiem, kas veikti kredītiestādei piederošai segto obligāciju sabiedrībai, kura izveidota un darbojas saskaņā ar Segto obligāciju likumu.

(6¹) Šā panta pirmo un trešo daļu nepiemēro aplēstajiem procentiem par operatīvo nomu, kas grāmatvedībā iegrāmatoti atbilstoši starptautisko finanšu pārskatu standartu prasībām, ja saskaņā ar Latvijas grāmatvedību reglamentējošiem aktiem attiecīgais nomas darījums atbilst operatīvajai nomai.

(7) Šā panta pirmo, trešo un ceturto daļu nepiemēro Latvijas kredītiestādei vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts kredītiestādes Latvijā reģistrētai pastāvīgajai pārstāvniecībai.

(8) Šā panta septītā daļa ir piemērojama arī kredītiestādei piederošai segto obligāciju sabiedrībai, kas izveidota un darbojas saskaņā ar Segto obligāciju likumu.

79. Piemērojot likuma 10. pantu, procentu izmaksu aprēķinā neiekļauj tos kredītiestāžu veiktos procentu maksājumus, kurus kredītiestāde maksā par kredītiestāžu veiktajiem klientu noguldījumiem.

80. Nosakot pārskata gada parādu saistību vidējo apjomu, ņem vērā gan euro, gan ārvalstu valūtās saņemtos aizņēmumus.

11. pants. Aizdevumi saistītajām personām

(1) Saistītajai personai izsniegts aizdevums ir uzskatāms par nosacītu peļņas sadali un apliekams ar nodokli atbilstoši šā likuma normām.

(2) Kredītiestāde Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kārtībā ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē neietver aizdevumus, kurus tā izsniedz, pamatojoties uz vispārējiem kreditēšanas nosacījumiem, vai kuri izriet no kredītiestāžu darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

81. Piemērojot likuma 11. panta otro daļu, kredītiestādes ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē neiekļauj izsniegtos aizdevumus saistītām personām, ja aizdevumi izsniegti uz vispārējiem kreditēšanas nosacījumiem, kas neparedz labvēlīgākus nosacījumus vai atšķirīgu procentu likmi, kāda tā būtu noteikta ar nodokļa maksātāju nesaistītai personai.

(3) Šā panta pirmo daļu nepiemēro aizdevumam, kuru izsniedzis:

1) dalībnieks nodokļa maksātājam;

2) nodokļa maksātājs tā pastāvīgajai pārstāvniecībai ārvalstī;

3) lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības kooperatīvā sabiedrība tās biedriem, ja aizdevums izsniegts sabiedrības biedra saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

(4) Šā panta pirmo daļu nepiemēro:

1) izsniegtajiem aizdevumiem tādā apmērā, kādā nodokļa maksātājs ir saņēmis aizdevumu no personas, kas nav ar nodokļa maksātāju saistīta persona;

82. Piemērojot likuma 11. panta ceturtās daļas 1. un 3. punktu, nodokļa maksātājs ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārskata gadā izsniegta aizdevuma summu tādā apmērā, kādā šī summa pārsniedz kopsummu par aizņēmumu no personas, kas nav ar nodokļa maksātāju saistīta persona, un reģistrēto pamatkapitālu, no kuras atņemta iepriekšējos pārskata gados izsniegta un uz pārskata gada beigām neatgrieztu aizdevumu kopsumma.

2) pārskata gadā izsniegtajiem aizdevumiem, ja pārskata gada sākumā bilanci neveidojas iepriekšējo pārskata gadu nesadalītā peļņa;

3) pārskata gadā izsniegtajiem aizdevumiem tādā apmērā, kādā tie nepārsniedz pārskata gada sākumā reģistrēto pamatkapitālu, no kura atņemta iepriekšējos pārskata gados izsniegtā un neatgūtā kopējā aizdevumu summa, neietverot šīs daļas 1., 4. un 5. punktā minētos aizdevumus;

82. Piemērojot likuma 11. panta ceturtās daļas 1. un 3. punktu, nodokļa maksātājs ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārskata gadā izsniegta aizdevuma summu tādā

apmērā, kādā šī summa pārsniedz kopsummu par aizņēmumu no personas, kas nav ar nodokļa maksātāju saistīta persona, un reģistrēto pamatkapitālu, no kuras atņemta iepriekšējos pārskata gados izsniegta un uz pārskata gada beigām neatgriezta aizdevumu kopsumma.

83. Piemērojot likuma 11. panta ceturtais daļas 3. punktu, reģistrētajā pamatkapitālā netiek ieskaitīta tā kapitāla daļa, kura palielināta no nodokļa maksātāja nesadalītās peļņas.

4) aizdevumiem, kuri izsniegti uz laiku, kas nepārsniedz 12 mēnešus;

5) aizdevumiem, kurus izsniegusi kapitālsabiedrība, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir ieguvusi sociālā uzņēmuma statusu, tās statūtos noteiktajām mērķa grupām, kuru atbalstīšanai piešķirts sociālā uzņēmuma statuss.

(5) Taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi samazina par atmaksāto aizdevuma summu, ja kādā no pirmstaksācijas periodiem aizdevumu summa bija iekļauta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē vai saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.1 pantu aizdevums bija aplikts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

12. pants. Nodokļa atvieglojums ziedotājiem

(1) Nodokļa maksātājs, kas ziedojis sabiedriskā labuma organizācijai (kurai šāds statuss piešķirts saskaņā ar Sabiedriskā labuma organizāciju likumu), budžeta iestādei, valsts muzejam atvasinātai publiskai personai vai valsts kapitālsabiedrībai, kura veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas, ir tiesīgs pārskata gadā izvēlēties vienu no šādiem atvieglojumiem:

1) neiekļaut taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā piecu procentu apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas pēc aprēķinātajiem nodokļiem;

2) neiekļaut taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā divus procentus no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;

3) samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par 85 procentiem no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 30 procentus no aprēķinātās uzņēmumu ienākuma nodokļa summas par aprēķinātajām dividendēm.

84. Likuma 12. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktais no dividendēm aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa samazinājums ir attiecināms arī uz aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par dividendēm pielīdzinātajām izmaksām.

85. Likuma 12. panta pirmajā daļā noteiktos atvieglojumus nodokļa maksātājs nav tiesīgs piemērot, ja likuma 12. panta pirmajā daļā minētais maksājuma saņēmējs saņemtos līdzekļus nodod tālāk citai personai (tas ir, darbojas tikai kā starpnieks), izņemot gadījumu, ja:

85.1. ziedojuma saņēmējs ziedojumu vai daļu no tā nodod tālāk citai sabiedriskā labuma organizācijai, kuras sabiedriskā labuma darbības joma un mērķi atbilst ziedojuma saņēmēja sabiedriskā labuma darbības jomai un mērķiem, līgumā norādot konkrētā ziedojuma vai tā daļas izlietojuma mērķi, kas atbilst gan ziedojuma saņēmēja, gan sabiedriskā labuma organizācijas darbības jomai, kā arī mērķim, un mantas vai finanšu līdzekļu izlietojuma mērķi, kas saistīts ar tām sabiedriskā labuma organizācijas darbībām, kuras minētas lēmumā par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu attiecīgajai organizācijai;

85.2. līdzekļi tiek nodoti fiziskajai personai tās ārstēšanai vai rehabilitācijai, ja ziedojuma saņēmējs līdz pārskata gada beigām ziedotājam ir sniedzis apliecinājumu par minēto līdzekļu izlietojumu šim mērķim.

86. Nodokļa maksātājs, kura iepriekšējais pārskata gads neaptver 12 mēnešu periodu, piemērojot likuma 12. panta pirmās daļas 1. punktu, nosakot iepriekšējā pārskata gada peļņu atvieglojuma piemērošanai, iepriekšējā pārskata gada peļņu dala ar mēnešu skaitu, skaitot no reģistrācijas mēneša līdz iepriekšējā pārskata gada pēdējam mēnesim, un reizina ar 12.

87. Nodokļa maksātājs, kurš reģistrējies pārskata gadā, piemērojot likuma 12. panta pirmās daļas 2. punktu, ņem vērā pārskata gadā darba ņēmējiem aprēķināto bruto darba samaksu, nosakot aprēķināto darba samaksu par periodu līdz taksācijas periodam, kurā veikts ziedojums, un veic pārrēķinu, iesniedzot pārskata gada pēdējā mēneša deklarāciju.

88. Budžeta iestādes līdz pēctaksācijas gada 1. martam iesniedz Valsts kasē pārskatu par saņemto ziedojumu apmēru, ziedotājiem un ziedojumu izlietojumu un publicē savā tīmekļvietnē.

89. Kapitālsabiedrība, kura veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas (turpmāk – valsts kultūrkapitālsabiedrība) un ir saņēmusi ziedojumus:

89.1. saņemtos un izlietotos ziedojumus iegrāmato dalīti no citiem ieņēmumiem un izdevumiem;

89.2. līdz nākamā pārskata gada 31. martam iesniedz dienestā pārskatu (brīvā formā) par saņemtajiem un izlietotajiem ziedojumiem. Pārskatā ietver šādu informāciju:

89.2.1. ziedotāja nosaukums un reģistrācijas numurs;

89.2.2. saņemtās ziedojuma summas apmērs;

89.2.3. saņemtās ziedojuma summas apmērs, kurš nav izlietots sabiedrības (it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu) kultūras vajadzību apmierināšanai vai koncerta, izrādes vai operas uzveduma veidošanai, izņemot valsts kultūrkapitālsabiedrības izdevumus tās rīkotā

koncerta, izrādes vai operas uzveduma informatīvo materiālu nodrošināšanai (bukleti, afišas un plašsaziņas līdzekļos izvietotie informatīvie materiāli), kuros nav ietverta ziedotāja reklāma.

90. Šo noteikumu 89.2.3. apakšpunkts nav attiecināms uz darba algu (ieskaitot darba devēja veiktās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas) vai autoratlīdzības izmaksām tām fiziskajām personām, kuras nodrošina valsts kultūrkapitālsabiedrības rīkotā koncerta, izrādes vai operas uzveduma veidošanu.

91. Valsts kultūrkapitālsabiedrība līdz nākamā gada 31. martam iemaksā valsts budžetā tās ziedojumu veidā saņemtās summas, kuras nav izlietotas sabiedrības (it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu) kultūras vajadzību apmierināšanai vai koncerta, izrādes vai operas uzveduma veidošanai.

(2) Šā panta pirmās daļas 1., 2. vai 3. punktā minētais ierobežojums tiek attiecināts uz pārskata gadā veikto ziedojumu kopsummu.

(3) Šā panta pirmo daļu var piemērot arī ziedojumiem tādai nevalstiskai organizācijai, kura reģistrēta citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā un šī nevalstiskā organizācija darbojas Latvijas sabiedriskā labuma organizācijas nosacījumiem pielīdzināmā statusā saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts normatīvajiem aktiem.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētās valsts kapitālsabiedrības, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas, Latvijas Republikā reģistrētās biedrības, nodibinājumi un reliģiskās organizācijas vai to iestādes, kurām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss saskaņā ar Sabiedriskā labuma organizāciju likumu, līdz nākamā pārskata gada 31. martam sniedz publisku pārskatu par ziedotājiem, to ziedotajām summām un saņemto ziedojumu izlietojumu pārskata gadā.

(5) Manta vai finanšu līdzekļi, kurus nodokļa maksātājs, pamatojoties uz līgumu, bez atlīdzības nodod šā panta pirmajā daļā minētajai organizācijai tās statūtos, satversmē vai nolikumā norādīto mērķu sasniegšanai, ir uzskatāmi par ziedojumu šā panta izpratnē, ja saņēmējam nav noteikts pretpienākums veikt darbības, kuras uzskatāmas par atlīdzību.

(6) Nodokļa atvieglojumu atbilstoši šā panta pirmajai daļai nepiemēro, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) ziedojuma mērķī, kas noteikts ziedojuma saņēmējam, ir ietverta tieša vai netieša norāde uz konkrētu ziedoto līdzekļu saņēmēju, kas ir ar ziedotāju saistīta persona, ziedotāja darbinieks vai šā darbinieka ģimenes loceklis;

2) ziedojuma saņēmējs veic atlīdzības rakstura darbības, kas vērstas uz labuma gūšanu ziedotājam, ar ziedotāju saistītai personai vai ziedotāja radniekam līdz trešajai pakāpei, vai laulātajam, vai nodrošina ziedotāja intereses, kas nav saistītas ar filantropiju;

92. Piemērojot likuma 12. panta sestās daļas 2. punktu, par ziedojumu ar atlīdzības rakstura darbību liecina arī šādi izdevumi:

92.1. ziedojums sabiedrībai ar slēptu vai atklātu mērķi sniegt labumu personai, kura ir ziedotāja darbinieks, valdes loceklis vai ģimenes loceklis, tādējādi gūstot labvēlīgākus nosacījumus sabiedrībā vai citu labumu, vērtējot pret šīs sabiedrības pārējiem biedriem;

92.2. ziedotājam vai ar to saistītai personai ir iespēja apmeklēt ziedojuma saņēmēja organizētus maksas pasākumus bez maksas (tai skaitā izsniedzot ielūgumus, bezmaksas ieejas biļetes vai īpaši nosakot atlaidi ieejas biļetēm ziedotājiem).

3) ziedotājam nodokļu parāda kopsumma tā taksācijas perioda pirmajā dienā, kurā veikts ziedojums, pārsniedz 150 euro, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņi ir pagarināti saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām";

93. Piemērojot likuma 12. panta sestās daļas 3. punktu, par nodokļa parādu netiek uzskatīta papildus maksājamā nodokļa summa, kas radusies attiecīgā taksācijas perioda deklarācijas korekcijas rezultātā, kura iesniegta pārskata gadā vai iepriekšējā pārskata gadā, ja nodokļa maksātājs laikus ir samaksājis papildus aprēķināto nodokli un nokavējuma naudu.

4) ziedojuma saņēmējs ir izvietojis publiskas norādes ar ziedotāja zīmolu, vai ziedojuma saņēmēja nosaukumā ir nepārprotama norāde uz ziedotāja zīmolu vai tā elementiem, vai nosaukumu. Ziedotāja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) iekļaušana ziedotāju sarakstā, ja katra atsevišķa ziedotāja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) izvietojums nepārsniedz vienu divdesmito daļu no teksta laukuma, neliedz ziedotājam piemērot nodokļa atvieglojumu;

94. Piemērojot likuma 12. panta sestās daļas 4. punktu, nodokļa maksātājam ir tiesības piemērot likuma 12. panta pirmajā daļā noteikto atvieglojumu, ja:

94.1. ziedojumu saņēmējs reklamē ziedotāju un par šādu pakalpojumu ir noslēgts savstarpējs līgums, un atlīdzība par šo pakalpojumu nav noteikta tikai šķietami;

94.2. ziedojuma saņēmēja sagatavotajā publiskajā informācijā par ziedotājiem katra norāde uz ziedotāju (tā zīmolu) nepārsniedz 1/20 no teksta laukuma, tas ir, aizņem maksimāli mazāko daļu no visas attiecīgajā laukumā esošās informācijas un pēc ekonomiskās būtības nav vērsta uz ziedotāja reklamēšanu, bet ir neliela daļa no kopējās informācijas.

95. Piemērojot šo noteikumu 94.1. apakšpunktu, likuma 12. panta pirmajā daļā noteikto atvieglojumu nav tiesību piemērot visai ziedotājai summai, ja papildus līgumā par reklāmas pakalpojumiem atrunātajiem reklāmas pakalpojumiem ziedojuma saņēmējs sniedz arī citus

reklāmas pakalpojumus (neatkarīgi no sniegtā reklāmas apjoma pret kopējo saņemto ziedoto summu), kas vērsti uz ziedotāja reklamēšanu (citu tādu reklāmas pakalpojumu piemērs, kas vērsti uz ziedotāja reklamēšanu, – šo noteikumu 5. pielikuma 5. punktā).

5.pielikums

Ministru kabineta

2017.gada 14.novembra

noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

5. Citi reklāmas pakalpojumi, kas vērsti uz ziedotāja reklamēšanu

5.1. SIA "A" ziedo 20 000 euro biedrībai "Čība", kura saņēmusi sabiedriskā labuma organizācijas statusu.

Sabiedriskā labuma organizācija biedrība "Čība" izvieto publisku norādi tīmekļvietnē, kurā papildus informācijai par sabiedriskā labuma organizāciju nelielā laukumā (7 x 12 cm) izvietota informācija par atbalsta sniedzējiem, piemēram: "Atbalsta sniedzēji:

SIA "A";

SIA "Lauksaimnieks";

a/s "LABA".

Nodokļa maksātājam ir tiesības piemērot likumā noteikto atvieglojumu, jo ziedojuma saņēmējs ziedotāju nosaukumu ir iekļāvis sarakstā un ziedotājs tiek norādīts kā viens no atbalsta sniedzējiem, neuzsverot tā darbību.

5.2. SIA "LAUVA" ziedo 20 000 euro biedrībai "LAUVAS fonds", kura saņēmusi sabiedriskā labuma organizācijas statusu. Biedrības dibinātājs ir SIA "LAUVA", un biedrības nosaukumā "LAUVAS fonds" ir nepārprotama vizuālā līdzība ar tā dibinātāja zīmolu.

Nodokļa maksātājam, kurš veic ziedojumu tā dibinātajai sabiedriskā labuma organizācijai, nav tiesību piemērot uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu, jo šīs organizācijas nosaukuma izmantošana pēc ekonomiskās būtības ir ziedotāja reklamēšana.

96. Neatkarīgi no šo noteikumu 94. punktā minētā par ziedojumu nav uzskatāma summa, kuru nodokļa maksātājs maksā likuma 12. panta pirmajā daļā minētajai personai, ja maksājuma saņēmēja nosaukumā ir nepārprotama norāde uz maksājuma veicēja zīmolu vai tā elementiem, vai nosaukumu.

5) nodokļa maksātājs, kas ziedo Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētai nevalstiskai organizācijai, kopā ar gada pārskatu nav iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam dokumentus, kas apliecina, ka:

a) ziedojuma saņēmējs ir kādas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents,

b) ziedojuma saņēmējam ir sabiedriskā labuma organizācijai pielīdzināms statuss rezidences valstī,

c) ziedojuma saņēmējs darbojas sabiedriskā labuma jomā, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai vai kādai tās daļai, it sevišķi ja tā vērsta uz labdarību, cilvēktiesību un indivīda tiesību aizsardzību, pilsoniskās sabiedrības attīstību, izglītības, zinātnes, kultūras un veselības veicināšanu un slimību profilaksi, sporta atbalstīšanu, vides aizsardzību, palīdzības sniegšanu katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās, sabiedrības, it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu, sociālās labklājības celšanu,

d) vismaz 75 procenti no maksātāja ziedotās summas izlietoti sabiedriskā labuma mērķiem.

(7) Šā panta sestās daļas 4. punkta izpratnē zīmola elementi ir zīmola unikālās zīmes, kas ļauj identificēt zīmolu lielākajai patērētāju daļai.

(8) Šā panta pirmās daļas 3. punktā noteikto atlaidi ir tiesības piemērot pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa samazinājuma, kas veikts saskaņā ar šā likuma 15. pantu.

13. pants. Akciju atsavināšanas ienākuma neiekļaušana nodokļa bāzē

(1) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividendžu apmēru tādā apjomā, kādā nodokļu maksātājs taksācijas periodā ir guvis ienākumu no tādu tiešās līdzdalības akciju atsavināšanas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši.

97. Likuma 13. panta pirmā daļa ir piemērojama tikai tādu akciju atsavināšanai, kas saskaņā ar Komerclikumu vai tam pielīdzinātu normatīvo aktu ārvalstīs dod tiesības saņemt dividendes. Likuma 13. panta pirmā daļa nav attiecināma uz tādām parādu saistībām, kuras dod tiesības saņemt šajā likumā noteiktās dividendei pielīdzinātās izmaksas (piemēram, atvieglojums neattiecas uz veiktajiem ieguldījumiem personālsabiedrībā).

98. Likuma 13. panta pirmajā un otrajā daļā noteiktais ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamās bāzes samazinājums par aprēķinātajām dividendēm ir attiecināms arī uz ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, kas aprēķināta par dividendēm pielīdzinātajām izmaksām.

(2) Ja, piemērojot šā panta pirmo daļu, taksācijas periodā gūtais ienākums no akciju atsavināšanas pārsniedz taksācijas periodā ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru, starpību var attiecināt uz nākamajiem taksācijas periodiem (hronoloģiskā secībā), samazinot apliekamajā bāzē iekļaujamo dividenžu summu.

98. Likuma 13. panta pirmajā un otrajā daļā noteiktais ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamās bāzes samazinājums par aprēķinātajām dividendēm ir attiecināms arī uz ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, kas aprēķināta par dividendēm pielīdzinātajām izmaksām.

(3) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz tādas personas akcijām, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā, kā arī uz tādas personas akcijām (izņemot publiskajā apgrozībā esošās akcijas), kuras aktīvu vērtību pārskata gadā, kurā notiek atsavināšana, vai iepriekšējā pārskata gadā vairāk nekā 50 procentu apmērā veido Latvijā esošs nekustamais īpašums, ja ienākuma daļa neveido ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamu objektu.

(4) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu akcijām.

(5) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama, ja nodokļa maksātāja vai citas ar nodokļa maksātāju saistītas personas izveidošanas, pastāvēšanas vai veiktā darījuma galvenais nolūks ir bijis izmantot šajā pantā vai likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" akcijām noteikto atbrīvojumu no iekļaušanas ar nodokli apliekamajā bāzē.

(6) Šā panta pirmā daļa ir piemērojama arī ienākumam, ko no slēgtā alternatīvo ieguldījumu fonda guvis tā ieguldītājs, fondam atsavinot tam piederošās tiešās līdzdalības akcijas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši, ar nosacījumu, ka nodokļu maksātājs ir slēgtā alternatīvo ieguldījumu fonda ieguldītājs vismaz 36 mēnešus minēto akciju turēšanas periodā. Šo daļu piemēro, pamatojoties uz alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieka (arī ārvalsts sabiedrības vai pārvaldnieka) izsniegtu apliecinājumu, kurā norādīts fonda atsavināto akciju turēšanas periods, ieguldītāja līdzdalības attiecīgajā fondā periods un ienākuma apmērs, kas iegūts no attiecīgo akciju atsavināšanas (kam piemērojama šā panta pirmā daļa).

14. pants. Nodokļa atvieglojums nodokļa maksātājiem, kas veic lauksaimniecisko darbību

Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt pārskata gada ar nodokli apliekamo bāzi apjomā, kas atbilst 50 procentiem no summas, kas saņemta kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet ne vairāk kā par taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto ar nodokli apliekamo objektu kopsummu.

99. Likuma 14. panta izpratnē par atbalstu ir uzskatāms atbalsts saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu.

100. Piemērojot likuma 14. pantu, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi samazina tajā pārskata gadā, kurā pieņemts lēmums par līdzekļu piešķiršanu, neatkarīgi no grāmatvedības uzskaitē veiktā grāmatojuma un faktiskā maksājuma saņemšanas gada (atvieglojuma par saņemto valsts atbalstu lauksaimniecībai piemērošanas piemērs – šo noteikumu 5. pielikuma 6. punktā).

5.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

Likuma normu piemērošanas piemēri

6. Atvieglojuma piemērošana par saņemto valsts atbalstu lauksaimniecībai

SIA "A" 2020. gadu beidz ar peļņu 5000 euro apmērā un 2021. gadā lemj par dividendžu izmaksu 2000 euro apmērā. Lēmums par līdzekļu piešķiršanu 6000 euro apmērā ir pieņemts 2021. gada novembrī, savukārt grāmatvedībā 2021. gadā ieņēmumu postenī ir iegrāmatoti 1000 euro, bet 5000 euro ir iegrāmatoti kā nākamo gadu ieņēmumi. Neatkarīgi no veiktā grāmatojuma saskaņā ar likuma 14. pantu 2021. pārskata gadā ir iespēja saņemt uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu par 3000 euro (t. i., 50 % apmērā no lēmumā noteiktās valsts atbalsta summas), bet 2022. pārskata gadā atvieglojumu par neizlietoto valsts atbalsta daļu nav tiesību piemērot.

Nodokļa maksātājam, kurš veic ziedojumu tā dibinātajai sabiedriskā labuma organizācijai, nav tiesību piemērot uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu, jo šīs organizācijas nosaukuma izmantošana pēc ekonomiskās būtības ir ziedotāja reklamēšana.

101. Nodokļa maksātājs nav tiesīgs piemērot likuma 14. pantā noteikto atvieglojumu par to saņemto atbalsta daļu, kura nav izmantota atbilstoši lēmumam par tā piešķiršanu un jāatmaksā saskaņā ar atbalsta piešķirēja lēmumu.

15. pants. Nodokļu dubultās uzlikšanas novēršana

(1) Saskaņā ar šā likuma noteikumiem taksācijas periodā aprēķināto nodokli par dividendēm var samazināt par summu, kas ir vienāda ar ārvalstīs samaksāto nodokli, ja nodokļa nomaksa ārvalstīs ir apliecināta ar ārvalsts nodokļu iekasēšanas institūcijas apstiprinātiem dokumentiem, kuros uzrādīts apliekamais ienākums un ārvalstīs samaksātā nodokļa summa.

103. Likuma 15. panta pirmā daļa netiek piemērota nodoklim, kuru ārvalstīs samaksājusi nodokļa maksātāja pastāvīgā pārstāvniecība, ja tiek piemērota likuma 15. panta ceturtdā daļa.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktā samazinājuma summa nedrīkst pārsniegt tādu summu, kas būtu vienāda ar Latvijā aprēķināto nodokli par dividendēm no ārvalstīs gūtā ienākuma.

(3) Ja rezidents vai pastāvīgā pārstāvniecība taksācijas periodā gūst ienākumus vairākās ārvalstīs, šā panta pirmās un otrās daļas noteikumi ir piemērojami atsevišķi katrā ārvalstī gūtajam ienākumam.

(4) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā nodokļa maksātājs taksācijas periodā saņēmis ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu, ja pastāvīgā pārstāvniecība ārvalstī maksā nodokli par gūto ienākumu vai no saņemtā ienākuma ārvalstī ir ieturēts nodoklis.

(4¹) Šā panta ceturto daļu piemēro, ja nodokļa maksātāja ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības aktīvus un pasīvus un ar tās darbību saistītos ieņēmumus un izdevumus uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām uzskaita daļēti.

104. Piemērojot likuma 15. panta ceturto daļu, nodokļa dubultā uzlikšana attiecībā uz nodokļa maksātāja ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu tiek novērsta, izslēdzot no nodokļa maksātāja ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļautajām dividendēm ienākumu, kuru taksācijas periodā tas saņēmis naudas vai citā formā no pastāvīgās pārstāvniecības ārvalstīs.

105. Piemērojot likuma 15. panta ceturto daļu, nodokļa maksātāja apliekamajā bāzē iekļaujamās dividendes nesamazina par ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu, kas taksācijas periodā naudas vai citā formā ir izņemts no pastāvīgās pārstāvniecības, ja pastāvīgā pārstāvniecība ārvalstī (piemēram, Igaunijā) ir maksājusi nodokli tikai par izdevumiem, kuri nav saistīti ar saimniecisko darbību, ja attiecīgās valsts uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas modelis ir pēc būtības līdzīgs Latvijā spēkā esošajam modelim.

(5) Šā panta ceturto daļu nav piemērojama ienākumam no ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības, kas atrodas vai ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā.

(6) Ja taksācijas periodā saņemtais ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākums ir lielāks par ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru vai ārvalstīs samaksātā nodokļa summa, ievērojot šā panta otrās daļas nosacījumus, ir lielāka par uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, kas aprēķināta par dividendēm, starpību var segt nākamajos taksācijas periodos hronoloģiskā secībā attiecīgi no ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēra un uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kas aprēķināta par dividendēm.

(7) Ja šā panta pirmajā daļā minētais ienākums gūts ar viena vai vairāku finanšu starpnieku starpniecību, tad nodokļa nomaksu ārvalstī var apliecināt ar dokumentiem, kuri apstiprina, ka nodokli no publiskās apgrozības vērtspapīru ienākuma ārvalstī ir nomaksāti, un kurus attiecīgajam finanšu starpniekam izsniegusi nodokļu iekasēšanas institūcija Eiropas Savienības dalībvalstī vai valstī, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un

nodokļu nemaksāšanas novēršanu vai līgumu par informācijas apmaiņu attiecībā uz nodokļiem, ievērojot nosacījumu, ka minētajos dokumentos ir identificēti attiecīgie vērtspapīri, kuru patiesais labuma guvējs ir Latvijas nodokļa maksātājs. Šajā gadījumā Latvijas nodokļa maksātājs kopā ar ārvalsts nodokļu iekasēšanas institūcijas finanšu starpniekam izsniegtajiem dokumentiem iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam rakstveida iesniegumu, kurā apliecina nodokļa nomaksu ārvalstī un apstiprina, ka ir gatavs segt likumos paredzēto soda un nokavējuma naudu, ja informācijas apmaiņas ceļā tiks noskaidrots, ka nodoklis ārvalstī nav samaksāts.

(8) Šā panta pirmo daļu attiecībā uz ienākumu, kas gūts ar viena vai vairāku finanšu starpnieku starpniecību, var piemērot arī, pamatojoties uz dokumentiem, kurus izsniedzis ārvalsts finanšu starpnieks — Eiropas Savienības dalībvalsts vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu vai līgumu par informācijas apmaiņu attiecībā uz nodokļiem, ja šī konvencija vai līgums ir stājies spēkā, un kuri apstiprina nodokļa nomaksu ārvalstī no publiskās apgrozības vērtspapīru ienākuma, ievērojot nosacījumu, ka tajos ir identificēti attiecīgie vērtspapīri, kuru patiesais labuma guvējs ir Latvijas nodokļa maksātājs. Šajā gadījumā Latvijas nodokļa maksātājs kopā ar finanšu starpnieka izsniegtajiem dokumentiem iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam rakstveida iesniegumu, kurā apliecina nodokļa nomaksu ārvalstī un apstiprina, ka ir gatavs segt likumos paredzēto soda un nokavējuma naudu, ja informācijas apmaiņas ceļā tiks noskaidrots, ka nodoklis ārvalstī nav samaksāts.

102. Likuma 15. panta normas tiek piemērotas, ja nodokļu dubultā uzlikšana netiek novērsta saskaņā ar likuma 6. pantu.

106. Piemērojot likuma 15. pantu, nodokļa maksātājs, kurš uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijas iesniegšanas brīdī nav iesniedzis attiecīgu dokumentu, kas apliecina nodokļa samaksu ārvalstī, minēto dokumentu var iesniegt vienlaikus ar pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarāciju.

16. pants. Nodokļa ieturēšana un informācijas sniegšana

(1) Šā likuma 2. panta pirmajā vai otrajā daļā minētā persona, kas izmaksā šā likuma 5. panta pirmajā, sestajā un astotajā daļā minēto maksājumu summas, ietur nodokli izmaksas brīdī un iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz nākamā mēneša 23. datumam Ieturamo nodokli aprēķina, reizinot nodokļa likmi ar izmaksājamo summu.

107. Piemērojot likuma 16. panta pirmo daļu, par ienākuma izmaksas brīdi uzskata brīdi, kad nodokļa maksātāja grāmatvedībā tiek samazinātas kreditora – nerezidenta saistības, tas ir, kad tiek izmaksātas likuma 5. panta pirmajā, sestajā vai astotajā daļā minētās summas, vai arī brīdi, kad tiek izdarīts kreditora – nerezidenta saistību samazinājums, veicot nodokļa maksātāja un nerezidenta savstarpējo norēķinu ieskaitu nodokļa maksātāja grāmatvedības reģistros, vai notiek

(2) Šā likuma 2. panta pirmajā vai otrajā daļā minētajai personai ir pienākums Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un termiņos sniegt Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par nerezidentiem izmaksātajām summām, kā arī ieturēto nodokli.

108.1. līdz nākamā mēneša divdesmitajam datumam iesniedz dienestā uzņēmumu ienākuma nodokļa pārskatu par nerezidenta gūtajiem ienākumiem, kā arī samaksāto nodokli Latvijas Republikā (6. pielikums) un par ienākumiem, no kuriem ieturēts uzņēmumu ienākuma nodoklis izmaksas brīdī. Informāciju par ienākumiem, par kuriem nodoklis izmaksas brīdī jāietur, bet tas nav ieturēts atbilstoši nodokļu konvencijas prasībām, kā arī par pārējiem nerezidenta gūtajiem ienākumiem Latvijas Republikā, no kuriem nodoklis izmaksas brīdī nav jāietur, iekļauj pārskatā (6. pielikums) un iesniedz dienestā kopā ar uzņēmumu ienākuma nodokļa pārskata gada pēdējā mēneša deklarāciju. Pārskatā iekļauj informāciju arī par tiem darījumiem, kas veikti ieskaita veidā. Informāciju par nerezidenta gūto ienākumu, no kura nodoklis nav jāietur, pārskatā iekļauj, ja pārskata gadā nerezidenta attiecīgā veida ienākuma kopsūma pārsniedz 5000 euro. Pārskatā neietver informāciju par kredītiestāžu maksājumiem Eiropas Centrālajai bankai un Vienotajā neregulējuma fondā, kā arī informāciju par maksājumiem nerezidentiem, no kuriem nodoklis izmaksas brīdī nav jāietur, ja normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ienākuma izmaksātājs šo informāciju sniedz dienestā, veicot automātisko informācijas apmaiņu par finanšu kontiem;

Izmaksātāja nosaukums	Nodokļa maksātāja reģistrācijas kods	Adrese

Nr. p.k.	Nerezidenta ienākuma saņēmēja nosaukums	Reģistrācijas apliecības numurs	Ienākuma saņēmēja veids (kods)*	Rezidences valsts	Adrese rezidences valstī (iela, numurs, pilsēta, apdzīvota vieta, pasta indekss)	Ienākuma veids (kods)**	Izmaksas datums	Ienākuma summa (euro)	Nodokļa likme (%)	Nodokļa summa (euro)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Amats	Vārds, uzvārds	Paraksts	Datums

* Ienākuma saņēmēja veida kods:

01 – fiziska persona

02 – kapitālsabiedrība

03 – personālsabiedrība

04 – biznesa struktūra, kas nav komercsabiedrība vai personālsabiedrība

05 – valdība vai starptautiska institūcija

06 – cits

07 – nezināms

** Ienākuma veida kods:

6 – ienākums no nekustamā īpašuma izmantošanas

7 – komercdarbības ienākums (tai skaitā atlīdzība par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem)

10 – dividendes

11 – procenti

12 – ienākums no intelektuālā īpašuma vai ienākums no kustamā īpašuma izmantošanas

13 – ienākums no Latvijas Republikā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanas

21 – citi ienākumi

108.2. izsniedz nerezidentam apliecinājumu par tā gūtajiem ienākumiem un samaksāto uzņēmumu ienākuma nodokli Latvijas Republikā (7. pielikums). Ja nepieciešams, apliecinājumu apstiprina dienests.

7.pielikums

Ministru kabineta
2017.gada 14.novembra
noteikumiem Nr.677

APLIECINĀJUMS

par gūtajiem ienākumiem un samaksāto uzņēmumu ienākuma nodokli

Latvijas Republikā

CERTIFICATE

on income received and income tax paid in the Republic of Latvia

I. Ienākumu guvējs/Recipient of income

Saņēmēja nosaukums <i>Name of recipient</i>	Reģistrācijas apliecības numurs, izdošanas datums <i>Registration certificate number, date of issue</i>

Valsts <i>Country</i>	Pilsēta, apdzīvota vieta <i>City or populated area</i>	Iela, numurs <i>Street, number</i>	Pasta indekss <i>Postal code</i>

II. Ienākumu izmaksātājs/Payer of income

Nosaukums <i>Name</i>	Nodokļa maksātāja reģistrācijas kods <i>Taxpayer's registration code</i>															
	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>															

Valsts <i>Country</i>	Pilsēta, apdzīvota vieta <i>City or populated area</i>	Iela, numurs <i>Street, number</i>	Pasta indekss <i>Postal code</i>

--	--	--	--

III. Gūtie ienākumi un samaksātais ienākuma nodoklis/*Income received and tax paid*

Ienākuma veids <i>Type of income</i>	Maksājuma datums <i>Date of payment</i>	Ienākumu summa <i>Amount of income (euro)</i>	Nodokļa likme <i>Tax rate (%)</i>	Samaksātais nodoklis <i>Tax paid (euro)</i>

IV. Ienākumu izmaksātāja apliecinājums/*Certificate of the payer of income*

Apliecinu, ka šā apliecinājuma II un III daļā sniegtā informācija ir pilnīga un pareiza.

I declare that the particular information given in part II and III of this certificate is correct.

Z.v. <i>Official seal</i>	Amats <i>Position</i>	Vārds, uzvārds <i>Name, surname</i>	Paraksts <i>Signature</i>	Datums <i>Date</i>

V. Nodokļu administrācijas apliecinājums/*Certificate of the Tax Administration*

Apstiprinām, ka saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu administrācijas rīcība esošo informāciju šajā apliecinājumā minētais ienākumu saņēmējs Latvijas Republikā ir saņēmis _____ euro lielu ienākumu un ir samaksājis nodokli _____ euro apmērā.

We confirm that, according to the information available to the Tax Administration of the Republic of Latvia, the recipient of the income referred to in this Certificate has received EUR _____ of income in the Republic of Latvia and has paid EUR _____ of tax.

Amats <i>Position</i>	Vārds, uzvārds <i>Name, surname</i>	Paraksts <i>Signature</i>	Datums <i>Date</i>

(3) Ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem ir pienākums līdz nākamā pārskata gada pirmā mēneša 20. datumam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā sniegt Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par visu veidu maksājumiem to pārvaldē esošo ieguldījumu fondu vai alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldītājiem.

(4) Nodokļa maksātājs pārskata gada pēdējā mēneša uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā iekļauj informāciju par šā likuma 4. panta 8.² daļā minēto aktīvu summu.

109. Piemērojot likuma 6. panta septīto daļu un 16. panta trešo daļu, Latvijā reģistrēts ieguldījumu fonds (tai skaitā citas valsts ieguldījumu fonds, kas reģistrējis pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā), kā arī alternatīvais ieguldījumu fonds (tai skaitā citas valsts alternatīvais ieguldījumu fonds, kas reģistrējis pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā) iesniedz dienestā šādu informāciju par ieguldītāju:

109.1. nosaukums;

109.2. nodokļa maksātāja reģistrācijas kods vai personas kods;

109.3. rezidences valsts;

109.4. adrese rezidences valstī (iela, numurs, pilsēta, apdzīvota vieta, pasta indekss);

109.5. ieguldītāja izmaksātā maksājuma veids:

109.5.1. procentu ienākumi;

109.5.2. dividendes;

109.5.3. ienākumi no nekustamā īpašuma izīrēšanas un iznomāšanas;

109.5.4. pārējie maksājumi, tai skaitā ieguldījumu fonda apliecību atpirkšana;

109.5.5. izmaksas datums;

109.5.6. maksājuma summa (euro).

17. pants. Deklarācijas sagatavošana un nodokļa maksāšana

(1) Nodokļa maksātājs patstāvīgi sagatavo uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju (turpmāk — deklarācija). Deklarācijā iekļaujamo informāciju nosaka Ministru kabinets. Nodokļa maksātājs deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam līdz pēctaksācijas perioda (nākamais mēnesis pēc taksācijas perioda) 20. datumam.

(2) Tonnāžas nodokļa maksātājs patstāvīgi sagatavo šā panta pirmajā daļā minēto deklarāciju un tonnāžas nodokļa deklarāciju, kuras formu apstiprina Ministru kabinets. Nodokļa maksātājs šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā abas minētās deklarācijas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam un šā panta septītajā daļā noteiktajā termiņā iemaksā valsts budžetā uzņēmumu ienākuma nodokli, tai skaitā tonnāžas nodokli.

(3) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs neiesniegt Valsts ieņēmumu dienestam deklarāciju par to taksācijas periodu, kurā neveidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekams objekts, izņemot deklarāciju par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi.

110. Piemērojot likuma 17. panta trešo daļu, ja nodokļa maksātājs pārskata gada laikā beidz maksāt nodokli likvidācijas vai reorganizācijas dēļ, uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju par attiecīgā pārskata gada (par kuru sagatavota ārkārtas (slēguma vai likvidācijas) bilance) pēdējo mēnesi kopā ar attiecīgā pārskata gada ārkārtas (slēguma vai likvidācijas) bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu iesniedz un aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli samaksā ne vēlāk kā līdz tā mēneša 20. datumam, kas seko mēnesim, kurā apstiprināta ārkārtas (slēguma vai likvidācijas).

(4) Ja nodokļa maksātājs Valsts ieņēmumu dienestam līdz 20. datumam nav iesniedzis deklarāciju par taksācijas periodu, Valsts ieņēmumu dienests pieņem, ka nodokļa maksātājam taksācijas periodā neveidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekama bāze un deklarācija ir iesniegta, bet deklarācija, kura tiek iesniegta pēc 20. datuma, ir uzskatāma par taksācijas perioda deklarācijas labojumu, izņemot deklarāciju par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi.

(5) Piemērojot šā likuma 12. panta pirmās daļas 3. punktu un 14. pantu, nodokļa maksātājs ir tiesīgs iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam precizētu attiecīgā taksācijas perioda deklarāciju, kas attiecas uz pārskata gadu, kurā veikts ziedojums vai saņemts valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai. Piemaksai, kas radusies minētā precizējuma rezultātā, nepiemēro likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikto nokavējuma naudu.

(6) Nodokļa maksātājs, kuram pasludināts maksātnespējas process, bet attiecībā uz kuru administrators nav pieņēmis lēmumu par parādnieka saimnieciskās darbības turpināšanu pilnā vai ierobežotā apjomā, pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarāciju iesniedz kopā ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

(7) Aprēķināto nodokli nodokļa maksātājs patstāvīgi iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz pēctaksācijas perioda 23. datumam.

(7¹) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs šajā likumā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli, kas aprēķināts par šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punktā (izņemot ārkārtas dividendes) minēto ar nodokli apliekamo objektu, hronoloģiskā secībā samazināt par šā likuma 4.¹ pantā noteiktajā kārtībā iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu.

(8) Nodokļa piemaksai, kas veidojas pēc labojumiem deklarācijā par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi, ja labojumi veikti, pamatojoties uz izmaiņām, kas veidojušās, sagatavojot gada pārskatu, kurš iesniegts Valsts ieņēmumu dienestam noteiktajā termiņā, nepiemēro likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktās nokavējuma naudas.

(8¹) Piemērojot šā panta astoto daļu, nodokļa piemaksai, kas veidojas pastāvīgajai pārstāvniecībai pēc labojumiem deklarācijā par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi, nepiemēro likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikto nokavējuma naudu, ja labojumi veikti, precizējot peļņas vai zaudējumu aprēķinu un bilanci, un labotā deklarācija iesniegta Valsts ieņēmumu dienestam četru mēnešu laikā pēc pārskata gada pēdējā mēneša. Minētais nav attiecināms uz gadījumiem, kad pastāvīgā pārstāvniecība beidz saimniecisko darbību Latvijā.

(9) Pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gads ir kalendāra gads. Pastāvīgās pārstāvniecības bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu iesniedz ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

111. Piemērojot likuma 17. panta devīto daļu, pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gads var nesakrist ar kalendāra gadu, ja tās pārskata gads atbilst galvenā uzņēmuma pārskata gada sākumam un beigām un tas nav garāks par 12 mēnešiem.

(10) Ja pastāvīgā pārstāvniecība izbeidz darbību, tā iesniedz deklarāciju, bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu 20 dienu laikā pēc darbības izbeigšanas.

(11) Ja par pārskata gadu aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa summa ir mazāka par 50 euro, tad nodokļa maksātājs pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarācijā norāda budžetā maksājamā nodokļa starpību, kas kopā ar pārskata gadā aprēķināto nodokli veido 50 euro, ko iemaksā budžetā šā panta septītajā daļā noteiktajā termiņā. Saskaņā ar šo daļu budžetā papildus iemaksājamā nodokļa summa nav uzskatāma par nodokļa pārmaksu.

(12) Šā panta vienpadsmito daļu nepiemēro, ja īstenots viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) pārskata gadā sabiedrība reģistrēta uzņēmumu reģistrā;
- 2) pārskata gadā ir pabeigts sabiedrības likvidācijas process;
- 3) nodokļa maksātājs pārskata gadā ir veicis iedzīvotāju ienākuma nodokļa vai valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par darbinieku, ne mazāk kā 100 *euro* apmērā.

4) sabiedrībai uzsākts maksātnespējas process.

(17) Nodokļa maksātājs — nerezidents — pārskatu par nodokļa aprēķinu saskaņā ar šā likuma 5. panta ceturto daļu Valsts ieņēmumu dienestam var iesniegt 12 mēnešu laikā no darījuma brīža.

112. Piemērojot likuma 17. panta septiņpadsmito daļu, par darījuma brīdi ir uzskatāma diena, kurā tiek veikts maksājums par sniegtajiem vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem, kā arī par nekustamā īpašuma vai kapitāla daļu, akciju vai cita veida līdzdalības atsavināšanu. Pārskatu par uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu nerezidentam (3. pielikums) iesniedz dienestā 12 mēnešu laikā, skaitot no maksājuma veikšanas dienas. Ja nerezidents atlīdzību saņem vairākos

maksājumos, pārskatu par nodokļa aprēķinu nerezidentam (3. pielikums) iesniedz dienestā 12 mēnešu laikā, skaitot no pirmā maksājuma veikšanas dienas, bet par turpmākajiem maksājumiem nerezidents iesniedz labojumus minētajā pārskatā saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

(18) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests saņem un izskata pārskatu par nodokļa aprēķinu un atmaksā nodokli, kā arī nosaka kopā ar pārskatu iesniedzamos dokumentus.

113. Piemērojot likuma 17. panta astoņpadsmito daļu, atbilstoši nerezidenta iesniegtajam pārskatam par nodokļa aprēķinu, kas veikts saskaņā ar likuma 5. panta ceturto daļu, aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaxa tiek izskatīta un atmaksāta šādā kārtībā:

113.1. dienests pēc pārskata par uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu nerezidentam (3. pielikums) saņemšanas pārbauda, vai ir izpildīti šādi nosacījumi:

113.1.1. iesniegtais pārskats par nodokļa aprēķinu ir noformēts atbilstoši šo noteikumu prasībām;

113.1.2. ir iesniegti šo noteikumu 36.punktā minētie dokumenti;

113.2. dienests pieņem lēmumu par nodokļa pārmaxas summas atmaksu vai par atteikumu atmaksāt nodokli. Minēto lēmumu pieņem mēneša laikā pēc pārskata par nodokļa aprēķinu (3. pielikums) saņemšanas vai minētā pārskata precizējuma saņemšanas, kas iesniegts turpmākajos periodos saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām";

113.3. dienestam ir tiesības pagarināt šo noteikumu 113.2. apakšpunktā minēto termiņu, bet ne vairāk par 75 dienām, ja dienests mēneša laikā rakstiski (papīra vai elektroniskā formā) pieprasa precizētu vai papildu informāciju, kas iesniedzama 15 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas;

113.4. dienests 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas atmaksā pārmaxāto nodokļa summu nodokļa maksātāja norādītajā bankas kontā.

(19) Šā panta normas nav piemērojamas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, individuālajam uzņēmumam, kā arī zemnieka vai zvejnieka saimniecībai, kas reģistrēta kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

(20) Neatkarīgi no tā, vai nodokļa maksātājs beidz maksāt nodokli likvidācijas procesa ietvaros (izņemot reorganizāciju) vai neveicot likvidāciju, šā likuma prasības attiecībā uz aktīviem, kuri nav aplikti ar nodokli, tiek piemērotas tā, it kā nodokļa maksātājs beigtu pastāvēt, veicot likvidāciju.

18. pants. Īpaši nosacījumi reorganizācijas gadījumos

(1) Taksācijas periodā, kurā pabeigta reorganizācija, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtību to atsavināšanas brīdī, no kuras atņemta uz šiem aktīviem attiecināmo saistību vērtība, izņemot uzkrātās saistības, kas attiecināmas uz nākotnes izdevumiem un reorganizācijas procesā kopā ar aktīviem ir nodotas iegūstošajam uzņēmumam.

(1¹) Šā panta pirmā daļa nav attiecināma uz reorganizācijas procesā — saimnieciskās darbības veida vai veidu nodošanas procesā, apvienošanas vai sadalīšanas procesā — pārvestajiem aktīviem, ja šos aktīvus saimnieciskās darbības veikšanai Latvijā turpina lietot cits uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs.

(2) Ja saimniecisko darbību turpina sabiedrība nerezidents, izmantojot pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā, nodoklis tiek uzlikts saskaņā ar šā likuma 4. panta divpadsmito, trīspadsmito un četrpadsmito daļu.

(3) Šā panta pirmās, 1.¹ un otrās daļas noteikumi piemērojami arī juridiskās adreses pārcelšanas gadījumā, ja aktīvi un pasīvi pēc juridiskās adreses pārcelšanas attiecināmi uz pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā.

114. Piemērojot likuma 18. pantu, ja pēc reorganizācijas darbība tiek turpināta Latvijā, izmantojot reorganizācijas rezultātā nodotos aktīvus pastāvīgajai pārstāvniecībai Latvijā, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamais objekts tiek iekļauts ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē tad, kad saskaņā ar vispārējām likuma normām rodas uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas pienākums.

115. Piemērojot likuma 18. pantu, iegūstošā sabiedrība ir tiesīga samazināt ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā apvienošanās rezultātā pievienojamai sabiedrībai saskaņā ar likuma 6. panta otro daļu būtu tiesības turpināt samazināt ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru par saņemtajām dividendēm.

19. pants. Atbildība

(1) Par šā likuma pārkāpumiem, kā arī par Grāmatvedības likumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos, kas attiecīgajam subjektam nosaka gada pārskata sagatavošanas kārtību, noteiktās grāmatvedības uzskaites pārkāpumiem, ja to rezultātā samazināta ar nodokli apliekamā bāze, tiek piemērota likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktā atbildība par nodokļu pārkāpumiem, kā arī atbildība, kas paredzēta citos normatīvajos aktos, kas nosaka administratīvo un kriminālo atbildību.

(2) Ja summas izmaksātājs nav ieturējis un iemaksājis budžetā nodokli šā likuma 16. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā vai nav sniedzis informāciju saskaņā ar šā likuma 16. panta otro

vai trešo daļu, tas ir atbildīgs saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām", kā arī citiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka administratīvo un kriminālo atbildību.

(3) Par šā likuma 5. panta pirmās, sestās un astotās daļas, 6. panta septītās daļas, 16. panta otrās un trešās daļas piemērošanas pārkāpumiem attiecībā uz pārvaldē esošu ~~Latvijā reģistrētu~~ ieguldījumu fondu vai alternatīvo ieguldījumu fondu ir atbildīga attiecīgi ieguldījumu pārvaldes sabiedrība vai alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieks.

116. Likuma 19. panta normas ir piemērojamas arī pastāvīgajām pārstāvniecībām Latvijā.

20. pants. Atsevišķu likuma normu piemērošanas kārtība

Atsevišķu šā likuma normu piemērošanai Ministru kabinets nosaka:

- 1) šajā likumā lietoto terminu piemērošanu uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai;
- 2) ar nodokli apliekamās bāzes noteikšanas kārtību, ņemot vērā dažādos apstākļus, šajā likumā minētos ierobežojumus un citus nosacījumus, kuri konkrētā situācijā ietekmē nodokļa bāzes apmēru;
- 3) kārtību, kādā tiek sniegta informācija par nerezidentiem veiktajiem maksājumiem, kā arī par ieturēto nodokli no nerezidentiem izmaksātajām summām;
- 4) īpašus nosacījumus ar nodokli apliekamā objekta noteikšanai iekšzemes uzņēmumiem, nerezidentu pastāvīgajām pārstāvniecībām, ja tās veic darījumus ar personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās;
- 5) procedūras, lai atbrīvotu no nodokļa ieturēšanas maksājumus, ko Latvijas iekšzemes uzņēmums vai nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība veic personai, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā;
- 6) darījuma tirgus cenas (vērtības) noteikšanai izmantojamās metodes un kārtību, ja darījums noticis starp saistītām personām;
- 7) šā likuma normu praktiskās piemērošanas ilustrācijai nepieciešamos piemērus;
- 8) nodokļa maksātāja reorganizācijas gadījumā — nodokļa piemērošanas kārtību;
- 9) par nerezidenta gūto ienākumu Latvijā iesniedzamā pārskata formu un iesniegšanas kārtību;
- 10) kārtību un termiņus, kādos nodokļa maksātājs sniedz Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par nerezidentiem izmaksātajām summām, kā arī ieturēto nodokli;

11) kārtību, kādā sniedzama informācija par ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu saņemtajām dividendēm vai dividendēm pielīdzinātu ienākumu, par kuru var samazināt ieguldītāja ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi;

12) kritērijus, pēc kuriem iekšzemes uzņēmuma veiktās darbības atzīstamas par kuģu stratēģisko, komerciālo un tehnisko vadīšanu un apkāpes komplektēšanas vadīšanu, kā arī kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests iekšzemes uzņēmumam piešķir tonnāžas nodokļa maksātāja statusu, un dokumentus, kādus iekšzemes uzņēmums iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam tonnāžas nodokļa maksātāja statusa iegūšanai un nodokļa administrēšanas nodrošināšanai;

13) kārtību, kādā kredītiestāde ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē neietver aizdevumus, kurus tā izsniedz, pamatojoties uz vispārējiem kreditēšanas nosacījumiem, vai kuri izriet no kredītiestāžu darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē:

1) likums "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 7., 24. nr.; 1996, 9., 15. nr.; 1997, 8., 24. nr.; 1998, 8., 21. nr.; 1999, 6., 24. nr.; 2000, 9. nr.; 2001, 1., 5., 24. nr.; 2003, 15. nr.; 2005, 2., 24. nr.; 2006, 1. nr.; 2007, 3., 12., 24. nr.; 2009, 1., 15., 21. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 175., 200. nr.; 2010, 102., 131., 170., 206. nr.; 2011, 204. nr.; 2013, 53., 119., 194., 232. nr.; 2014, 247., 257. nr.; 2015, 42. nr.; 2016, 31., 41. nr.);

2) likums "Par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi invalīdu biedrību kapitālsabiedrībām, medicīniska rakstura fondu un citu labdarības fondu kapitālsabiedrībām" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 22. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2013, 119. nr.).

2. Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kas sākas 2017. gadā, par mēnešiem līdz 2017. gada 31. decembrim aizpilda un iesniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 29. septembra noteikumiem Nr. 548 "Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas perioda deklarāciju un avansa maksājumu aprēķinu".

3. Ja nodokļa maksātāja pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, nodokļa maksātājs uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai sagatavo finanšu (starpperiodu) pārskatu un uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju:

1) saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normām un saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 29. septembra noteikumiem Nr. 548 "Noteikumi par uzņēmumu ienākuma

nodokļa taksācijas perioda deklarāciju un avansa maksājumu aprēķinu" par periodu no pārskata gada sākuma līdz 2017. gada 31. decembrim un līdz 2018. gada 30. aprīlim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam;

2) saskaņā ar šo likumu par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata gada beigām un vienlaikus ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, bet ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

117. Piemērojot likuma pārejas noteikumu 3. punkta 2. apakšpunktu, neatkarīgi no pārskata gada sākuma un beigu datuma nodokļa maksātājs līdz 2018. gada 20. jūlijam iesniedz vienu deklarāciju par taksācijas periodiem no 2018. gada janvāra līdz jūnijam.

118. Ja nodokļa maksātāja pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, tad, sagatavojot uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju par pārskata gada, kas sākas 2017. gadā, atlikušajiem mēnešiem 2018. gadā, tas ir, par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata gada pēdējam mēnesim, nosakot likuma 8. panta otrās daļas 7. punktā, kā arī 12. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā pieļaujamo ar uzņēmumu ienākuma nodokli neapliekamo summu, ņem vērā pārskata gada, kas sākas 2016. gadā, rādītājus, kurus dala ar pārskata gada, kas sākas 2016. gadā, mēnešu skaitu un reizina ar mēnešu skaitu par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata perioda pēdējam mēnesim.

119. Ja nodokļa maksātāja pārskata gads beidzas pirms 2018. gada jūnija, tad, piemērojot šo noteikumu 117. un 118. punktu, nosakot likuma 8. panta otrās daļas 7. punktā, kā arī 12. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā pieļaujamo ar uzņēmumu ienākuma nodokli neapliekamo summu, ņem vērā pārskata gada, kas sākas 2016. gadā, rādītājus, kurus dala ar pārskata gada, kas sākas 2016. gadā, mēnešu skaitu un reizina ar 6 (tas ir, mēnešu skaitu par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz jūnijam).

4. Ja personālsabiedrības, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, kas līdz 2017. gada 31. decembrim atbilda noteiktajiem atbilstības kritērijiem, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības, automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības, laivu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības vai dārzkopības kooperatīvās sabiedrības pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, sabiedrība attiecīgā ienākuma nodokļa aprēķināšanai sagatavo finanšu (starpperiodu) pārskatu un:

1) deklarāciju saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normām par periodu no pārskata gada sākuma līdz 2017. gada 31. decembrim;

2) deklarāciju saskaņā ar šo likumu par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata gada beigām.

5. Nodokļa maksātājs, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta noteikto avansa maksājumu apmēru par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam, katru mēnesi līdz 20. datumam iemaksā valsts budžetā uzņēmumu ienākuma nodokļa avansa maksājumu, kas atbilst vienai divpadsmitajai daļai no aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa, kurš, nepiemērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 20.1 pantā noteikto atlaidi, ir aprēķināts par taksācijas periodu, kas sākas 2016. gadā. Minētos avansa maksājumus ņem vērā, veicot nodokļa maksājumu, kas aprēķināts saskaņā ar deklarāciju, par taksācijas periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam.

120. Piemērojot likuma pārejas noteikumu 5. punktu, ja avansa maksājums pārsniedz aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim, tad, sākot ar 2019. gada 21. janvāri, pārmaksāto uzņēmumu ienākuma nodokli var atmaksāt likuma 17. panta trīspadsmitajā daļā noteiktajā kārtībā.

121. Nodokļa maksātājam ir tiesības nemaksāt vai atbilstoši dienesta izsniegtajai atļaujai maksāt samazinātus likuma pārejas noteikumu 5. punktā minētos avansa maksājumus, ja nodokļa maksātājs līdz 2018. gada 10. janvārim iesniedzis dienestā informāciju par avansa pārrēķinu un ja:

121.1. nodokļa maksātājs 2018. gada 1. janvārī ir uzsācis maksātnespējas procedūru vai likvidācijas procesu vai tā saimnieciskā darbība ir apturēta;

121.2. nodokļa maksātājs veic lauksaimniecisko darbību un 90 procentus perioda ienākumu gūst no pašražotās lauksaimnieciskās produkcijas un lauksaimniecisko pakalpojumu realizācijas;

121.3. nodokļa maksātājs ir tiesīgs piemērot uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi par veiktajām investīcijām brīvostā vai speciālajā ekonomiskajā zonā saskaņā ar likumu "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās";

121.4. nodokļa maksātājs pārskata gadā, kas sākas 2016. gadā, ir guvis ienākumu viena darījuma rezultātā (piemēram, 2016. gadā tika atsavināts nekustamais īpašums) un ir tiesīgs samazināt aprēķinātos avansa maksājumus par 50 procentiem;

121.5. nodokļa maksātājam dienests 2017. gadā ir pieņēmis lēmumu par avansa maksājumu samazināšanu par 2018. gada pirmajiem mēnešiem saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 23. panta 1.1 daļu.

6. Informāciju, kas jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 24. pantu, iesniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 4. jūlija noteikumiem Nr. 556 "Likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi".

7. Valsts kapitālsabiedrības, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētās valsts kultūras funkcijas, par taksācijas periodu, kas sākas 2017. gadā, līdz 2017. gada 31. decembrim uzskaita saņemtos

ziedojumus, sniedz publisku pārskatu par ziedotājiem, to ziedotajām summām un saņemto ziedojumu izlietojumu saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1648 "Noteikumi par pasākumiem, kas jāveic valsts kapitālsabiedrībām, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas un saņem ziedojumus".

8. Nodokļa maksātājs ir tiesīgs neiekļaut ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē dividendes, kas tiek aprēķinātas, sadalot peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017. gada 31. decembrī.

122. Likuma pārejas noteikumu 8. punktā noteiktais no dividendēm ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamās bāzes samazinājums ir attiecināms arī uz to ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, kas aprēķināta par dividendēm pielīdzinātajām izmaksām.

9. Piemērojot šo pārejas noteikumu 8. punktu, pirms peļņas sadales atlikušo nesadalīto peļņu turpmākajos pārskata gados samazina par aprēķinātajām dividendēm un turpmāko pārskata gadu zaudējumiem piemēro metodi "pirmais iekšā — pirmais ārā" (FIFO).

10. Piemērojot šo pārejas noteikumu 8., 31. un 34. punktu par nesadalīto peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017. gada 31. decembrī, uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām to samazina šādā kārtībā:

- 1) par zaudējumiem, kuri radušies turpmākajos pārskata gados;
- 2) par aprēķinātajām dividendēm, kurām piemērots šo pārejas noteikumu 8. punkts;
- 3) par debitoru parādiem, kuri, piemērojot šo pārejas noteikumu 31.punkta 1. apakšpunktu, ir samazinājuši apliekamo ienākumu;
- 4) par aizdevumiem, kuriem piemērots šo pārejas noteikumu 34. punkts.

11. Piemērojot šo pārejas noteikumu 8. punktu, kredītiestāde nekorīgē pārskata gada peļņu un nesadalīto peļņu, kura uzrādīta nodokļa maksātāja bilancē 2017. gada 31. decembrī, par 2018. gada 1. janvārī izveidotajiem uzkrājumiem debitoru parādiem par periodu līdz 2018. gada 1. janvārim saistībā ar pāreju no starptautiskā grāmatvedības standarta Nr. 39 "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana" uz starptautisko finanšu pārskatu standartu Nr. 9 "Finanšu instrumenti", kas pieņemts ar Komisijas 2008. gada 3. novembra regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002.

12. Šo pārejas noteikumu 8. punktu nepiemēro dividendēm vai dividendēm pielīdzinātajām izmaksām, kuras aprēķina:

- 1) lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām, kas līdz 2017. gada 31. decembrim atbilda noteiktajiem atbilstības kritērijiem;

- 2) dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām;
- 3) automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām;
- 4) laivu garāžu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām;
- 5) dārzkopības kooperatīvajām sabiedrībām;
- 6) kapitālsabiedrības nesadalītās peļņas daļai, kas gūta periodā, kurā kapitālsabiedrība bija reģistrējusies kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.

13. Nodokļa maksātājs, kura uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā 2017. gada 31. decembrī ir uzrādīti zaudējumi, var samazināt pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) par dividendēm aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par summu, kas aprēķināta 15 procentu apmērā no kopējās nesegto zaudējumu summas. Ja šī summa pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) netiek izmantota vai tiek izmantota tikai daļēji, atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) var attiecināt uz uzņēmumu ienākuma nodokli, kas nākamajos četros pārskata gados aprēķināts par dividendēm, katru gadu attiecīgi samazinot atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) par iepriekš izmantoto atlaides apmēru.

123. Likuma pārejas noteikumu 13. punktu piemēro tiem zaudējumiem, kuri norādīti uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā (izņemot zaudējumus, kas radušies kapitālsabiedrībām, kurām piešķirts jaunuzņēmuma statuss) un kurus nebija tiesību attiecināt uz nodokļa maksātāja biedriem (piemēram, personālsabiedrību biedriem).

124. Likuma pārejas noteikumu 13. punktā noteiktais par dividendēm aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa samazinājums ir attiecināms arī uz aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par dividendēm pielīdzinātajām izmaksām (izņemot personālsabiedrības peļņas daļas izmaksu).

14. Šo pārejas noteikumu 13. punktā minētā nodokļa samazinājuma summa pārskata gadā nevar pārsniegt 50 procentus no uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kas attiecīgajā pārskata gadā aprēķināta par dividendēm.

15. Valsts kapitālsabiedrība, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt, kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas un kuras uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā 2017. gada 31. decembrī ir uzrādīti zaudējumi, kas radušies, piemērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 9. panta otrās daļas 1. punktu, un kas nav dzēsti, atgūstot līdzekļus no kreditora, ir tiesīga samazināt uzņēmumu ienākuma nodokli par 15 procentiem no kopējās nesegto zaudējumu summas, kas radusies, piemērojot minēto likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu.

16. Ja šo pārejas noteikumu 15. punktā minētā kapitālsabiedrība veic arī saimniecisko darbību, kas nav valsts deleģētas funkcijas, nodokļa samazinājumu var piemērot, ja valsts kapitālsabiedrība nodrošina dalītu valsts deleģēto funkciju un saimnieciskās darbības funkciju

grāmatvedības kārtošanu un attiecīgi dalītu uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu. Šo pārejas noteikumu 15. punktā minētais nodokļa samazinājums piemērojams tikai uzņēmumu ienākuma nodokļa daļai par darījumiem, kas attiecināmi uz valsts deleģētajām funkcijām. Ja pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) šo pārejas noteikumu 15. punktā minētais nodokļa samazinājums netiek izmantots vai tiek izmantots tikai daļēji, atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) var attiecināt (samazinot nodokli) uz nākamajiem pārskata gadiem aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokļa daļu par darījumiem, kas attiecināmi uz valsts deleģētajām funkcijām, katru gadu attiecīgi samazinot atlikušo summu par iepriekš izmantoto atlaides apmēru.

17. Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi par uzkrājumiem, kuri izveidoti līdz 2017. gada 31. decembrim un tiek samazināti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, ja šie uzkrājumi to izveidošanas periodā tika iekļauti ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā un ar 2018. gada 1. janvāri ir uzskaitīti dalīti no citiem uzkrājumiem.

125. Likuma pārejas noteikumu 17. un 18. punkts ir piemērojams par uzkrājumiem, kuri norādīti bilancē uz 2017. gada 31. decembri un izveidoti atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka uzkrājumu veidošanu, un izveidoti noteiktu darbību veikšanai, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, līgumu vai prakses radītu pienākumu.

18. Ja 2017. pārskata gadā izveidotā uzkrājumu summa pārsniedz 2016. pārskata gadā izveidoto uzkrājumu summu, tad, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, šie uzkrājumi uzskaitāmi dalīti no citiem uzkrājumiem un pārsnieguma summai nepiemēro šo pārejas noteikumu 17. punktu. Par minēto uzkrājumu pārsnieguma summu var samazināt taksācijas perioda vai turpmāko taksācijas periodu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividendžu vai dividendēm pielīdzinātu izmaksu summu tādā apmērā, kādā taksācijas periodā tiek samazināti minētie uzkrājumi.

125. Likuma pārejas noteikumu 17. un 18. punkts ir piemērojams par uzkrājumiem, kuri norādīti bilancē uz 2017. gada 31. decembri un izveidoti atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka uzkrājumu veidošanu, un izveidoti noteiktu darbību veikšanai, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, līgumu vai prakses radītu pienākumu.

19. Piemērojot šo pārejas noteikumu 17. un 18. punktu, ar nodokli apliekamo bāzi samazina par uzkrājumu summu, kas tiek reizināta ar koeficientu 0,75.

20. Nodokļa maksātājs, kura atbalstāmo investīciju projektu Ministru kabinets līdz 2017. gada 31. decembrim ir apstiprinājis, pamatojoties uz likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 17.2 pantu, ir tiesīgs turpināt piemērot neizmantoto uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi, taksācijas periodā samazinot uzņēmumu ienākuma nodokli par šajā periodā aprēķinātajām dividendēm.

126. Nodokļa maksātājs, kurš saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 20. punktu ir tiesīgs turpināt piemērot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 17.2 pantā noteikto neizmantoto atlaidi, nav tiesīgs piemērot likumā "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" noteikto uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi (tas ir, nav tiesīgs piemērot likuma pārejas noteikumu 23. punktā noteikto atlaidi).

21. Atbalstāmos investīciju projektus, kurus saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 17.2 pantu Ministru kabinets ir apstiprinājis līdz 2017. gada 31. decembrim, vērtē un īsteno atbilstoši normatīvajam regulējumam, kas bija spēkā dienā, kad Ministru kabinets pieņēma lēmumu par investīciju projekta apstiprināšanu.

22. Tāda investīciju projekta vērtēšanā, kuru nodokļu maksātājs iesniedzis Ekonomikas ministrijai līdz 2017. gada 31. decembrim un par kura atbalstīšanu Ministru kabinets pieņem lēmumu pēc 2018. gada 1. janvāra, komercdarbības atbalsta piešķiršanā, īstenošanā un uzraudzībā piemēro likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 17.2 panta noteikumus un Ministru kabineta 2017. gada 3. janvāra noteikumus Nr. 20 "Atbalstāmo investīciju projekta pieņemšanas un īstenošanas kārtība", ievērojot visus turpmāk minētos nosacījumus:

1) nodokļa maksātājs atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 3. janvāra noteikumiem Nr. 20 "Atbalstāmo investīciju projekta pieņemšanas un īstenošanas kārtība" līdz 2017. gada 31. decembrim ir iesniedzis Ekonomikas ministrijai investīciju projekta pieteikumu atbalstāmo investīciju projekta statusa iegūšanai;

2) investīciju projekta pieteikumu izskata, vērtē un apstiprina likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 17.2 pantā un Ministru kabineta 2017. gada 3. janvāra noteikumos Nr. 20 "Atbalstāmo investīciju projekta pieņemšanas un īstenošanas kārtība" noteiktajā kārtībā;

3) investīciju projekta pieteikumu bez izmaiņām apstiprina Ministru kabinets 12 mēnešu laikā kopš tā iesniegšanas Ekonomikas ministrijai.

23. Kapitālsabiedrības pārskata gadā aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm ir tiesīgas samazināt par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaides summu, kas aprēķināta saskaņā ar likumu "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās", ja vienlaikus ievēroti šādi nosacījumi:

1) ieguldījumi veikti līdz 2035. gada 31. decembrim;

2) atļauja piemērot tiešo nodokļu atvieglojumus par šā punkta 1. apakšpunktā minētajiem ieguldījumiem ir piešķirta un līgums par ieguldījumu veikšanu ir noslēgts minētajā likumā noteiktās atbalsta shēmas spēkā esības laikā.

23.¹ Piemērojot šo pārejas noteikumu 23. punktu, uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi ir tiesības piemērot tikai tai uzņēmumu ienākuma nodokļa daļai, kas taksācijas periodā aprēķināta par peļņas daļu, kura, ievērojot noslēgtajos līgumos par ieguldījumu veikšanu minētos nosacījumus,

gūta no saimnieciskās darbības, attiecībā uz kuru brīvostas vai speciālās ekonomiskās zonas pārvalde izsniegusi atļauju piemērot tiešo nodokļu atvieglojumus.

24. Šo pārejas noteikumu 23. punktā minētā atlaide nedrīkst pārsniegt 80 procentus no pārskata gadā aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa apmēra par aprēķinātajām dividendēm un likumā "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" un līgumā par ieguldījumu veikšanu noteikto pieļaujamo valsts atbalsta intensitāti uzkrāto tiešo nodokļu atlaižu attiecībai pret uzkrāto ieguldījumu summu.

25. Šo pārejas noteikumu 23. punktā noteikto nodokļa atlaidi nevar piemērot pārskata gadā, kura pirmajā dienā nodokļu parāda kopsumma pārsniedz 150 euro, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņi ir pagarināti saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

26. Šā likuma 1. panta septiņpadsmitā daļa, 8. panta astotā, devītā un desmitā daļa piemērojama arī reprezentatīvajiem automobiļiem, kas iegādāti līdz 2017. gada 31. decembrim.

127. Piemērojot likuma pārejas noteikumu 26. punktu, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj reprezentatīvā automobiļa izdevumos iekļauto nolietojuma summu vai vērtības samazinājuma summu, kas radusies tā pārvērtēšanas rezultātā, vai tā atlikušo vērtību, ja automašīna tiek izslēgta no grāmatvedības uzskaites.

27. Šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktā minētās nosacītās dividendes attiecas uz to peļņas daļu, kas gūta, sākot ar 2018. gada 1. janvāri.

28. Šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "b" apakšpunkts un 9. pants ir attiecināms uz tiem debitoru parādiem, kuri grāmatvedības uzskaitē iegrāmatoti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri.

29. Piemērojot šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunktu, lai noteiktu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi uzņēmuma likvidācijas gadījumā, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj aizdevumu summas, kuras aizdotas līdz 2017. gada 31. decembrim un nav atgūtas.

30. Nerezidenti, kuri atsavinājuši nekustamo īpašumu līdz 2017. gada 31. decembrim, veicot pārrēķinu saskaņā ar šā likuma 5. panta ceturto daļu aprēķinātajam ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajam ienākumam, piemēro 15 procentu uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi.

31. Nodokļa maksātājs, kurš līdz 2017. gada 31. decembrim bija uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu ienākuma nodokli", ir tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi par debitora parādiem, kas radušies līdz 2017. gada 31. decembrim un, sākot ar 2018. gada 1. janvāri:

1) tiek iekļauti zaudējumos (izdevumos), ja debitora parāds atbilst šā likuma 9. panta trešās daļas nosacījumiem, ievērojot šo pārejas noteikumu 10. punktu;

2) tiek norakstīti no uzkrājuma nedrošajiem parādiem, kas izveidots līdz 2017. gada 31. decembrim un kas, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, tiek uzskaitīts dalīti no citiem uzkrājumiem, ja debitora parāds netiek iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina izdevumos un tas atbilst šā likuma 9. panta trešās daļas nosacījumiem.

32. Piemērojot šo pārejas noteikumu 31. punktu, ar nodokli apliekamo bāzi samazina par debitora parāda summu, kas reizināta ar koeficientu 0,75.

33. Šā likuma 11. pants ir attiecināms uz tiem aizdevumiem, kuri izsniegti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, vai izsniegti 2017. gadā, ja to mērķis ir bijis mākslīgi samazināt nodokļa bāzi.

34. Piemērojot šā likuma 11. panta pirmo un ceturto daļu, aplikamais ienākums nav jāpalielina par aizdevuma daļu, kas nepārsniedz nesadalīto peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017. gada 31. decembrī.

35. Ja nodokļa maksātāja pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, nosakot uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata gada beigām, šā likuma 12. panta pirmās daļas 1. punkta piemērošanai ņem vērā pārskata gada (kas sākas 2016. gadā) finanšu rādītājus.

36. Piemērojot šā likuma 17. panta pirmo daļu, nodokļu maksātājs ir tiesīgs par taksācijas periodu no 2018. gada janvāra līdz jūnijam Valsts ieņēmumu dienestam iesniegt vienotu deklarāciju un veikt uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumu līdz 2018. gada 20. jūlijam.

128. Neatkarīgi no likuma pārejas noteikumu 36. punkta nodokļa maksātājs, kurš no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada jūnijam beidz maksāt nodokli likvidācijas vai reorganizācijas dēļ, uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju (brīvā formā) par attiecīgā pārskata gada pēdējo mēnesi kopā ar slēguma finanšu pārskatu iesniedz un aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli samaksā ne vēlāk kā līdz tā mēneša pēdējai dienai, kurā ir apstiprināts slēguma finanšu pārskats.

37. Kapitālsabiedrība, kura ietverta likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi invalīdu biedrību kapitālsabiedrībām, medicīniska rakstura fondu un citu labdarības fondu kapitālsabiedrībām" noteiktajā sarakstā 2017. gada 31. decembrī, ir tiesīga pārskata gadā, kas sākas 2018. gadā, nemaksāt aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli, ja kapitālsabiedrība minētajā pārskata gadā ir pārskaitījusi gūto peļņu tās dalībniekam ne mazāk kā 15 procentu apmērā.

38. Ministru kabinets līdz 2021. gada 30. novembrim izvērtē šā likuma normu ietekmi uz sabiedriskā labuma organizāciju saņemtajiem ziedojumiem un negatīvas ietekmes gadījumā kopā ar sabiedriskā labuma organizāciju nozaru asociācijām izstrādā priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem.

40. Izslēgts.

41. Grozījums šā likuma 16. panta pirmajā daļā un 17. panta septītajā daļā attiecībā uz vienotā nodokļa konta ieviešanu un grozījums par 17. panta trīspadsmitās, četrpadsmitās, piecpadsmitās un sešpadsmitās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī.
42. Šā likuma 2. panta 3.¹ daļa un 7.¹ panta divpadsmitā daļa stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.
43. Šā likuma 8. panta piektās daļas 8. punkts piemērojams, sākot ar pārskata gadu, kas sākas 2019. gada 1. janvārī.
44. Šā likuma 8. panta četrpadsmitā daļa piemērojama aktīviem, kas iegādāti, sākot ar 2020. gada 1. janvāri.
45. Šā likuma 13. panta sestā daļa attiecināma uz ienākumu, kas no to tiešās līdzdalības akciju atsavināšanas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši, gūts, sākot ar 2022. gada 1. janvāri.
46. Šā likuma 9. panta trešās daļas 12. punkts stājas spēkā vienlaikus ar Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likumu.
47. Piemērojot šā likuma 9. panta pirmās daļas 1. punktu, parādiem, kuriem izveidots uzkrājums līdz 2021. gada 31. decembrim, periods nodokļu bāzes palielināšanai ir 60 mēneši no uzkrājuma izveidošanas dienas.
48. Šā likuma 9. panta pirmās daļas 3. punkts un septītā un astotā daļa piemērojama debitoru parādiem, par kuriem izveidoti uzkrājumi (kredītaudējumi), sākot ar 2018. gada 1. janvāri.
49. Grozījums šā likuma 10. panta trešajā daļā piemērojams, sākot ar pārskata gadu, kas sākas 2021. gadā.
50. Šā likuma 10. panta 6.1 daļa piemērojama attiecībā uz procentiem, kas aplēsti, sākot ar pārskata gadu, kas sākas 2021. gadā.
51. Grozījums šā likuma 1. panta septiņpadsmitajā daļā piemērojams automobiļiem, kuri iegādāti vai nomāti sākot ar 2023. gada 1. jūniju.
52. Piemērojot šā likuma 4.¹ panta ceturtās daļas 2. punktu, peļņas apmērs, uz kura pamata tiek aprēķināta nodokļa piemaksa, netiek samazināts par ārkārtas dividendēm, kuras atbilstoši šo pārejas noteikumu 9. punktam nodokļa piemērošanai ir pielīdzinātas peļņas daļai, kura gūta līdz 2017. gada 31. decembrim.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Padomes 2003. gada 3. jūnija direktīvas 2003/49/EK par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic asociēti uzņēmumi dažādās dalībvalstīs;
- 2) Padomes 2004. gada 26. aprīļa direktīvas 2004/66/EK, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 1999/45/EK, 2002/83/EK, 2003/37/EK un 2003/59/EK un Padomes direktīvas 77/388/EEK, 91/414/EEK, 96/26/EK, 2003/48/EK un 2003/49/EK pielāgo preču brīvas aprites, pakalpojumu sniegšanas brīvības, lauksaimniecības, transporta un nodokļu politikas jomā saistībā ar Čehijas Republikas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanos Eiropas Savienībai;
- 3) Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/76/EK, kas izdara labojumus direktīvā 2003/49/EK attiecībā uz iespējām atsevišķām dalībvalstīm piemērot pārejas periodu kopējas nodokļu aplikšanas sistēmas procentu un autortiesību maksājumiem, kas veikti starp saistītiem uzņēmumiem dažādās dalībvalstīs;
- 4) Padomes 2006. gada 20. novembra direktīvas 2006/98/EK, ar ko pielāgo dažas direktīvas nodokļu jomā saistībā ar Bulgārijas un Rumānijas pievienošanos;
- 5) Padomes 2009. gada 19. oktobra direktīvas 2009/133/EK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro dažādu dalībvalstu uzņēmējdarbības apvienošanai, sadalīšanai, daļējai sadalīšanai, to aktīvu pārvešanai un akciju maiņai, kā arī SE vai SCE juridiskās adreses pārcelšanai no vienas dalībvalsts uz citu (kodificēta versija);
- 6) Padomes 2011. gada 30. novembra direktīvas 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs (pārstrādātā versija);
- 7) Padomes 2013. gada 13. maija direktīvas 2013/13/ES, ar ko pielāgo dažas direktīvas nodokļu jomā saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos;
- 8) Padomes 2014. gada 8. jūlija direktīvas 2014/86/ES, ar ko groza direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs;
- 9) Padomes 2015. gada 27. janvāra direktīvas (ES) 2015/121, ar ko groza direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs;
- 10) Padomes 2016. gada 12. jūlija direktīvas (ES) 2016/1164, ar ko paredz noteikumus tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību.

Likums stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2017. gada 28. jūlijā.

Valsts prezidenta vietā

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2017. gada 8. augustā